

**ASIAKIRJAT
JA
PÄÄTÖSLAUSELMAT**

NKP:n
edustaja-
kokous

Moskova 1976

NKP:n 25. EDUSTAJAKOKOUS

ASIAKIRJAT JA PÄÄTÖSLAUSELMAT

APN HELSINKI 1976

SISALLYS

	sivu
NKP:n 25. edustajakokouksen päätöslauselma L. I. Brezhnevin selostuksen johdosta	5
NKP:n 25. edustajakokouksen päätös NKP:n keskustarkastuskomission toimintakertomuksesta	6
NKP:n 25. edustajakokouksen päätös NKP:n KK:n luonnoksesta "SNTL:n kansantalouden kehityksen pääsuunnat vuosina 1976—1980"	6
SNTL:n kansantalouden kehityksen pääsuunnat vuosina 1976—1980	8
I SNTL:n kansantalouden kehityksen päätulokset vuosilta 1971—75	9
II SNTL:n kansantalouden kehityksen päätehtävät vuosina 1976—80	19
III Teollisuuden kehitys	35
IV Maatalouden kehitys	73
V Kululaitoksen ja tietoliikenteen kehitys	85
VI Perusrakennustyöt	92
VII Tieteen kehitys	95
VIII Sosiaalisen kehityksen ja kansan elintason kohottamisen ohjelma	100
IX Tuotantovoimien sijoittaminen ja liitotasavaltojen taloudellinen kehitys ..	112
X Ulkomaisten taloussuhteiden kehitys ..	131

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen 25. edustajakokouksen

PÄÄTÖSLAUSELMA

toveri L. I. Brezhnevin selostuksen
— NKP:n keskuskomitean toimintaselostus ja puolueen tulevat tehtävät sisä- ja ulkopoliitiikan alalla
— johdosta

Kuultuaan ja käsiteltään NKP:n keskuskomitean pääsihteerin toveri L. I. Brezhnevin selostuksen — NKP:n keskuskomitean toimintaselostus ja puolueen tulevat tehtävät sisä- ja ulkopoliitiikan alalla — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen 25. edustajakokous päättää:

1. Hyväksyä täydellisesti ja kokonaisuudessaan puolueen keskuskomitean poliittisen linjan ja käytännön toiminnan.

2. Hyväksyä NKP:n keskuskomitean toimintaselostuksen ja ehdottaa kaikille puoluejärjestöille, että ne pitäisivät toiminnassaan ohjeena niitä johtopäätöksiä ja tehtäviä, jotka toveri L. I. Brezhnev esitti NKP:n keskuskomitean toimintaselostuksessa.

NKP:n 25. edustajakokouksen

PÄÄTÖS

NKP:n keskustarkastuskomission toimintakertomuksesta

NKP:n keskustarkastuskomission toimintakertomus vahvistetaan.

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen 25. edustajakokouksen

PÄÄTÖS

NKP:n keskuskomitean luonnoksesta "SNTL:n kansantalouden kehityksen pääsuunnat vuosina 1976—1980"

Kuultuaan ja käsiteltään SNTL:n ministerineuvoston puheenjohtajan toveri A. N. Kosyginin selostuksen SNTL:n kansantalouden kehityksen pääsuunnista vuosina 1976—1980 Neuvostoliiton kommunistisen puolueen 25. edustajakokous päättää:

Vahvistaa koko kansan täydellisesti hyväksymät SNTL:n kansantalouden kehityksen pääsuunnat vuosina 1976—1980.

Pitäen ohjeenaan pääsuuntia SNTL:n ministerineuvoston on laadittava SNTL:n kansantalouden kehityksen valtion viisivuotissuunnitelma vuosiksi 1976—1980 sekä säädettävä SNTL:n ja liittotasavaltojen ministeriöille ja hallinnoille tehtävät viisivuotiskauden joka vuodeksi.

Kymmenettä viisivuotissuunnitelmaa laadittaessa on käsiteltävä ehdotukset, joita on tehty NKP:n 25. edustajakokouksessa, liittotasavaltojen kommunististen puolueiden edustajakokouksissa, puolueen aluepiiri-, alue-, kaupunki- ja piirijärjestöjen konferensseissa, puolueen perusjärjestöissä, työtätekevien kokouksissa sekä lehdistössä. Samoin kuin työläisten, kolhoosilaisten, insinöörien, tekniikoiden sekä tieteen ja kulttuurin edustajien kirjeissä.

SNTL:n ministerineuvoston on esitettävä SNTL:n kansantalouden kehityksen vuosien 1976—1980 valtion viisivuotissuunnitelma SNTL:n korkeimman neuvoston käsiteltäväksi syyskuussa 1976.

NKP:n 25. edustajakokous pitää sosialistisen talouden kehityksen uuden viisivuotissuunnitelman laatimista ja toteuttamista kaikkien puolue-, neuvosto-, ammattiliitto-, nuorisoliitto- ja talousjärjestöjen tärkeänä taloudellisena ja poliittisena tehtävänä.

SNTL:n kansantalouden kehityksen pääsuunnat vuosina 1976—1980

NKP:n 24. edustajakokouksen päätöksiä täyten neuvostokansa on leniniläisen puolueen johdolla ottanut jälleen yhden mittavan askeleen kommunismin aineellis-teknisen perustan luomisessa, kansan elintason kohottamisessa ja maan puolustusvalmiuden turvaamisessa.

Maamme taloudellinen mahti on kasvanut tuntuvasti ja yhteiskunnallisen tuotannon tehokkuus on kohonnut. Sosialistiset tuotantosuhteet ovat kehittyneet. Neuvostoyhteiskunnan yhteiskuntarakenne on parantunut. Henkisen ja fyysisen työn, kaupungin ja maaseudun välisten olennaisten eroavuuksien vähittäisen häviämisen prosessi jatkui.

Neuvostoyhteiskunnan aatteellinen ja poliittinen yhtenäisyys sekä monikansallisen synnyinmaamme kansojen ystävyysliitto ovat lujittuneet. Sosialistista demokratiaa on kehitetty, neuvostoihmisten tuotannollinen ja yhteiskunnallinen aktiivisuus on tehostunut.

SNTL:ssa rakennettu kehittynyt sosialistinen yhteiskunta on jälleen kerran näyttänyt suunnitelmallisen taloudenhoidon suuret mahdollisuudet ja etuisuudet. Tämä järjestelmä ei tunne työttömyyttä, inflaatiota ja kriisejä, jotka tärisyttävät kapitalistista maailmaa.

Suuriin saavutuksiin on päästy ulkopoliitikassa ja puolueen 24. edustajakokouksen laatiman rauhahojelman toteuttamisessa. Neuvostoliiton kan-

sainvälinen asema on vahvistunut. Yhteistyö sosialististen veljesmaiden kanssa on lujittunut. Sosialismi vaikuttaa yhä enemmän maailman tapahtumien kulkuun. Kansainvälisen jännityksen laukeamisprosessi on edistynyt.

Kaikki saavutuksemme ovat työväenluokan, kolhoositalonpojiston, sivistyneistön, kaikkien liittotasavaltojen työtätekevien uhrautuvan työn sekä koko kansan laajan sosialistisen kilpailun tulos. Neuvostoliiton kommunistisen puolueen johtava ja suuntaa-antava osuus on ilmennyt uudella voimalla, kuten myös sen monitahoinen järjestävä ja poliittinen toiminta neuvostokansan mobilisoimiseksi taloudellisen ja kulttuurirakennustyön tehtävien menestykselliseen täyttämiseen.

I. SNTL:n KANSANTALouden KEHITYKSEN PÄÄTULOKSET VUOSILTA 1971—1975

Neuvostotaloutta on tällä viisivuotiskaudella kehitetty NKP:n 24. edustajakokouksen toimintaohjeita vastaavasti.

Yhdeksän viisivuotiskauden tärkeimmät sosiaalis-taloudelliset tehtävät on täytetty. Tuotannon mitat ovat kasvaneet ja tekninen taso nousut, kansantalouden kaikkien alojen aineellis-tekni- nen perusta on lujittunut.

SNTL:n talous on jatkuvasti kehittynyt nopeaa vauhtia. Kulutukseen ja kasautumiseen käytettävä

kansantulo on lisääntynyt 28 prosenttia, sen absoluuttinen kasvu on 76 miljardia ruplaa. Noin neljä viidesosaa kansantulon kasvusta on saatu yhteiskunnallisen työn tuottavuutta kohottamalla. Kiinteät varannot ovat lisääntyneet 50 prosenttia, ne käsittivät vuoden 1975 lopulla yli 800 miljardia ruplaa. Työn tuottavuus teollisuudessa on kasvanut 34 prosenttia, maataloudessa (keskimäärin vuodessa) 22, rakennustöissä 29 ja rautatieliikenteessä 24 prosenttia.

Teollisuustuotannon määrä on lisääntynyt 43 prosenttia. Teollisuuden rakennetta on parannettu. Teknisen edistyksen ja kansantalouden tehokkuuden suurimmalta osin määräävien alojen — koneenrakennuksen, voimatalouden, kemian ja petrokemian teollisuuden — osuutta on teollisuustuotannon yleismäärässä lisätty 31 prosentista (vuonna 1970) 36 prosenttiin (vuonna 1975).

Niiden tärkeimpien tuotteiden valikoima on laajentunut, joiden tuotannossa Neuvostoliitto on päässyt ensimmäiselle sijalle maailmassa.

Koneenrakennusteollisuuden tuotanto on lisääntynyt 70 prosenttia, mm. tietokoneiden 330 prosenttia, automatisointikojeiden ja -välineiden 90 prosenttia ja autojen tuotanto yli kaksinkertaistunut.

Polttoaine- ja voimatalous on lujittunut tuntuvasti. Sähkövoiman tuotanto, öljyn, kaasun ja hiilen saanti on lisääntynyt. Atomivoimataloutta on kehitetty.

Rauta- ja värimetallien, muoviainneiden, sementin ja muiden materiaalien tuotantoa on lisätty. Väkilannoitteiden tuotanto on lisääntynyt 60 pro-

senttia, se käsitti vuonna 1975 yli 90 miljoonaa tonnia.

Kulutustavaroiden tuotanto on lisääntynyt 37 prosenttia, mm. kulttuuri- ja kotitaloustavaroiden 60 prosenttia. Tavaroiden valikoimaa on lisätty ja niiden laatua parannettu.

On toteutettu johdonmukaisesti maatalouden kohottamisen pitkän aikavälin ohjelmaa, jonka mukaan on sekä ratkaistu ajankohtaisia tehtäviä että luotu edellytyksiä tämän tärkeän alan kehittämiseksi. Maatalouden aineellis-teknistä perustaa on lujitettu jatkuvasti. Tähän alaan varattiin viisivuotiskaudeksi 131 miljardia ruplaa perussijoituksia, mikä on 49 miljardia ruplaa enemmän kuin kahdeksannella viisivuotiskaudella. Laajasti on koneistettu ja kemiallistettu tuotantoa sekä parannettu maita. Maatalous on saanut 1,7 miljoonaa traktoria, yli 1,1 miljoonaa kuorma-autoa, 15,8 miljardin ruplan arvosta maatalouskoneita ja muuta kalustoa. Kolhooseille ja neuvostotiloille on toimitettu yli 300 miljoonaa tonnia väkilannoitteita.

Vuosina 1971—1975 valtion ja kolhoosien varoilla otettiin viljelykseen 4,6 miljoonaa hehtaaria kastelumaita ja kuivattiin 4,4 miljoonaa hehtaaria liikakosteita maatalousmaita. Maamme monille alueille on rakennettu uusia suuria kastelu- ja kuivausjärjestelmiä. On rakennettu Saratovin kanava ja Stavropolin suuren kanavan toinen vaihe. maiden kastelujärjestelmä Nälkäärolla on valmistumisvaiheessa.

Poikkeuksellisen epäsuotuisista sääoloista huolimatta maatalouden keskimääräinen vuotuinen tuotanto lisääntyi 13 prosenttia edelliseen viisivuotis-

kauteen verrattuna. Viljan vuosituotanto on ollut keskimäärin yli 181,5 miljoonaa tonnia, lihan 14 miljoonaan tonnia ja maidon 87,4 miljoonaa tonnia, mikä on paljon enemmän kuin kahdeksannella viisivuotiskaudella. Tuntuviin tuloksiin on päästy puuvillanviljelyssä: keskimääräinen vuosisato on ollut 7,7 miljoonaa tonnia, kun se vuosina 1966—1970 oli 6,1 miljoonaa tonnia.

Kaikkia liikennelajeja on kehitetty. On otettu käyttöön uusia rautatielinjoja, joiden yhteispituus on 3 600 kilometriä. 4 800 kilometriä rautateitä on sähköistetty, on rakennettu yli 5 000 kilometriä rinnakkaisraiteita. On alettu rakentaa Baikalin—Amurin rautatietä. On asennettu noin 56 000 kilometriä putkijohtoja, rakennettu 89 000 kilometriä kestopäällysteisiä autoteitä, lisätty lentolinjojen pituutta. Meri- ja jokilaivasto on saanut tehokkaita ajanmukaisia aluksia ja ilmalaivasto uudentyyppisiä lentokoneita ja helikoptereita.

Väestön ja kansantalouden huolto tietoliikennevälineillä on parantunut, radion ja television toimintaa on kehitetty.

Perusrakennustöitä on suoritettu laajassa mittassa. Viisivuotiskauden perussijoitukset käsittivät 500 miljardia ruplaa. Yksistään teollisuudessa on otettu käyttöön noin 2 000 suurta tuotantolaitosta ja paljon nykytekniikalla varustettuja kohteita. Näitä ovat mm. 2 miljoonan kilowatin tehoinen Leningradin atomivoimala, 5 000 kuutiometrin ve-toinen masuuni Krivoi Rogin metallurgisessa tehtaassa, kemian kombinaatti Navoin kaupungissa sekä Bratskin alumiinitehtaan ja metsäteollisuuskompleksin peruskohteet. On otettu käyttöön teh-

dasosastoja, joissa voidaan valmistaa 38 miljoonaa tonnia väkilannoitteita vuodessa. Satoja kevyen ja ravintoaineteollisuuden tuotantolaitoksia on valmistunut.

On tehty paljon toimivien tuotantolaitosten uudistamiseksi ja laajentamiseksi. On uudistettu sellaiset suuret tuotantolaitokset kuin Norilskin vuorimetallurginen kombinaatti, Uralin raskaan koneenrakennuksen tehdas, Lihatsheville nimetty Moskovan sekä Gorkin autotehtaat. Harkovin ja Tsheljabinskin traktoritehtaat, Rostovin ja Krasnojarskin leikkuupuimuritehtaat, Leningradin tuotantoyhtymä Kirovin tehdas, SNTL:n 50-vuotispäivälle nimetty Moskovan automaattilinjatehdas, Voskresenskin ja Novomoskovskin kemian kombinaatit, Jaroslavl ja Omskin autorengastehtaat. Segezhan selluloosa- ja paperikombinaatti, Minskin kampavilla- ja Ivanovon melanssikompinaatti ja monia muita. Teollisuudessa on saatu noin 60 prosenttia koko tuotannon lisäyksestä uudistamalla ja laajentamalla toimivia tuotantolaitoksia sekä toteuttamalla järjestely- ja teknisiä toimenpiteitä.

Tieteellis-teknistä edistystä on toteutettu johdonmukaisesti ja noudatettu yhtenäistä teknistä politiikkaa kansantalouden aloilla.

Neuvostotiede on kehittynyt entistä korkeammalle tasolle. Perustutkimusten ja sovellettujen tutkimusten menestyksellinen kehittäminen on edistänyt tärkeiden kansantaloudellisten ongelmien ratkaisemista ja antanut mahdollisuuden päästä uusiin huomattaviin saavutuksiin tieteen ja tekniikan eri aloilla sekä avaruuden tutkimisessa.

Uuden tekniikan käyttöönoton mitat ovat laa-

jentuneet. Edistyksellisten tuotelajien valmistus on kehittynyt nopeasti kaikilla aloilla. Viiden vuoden aikana on järjestetty 16 500 uuden koneen, kalustoyksikön ja kojeen tuotanto. Tämä on 100 prosenttia enemmän kuin vuosina 1966—1970. Edistyksellisimpiä teknologisia prosesseja on otettu käyttöön.

Eri aloja koskevaa kompleksista suhdetta on alettu soveltaa laajemmin tärkeimpien tehtävien ratkaisemisessa. Vuosina 1971—1975 suoritettiin laajaa työtä monien suurten kompleksiohjelmien täyttämiseksi, mm. Länsi-Siperian ja Keski-Aasian öljy- ja kaasuesiintymien hyödyntämiseksi. On aloitettu työt Venäjän federaation ei-mustanmulan vyöhykkeen maatalouden kokonaisvaltaisen kehittämisen alalla.

On suoritettu toimenpiteitä johdon ja suunnittelun sekä taloudenhoitomenetelmien parantamiseksi, yhtymien perustamiseksi, teollisuusalojen ja alueellisten johtoelinten rakenteen ja tehtävien täydellistämiseksi. Automaattiohjausjärjestelmien ja tietokoneiden käyttö on laajentunut.

NKP:n 24. edustajakokouksen päätösten mukaisesti on täytetty laaja sosiaalitoimenpideohjelma. Välittömästi kansan hyvinvoinnin parantamiseen, mm. asuntojen, sosiaali- ja kulttuurilaitosten rakentamiseen, on myönnetty neljä viidesosaa kansantulosta. Valtion myöntämät varat uusiin toimenpiteisiin kansan elintason kohottamiseksi olivat yhdeksäntenä viisivuotiskautena 70 prosenttia suuremmat kuin edellisenä.

Neuvostoihmisten aineellisia ja henkisiä tarpeita on tyydytetty entistä täydellisemmin ja heidän

asunto- ja elinolojaan on parannettu. Väestön reaalitytulot asukasta kohden ovat lisääntyneet 24 prosenttia.

Väestön tulojen peruslähde, työstä maksettava palkka on noussut tuntuvasti. Työläisten ja virkailijoiden palkka on lisääntynyt keskimäärin 20 prosenttia ja kolhoosilaisten palkka 25 prosenttia. Minimipalkkaa sekä maamme kaikilla alueilla aineellisen tuotannon aloilla työskentelevien keskipalkkaisten työläisten ja virkailijoiden perus- ja kuukausipalkkaa on lisätty. Lääkäreiden, opettajien ja lastenhoitolaitosten opettajien palkkaa on lisätty. Monien työntekijäryhmien palkoista perittävät verot on poistettu tai niitä on vähennetty.

On otettu käyttöön aluelisät sellaisten työläisten ja virkailijoiden palkkoihin, joille niitä ei ollut säädetty aikaisemmin Länsi-Siperiassa ja Turkmenian SNT:n eräillä alueilla sekä teollisuuden, rakennustöiden, liikenteen ja tietoliikenteen tuotantolaitoksissa ja järjestöissä Uralilla. On otettu käyttöön maamme Euroopan-puoleisen osan pohjoisalueilla erityinen tehtyihin työvuosiin perustuva palkkalisäjärjestelmä. Teollisuustyöläisten yötyöstä maksettavaa palkkalisää on suurennettu.

Mainittujen toimenpiteiden ansiosta yli 75 miljoonan ihmisen palkka on noussut.

Yhteiskunnallisista kulutusvarannoista väestölle myönnettävät maksut ja huojennukset lisääntyivät viisivuotiskautena 40 prosenttia.

Työläisten, virkailijoiden ja kolhoosilaisten vanhuuseläkkeiden minimiä on nostettu, invalidien ja huoltajansa menettäneiden perheiden eläkehuoltoa on parannettu, Suuren isänmaallisen sodan invali-

deille ja kaatuneiden sotilashenkilöiden perheille on myönnetty lisää etuisuuksia. Sairaalan lapsen hoitoon tarvittavia palkallisia päiviä on lisätty. Ruokailuun sairaaloissa sekä pioneerileireillä, kaupunkien teknisissä ammattiopistoissa sekä vanhain- ja invalidikodeissa myönnettävien varojen normeja on lisätty. Vähätuloisille perheille on alettu maksaa lapsiavustusta. Korkeakoulujen opiskelijoiden ja täyden peruskoulusivistyksen antavien ammattiopistojen oppilaiden stipendejä on suurennettu.

Eläkkeiden, avustusten ja stipendien kohottamisen ansiosta suunnilleen 40 miljoonan ihmisen tulot ovat lisääntyneet.

Vuodesta 1974 on kuoletettu aiemmin väestön keskuudessa liikkeelle laskettuja valtion obligatioita.

Palkkojen ja yhteiskunnallisista kulutusvarannoista myönnettävien maksujen lisääntyminen on tapahtunut valtion vähittäishintojen pysyessä vakaina.

Tavaravaihto on lisääntynyt viisivuotiskauden aikana 36 prosenttia ja väestönpalvelujen määrä 60 prosenttia. Väestön kulutusrakenne on parantunut.

Asuntoja, kulttuuri- ja väestönpalvelulaitoksia on rakennettu suuressa mitassa. Asuintaloja on rakennettu yhteensä 544 miljoonaa neliometriä. Asuntojen laatu on parantunut ja asuinalan mukavuudet ovat lisääntyneet. Viisivuotiskauden aikana on parannettu 56 miljoonan ihmisen asunto-oloja.

Siirtyminen yleiseen peruskouluvelvollisuuteen

on viety pääpiirteissään päätökseen. On laajennettu sellaisten teknisten ammattiopintojen verkkoa, joissa ammattikoulutuksen ohella nuoriso saa peruskoulusivistyksen. Koulutusta perus- ja korkeakouluissa on täydellistetty. Tuntuva työtä on tehty työntekijöiden ammattitason kohottamiseksi.

Suurta huomiota on kiinnitetty väestön kulttuuritason kohottamiseen sekä työolojen ja vapaa-ajan vieton edellytysten parantamiseen. Terveystenhoitoa, urheilua ja liikuntakasvatusta on kehitetty. Luonnonsuojelutoimia on suoritettu laajemmalla mitalla kuin ennen.

Tuotantovoimien sijoitusta on parannettu. Kaikkien liittotasavaltojen talouden ja kulttuurin kehittämiseksi on päästy suuriin saavutuksiin.

Yhteistyö sosialististen maiden ja ennen kaikkea SEV:n jäsenmaiden kanssa on syventynyt. Sosialistisen taloudellisen yhdentymisen kokonaisuohjelmassa edellytetyt toimenpiteet suoritetaan johdonmukaisesti. Yhteydet kehitysmaihin ovat monipuolistuneet. Taloudelliset yhteydet teollisesti kehittyneisiin kapitalistisiin maihin ovat laajentuneet.

Yhdeksännen viisivuotiskauden päättehtävien menestyksellisen täyttämisen ohella eräitä taloudellisia osoittimia sekä eräiden tuotelajien valmistusta koskevia suunnitelmatehtäviä ei täytetty täydellisesti. Taloudellisen ja kulttuurirakennustyön alalla saavutetut tulokset voisivat olla vieläkin tuntuvaampia, jos mahdollisuuksiamme käytettäisiin täydellisemmin ja epäkohtia poistettaisiin päättävämmiin. Monet ministeriöt, hallinnot, yhtymät, tuotantolaitokset ja järjestöt, kolhoosit ja

nouvostotilat eivät kiinnitä vielä tarvittavaa huomiota tuotannon tehokkuuden kohottamiseen, työn tuottavuuden ja varojen korvautuvuuden kasvuun, aineellisten ja rahavarojen säästämiseen sekä hukan poistamiseen eivätkä suorita tarvittavia toimia tuotannollisten ja muiden kohteiden ottamiseksi käyttöön ajoissa, uusien tuotantokapasiteettien käynnistämiseksi nopeammin sekä toimivien tuotantolaitosten tehon lisäämiseksi niiden uudistamisen, nykyaikaisten koneiden käyttöönoton ja parhaimman teknologian hyväksikäytön avulla.

Perussijoituksia pirstotaan yhä vielä lukuisiin rakennustyömaihin. Suunnittelun puutteellisuudet sekä rakennustöiden pitkittyminen johtavat monien rakennuskohteiden kustannusten kohoamiseen.

Puutteellisuuksia poistetaan hitaasti suunnittelun, huollon ja rahoittamisen järjestämisessä ja menetelmissä, talouskysymysten ratkaisuun suhtaudutaan usein eri hallintojen ja paikkakuntien suppealta näkökannalta.

Tieteellisten ja teknisten tutkimustöiden taso ei ole erällä aloilla riittävän korkea. Eräitä valmiita tieteellisiä ja teknisiä tutkimustöitä ja ehdotuksia ei sovelleta pitkään aikaan tuotannossa. Eräiden tuotelajien tekninen taso ja laatu ovat yhä vielä alhaiset.

Teollisuuslaitoksissa, rakennustyömailla ja kansantalouden muilla aloilla osa aineellisista resursseista jää käyttämättä ja muodostaa suuremmat varastot kuin normit edellyttävät.

Varojen entistä täydellisempi käyttö sekä todeuttujen puutteellisuuksien poistaminen edesaut-

taa talouden kehitystä ja yhteiskunnallisen tuotannon tehokkuuden kohottamista.

Yhdeksännen viisivuotiskauden tulokset ovat osoittaneet, että maamme on edennyt kommunistisen rakennustyön kaikilla aloilla. Yhteiskunnan tuotantovoimat ovat kehittyneet nopeasti. Maan tieteellinen ja tekninen mahti on huomattavasti kohonnut. Tuotantovoimien kasvun ansiosta sosialistiset tuotantosuhteet ovat parantuneet sekä tuotannon yhteiskunnallistamisen taso on kohonnut. Yleiskansallisen omistuksen taloudellinen ja sosiaalinen osuus on voimistunut, kolhoosi- ja osuuskunnallinen omistusmuoto on lähestynyt sitä jatkuvasti. Työväenluokan määrä on kasvanut ja sen osuus kommunistisen rakennustyön johtavana voimana on kohonnut. Kolhoositalonpojisto on sosiaaliselta ja taloudelliselta asemaltaan lähennyt työväenluokkaa.

On luotu tarvittavat edellytykset uusien, yhä suurempien tehtävien ratkaisulle kommunistisen puolueen pitkäaikaista sosiaalis-taloudellista politiikkaa vastaavasti.

II. SNTL:n KANSANTALouden KEHITYKSEN PÄÄTEHTÄVÄT VUOSINA 1976—1980

Kymmenes viisivuotiskausi on uusi tärkeä vaihe kommunismin aineellisen ja teknisen perustan luo-

misessa, yhteiskuntasuhteiden parantamisessa ja uuden ihmisen muovaamisessa sekä sosialistisen elämäntavan kehittämässä. Tämä on yhteiskunnallisen tuotannon tehokkuuden voimistamisen, kansantalouden mahdollisuuksien yhä täydellisemmän käytön kausi kansan rikkauden lisäämiseksi sekä maan taloudellisen ja puolustusmahdin voimistamiseksi.

Kymmenennen viisivuotiskauden päätehtävänä on kansan elin- ja kulttuuritason kohottamiseen tähtäävän kommunistisen puolueen linjan johdonmukainen toteuttaminen yhteiskunnallisen tuotannon dynaamisen ja määräsuhtaisen kehityksen pohjalta samoin kuin sen tehokkuuden lisäämisen, tieteellis-teknisen edistyksen nopeuttamisen, työn tuottavuuden kasvun sekä kansantalouden kaikkien osien työn laadun kaikkinaisen parantamisen pohjalta.

Pitäen tätä lähtökohtana:

1. On turvattava yhteiskunnallisen tuotannon pysyvä kasvu ja rakenteen parantaminen, tieteellis-teknisen edistyksen määräävien alojen yhä nopeampi kehitys, maatalous- ja kulutustavaratuotannon lisääminen sekä väestöpalvelualan laajentaminen. On parannettava tuotantovoimien sijoittamista.

Perussijoitusten tehokkuutta on kohotettava, uusien tuotantokohteiden rakentamisen määrääjiä on supistettava ja suunniteltujen tehojen käyttöönottoa nopeutettava, rakennustöiden laatua on parannettava ja rakennuskustannuksia vähennettävä. Toimivien tuotantolaitosten uudista-

mista ja niiden konekannan uusimista on nopeutettava tieteen ja tekniikan uusimpien saavutusten hyväksikäytön pohjalta.

Kulutukseen ja kartuttamiseen käytettävää kansantuloa on lisättävä 24—28 prosenttia.

2. On suoritettava toimenpiteet kansan hyvinvoinnin parantamiseksi. Kansan aineellisten ja henkisten tarpeiden täydellisempi tyydyttäminen ja asunto-olojen parantaminen on turvattava.

Reaalituloja asukasta kohden on lisättävä 20—22 prosenttia. Neuvostoihmisten kasvavaa ostokykyä on tyydytettävä yhä täydellisemmin lisäämällä kulutustarvikkeiden tuotantoa, parantamalla niiden laatua ja laajentamalla valikoimaa sekä kehittämällä väestönpalvelua.

Työstä maksettavan palkan kannustavaa osaa on lisättävä sekä tehostettava jokaisen työntekijän tulojen riippuvuutta hänen henkilökohtaisesta työpanoksestaan ja kollektiivin panoksesta yhteiskunnallisen tuotannon kehittämiseen ja tehokkuuden kohottamiseen.

On turvattava yhteiskunnallisten kulutusvarantojen lisääntyminen ja voimistettava niiden osuutta sosiaalis-taloudellisten tehtävien täyttämässä.

Työolojen ja työn sisällön parantamiseen tähtäävää työtä on jatkettava, työntekijöiden pätevyyttä ja ammattitaitoa on kohotettava sekä luotava entistä suotuisimmat edellytykset työtätekevien korkeatuottoiselle työlle ja luovien kykyjen laajalle käytölle.

Väestön yleissivistystasoa ja kulttuuritasoa on kohotettava, sen henkisiä tarpeita on kehitettävä

ja tyydytettävä täydellisemmin, neuvostoihmisten yhteiskunnallisen aktiivisuuden tehostumista on edistettävä kaikkinaisesti, väestön elinoloja ja vapaa-ajan vieton edellytyksiä on parannettava.

Maataloustuotannon nopean teollistamisen perustalla ja parantamalla kulttuuri- ja väestönpalvelua maaseudulla tulee turvata kaupunki- ja maaseutuväestön elintason ja elinolojen lähentäminen entisestään, kaupungin ja maaseudun sosiaalis-taloudellisten sekä kulttuuri- ja elinolojen eroavuuksien johdonmukainen poistaminen.

3. On turvattava yhteiskunnallisen tuotannon tehokkuuden kaikkinaisen kohoaminen. Parannettava tuotteiden laatua ja lisättävä säästäväisyyttä kansantaloudessa.

Tuotannon jatkuvan kehityksen ja kansan hyvinvoinnin parantamisen ratkaisevaan ehtoon — työn tuottavuuden nopeaan lisääntymiseen — on kiinnitettävä erityistä huomiota. Työn tuottavuuden lisääntymisen ansiosta tulee turvata 85—90 prosenttia kansantulon lisäyksestä, suunnilleen 90 prosenttia teollisuustuotannon lisäyksestä, koko maataloustuotannon, rakennus- ja asennustöiden lisäys ja vähintään 95 prosenttia rautateiden rahतिकuljetusten lisäyksestä.

On lisättävä työvoimavarojen käytön tehokkuutta. Tuotantoprosessien täyskoneistuksen ja automatisoinnin vauhtia on nopeutettava kansantalouden kaikilla aloilla, etenkin aputöiden koneistamisen alalla. Energian käyttömäärää on lisättävä huomattavasti. Lihastyön määrää on supistettava.

Toimivissa tuotantolaitoksissa on turvattava val-

misteiden tuotannon tai töiden koko lisäys työntekijämäärän pysyessä samana tai vähetessä. Eituotannollisten alojen työntekijöiden työtä on käytettävä järkiperaisemmin.

Työn järjestelyä on täydennettävä tuotannon ja johdon kaikissa renkaissa. Työn tieteellisen järjestelyn vaatimukset tulee ottaa huomioon kaikinpuolisesti uusia tuotantolaitoksia suunniteltaessa ja käytössä olevia uudistettaessa sekä teknologisia prosesseja ja kalustoa suunniteltaessa.

Työn normitusta on parannettava, teknisesti perusteltujen tuotantonormien ja palvelunormien käyttöönottoa on nopeutettava etenkin aputöissä ja aikapalkkatöissä. Insinöörien, teknikoiden ja virkailijoiden työn normitusta on laajennettava.

Tulee suorittaa toimenpiteitä työntekijöiden vaihtuvuuden vähentämiseksi. Työ- ja tuotantokuria on lujitettava. On turvattava työajan yhä täydellisempi ja järkiperaisempi hyväksikäyttö, seisokkien ja tuottamattomien työkulujen poistaminen.

Työntekijöiden valmennusta, heidän ammattitasonsa kohottamista ja lisäkoulutusta on parannettava tieteellis-teknisen edistyksen vaatimusten mukaisesti.

Siperian ja Kaukoidän alueiden turvaamiseksi työntekijöillä tulee asuintalojen sekä kulttuuri- ja väestöpalvelulaitosten rakennustöiden vauhtia näillä alueilla nopeuttaa.

Kaikkien tuotelajien laatua on parannettava päättävästi, lajivalikoimaa on laajennettava, nykyvaatimuksia vastaavien uusien tuotelajien tuotantoa on lisättävä. Laatutuotteiden osuutta tuotan-

non yleismäärässä on kohotettava. Tuotteiden laadun kokonaisvaltaista ohjausjärjestelmää on sovellettava yhä laajemmin.

Kiinteiden varantojen hyväksikäytön tasoa on kohotettava tuntuvasti. On suunniteltava ja toteutettava kansantalouden eri aloilla, tuotantolaitoksissa ja järjestöissä toimenpiteet varojen korvautuvuuden lisäämiseksi.

On turvattava tuotantokapasiteetin kasvu ensi sijassa suorittamalla järjestely- ja teknisiä toimenpiteitä. On laajemmin uudistettava ja vaihdettava kalustoa tuotantolaitoksissa ja nopeutettava vanhentuneiden koneiden vaihtoa laatutuotteiden valmistamiseksi mahdollisimman pienin kustannuksin ja lyhimmissä ajassa.

On nopeutettava huomattavasti uuden kapasiteetin käyttöönottoa sekä suunniteltujen teknillistaloudellisten osoittimien saavuttamista.

On lisättävä koneiden ja kaluston toiminta-aikaa. Vaihtokerrointa on kohotettava koneenrakennuksessa keskimäärin 20—30 prosenttia. On vähennettävä koneiden seisokkeja ja pidennettävä niiden viikottaista toiminta-aikaa niillä aloilla, joilla tuotanto ei ole jatkuva, sekä kohotettava kaluston tuottavuutta. On perustettava tuotantoalojen keskisiä kone- ja kojevuokraamoja.

On käytettävä yhä tehokkaammin maatalouskoneita ja turvattava niiden vaurioton työ koko normien edellyttämänä käyttöaikana.

On parannettava huomattavasti liikennevälineiden käyttöä.

Rakennuskohteiden täydellinen käyttö ja niiden

työsuorituksen kasvu on turvattava parantamalla rakennustöiden järjestelyä ja rytmiiä.

Aineellisten varantojen käytön tehokkuutta on kohotettava. On alennettava kaikkinaisesti materiaalien käyttöä tuotteissa soveltamalla yhä laajemmin edistyksellisiä teknisiä ratkaisuja, parantamalla teknologisia prosesseja, lisäämällä taloudellisten tuotelajien valmistusta sekä vähentämällä raaka-aineiden ja materiaalien käyttöä jalostamalla niitä täydellisemmin ja laajentamalla sekundääristen varantojen käyttöä.

On täydellistettävä raaka-aineen, materiaalien, polttoaineiden, voimavarojen sekä tavara- ja aineellisten arvojen normitus- ja tilinpitojärjestelmää. On voimistettava aineellisten varantojen käytön valvontaa, kamppailtava tuhlaavaisuutta ja epätaloudellisuutta vastaan.

Viisivuotiskautena on turvattava rautametallien valssaustuotteiden säästö koneenrakennuksessa ja metallinjalostuksessa 14—16 prosenttia ja rakennusalalla 5—7 prosenttia. Rakennusalalla on säästettävä sementtiä 5—6 prosenttia ja puutavaraa 12—14 prosenttia. On alennettava pannujen ja lämmitysuunien polttoaineen käyttöä 3—4 prosenttia, sähkö- ja lämpövoiman käyttöä 5 prosenttia sekä rahdinkuljetuksissa käytettävää bensiiniä ja dieselpolttoainetta 8 prosenttia.

Liikevarojen kiertoa on joudutettava keskimäärin 3—5 päivällä. On pyrittävä siihen, ettei muodostuisi materiaali- ja kalustovarastoja yli normin.

Tuotteiden omakustannushintaa on alennettava teollisuudessa 4—5 prosenttia, koneenrakennukses-

sa 9—10 prosenttia. On turvattava tuotannon kannattavuuden kohottaminen sekä poistettava eräiden tuotelajien valmistamisen tappiollisuus.

On alennettava rakennustöiden arviohintaa 3—5 prosenttia ja tuotannon lisäämiseksi tarkoitettuja perussijoituksia vähintään 5 prosenttia.

Kansantaloudessa on vähennettävä kuljetuskustannuksia nopeuttamalla lastien toimittamista, lopettamalla turhat kuljetukset, täyskoneistamalla ja automatisoimalla lastaus-, purkaus- ja varastotöitä sekä toteuttamalla muita toimenpiteitä. Rautatieliikenteessä on vähennettävä kuljetusten omakustannushintaa 4—5 prosenttia.

4. On nopeutettava tieteellisteknisen edistykseen vauhtia, sillä se on yhteiskunnallisen tuotannon tehokkuuden kohottamisen ja voimaperäistämisen ratkaiseva edellytys. Tieteellisteknisen kumouksen saavutukset ja sosialistisen talousjärjestelmän edut on johdonmukaisesti ja elimellisesti liitettävä yhteen.

On käytettävä tehokkaammin tieteellisten tutkimustöiden tuloksia.

On otettava huomioon tieteellisten tutkimusten kehittäminen ja niiden tulosten nopeampi soveltaminen kansantalouteen. On saatava tieteen ja tuotannon yhteys kiinteämmäksi.

Noudattamalla yhtenäistä teknistä politiikkaa kansantalouden kaikilla aloilla on nopeutettava tuotannon kaluston uusimista, käytettävä laajalti hyväksi edistyksellistä tekniikkaa ja teknologiaa, mikä tekee mahdolliseksi lisätä työn tuottavuutta, parantaa tuotteiden laatua, lisätä tuotantoon si-

joitettujen varojen korvautumista, säästää aineellisia varoja, parantaa työoloja ja ympäristönsuojelua ja käyttää luonnonvaroja järkipäisesti hyväksi.

On siirryttävä johdonmukaisesti erillisten koneiden ja teknologisten prosessien luomisesta ja käytöstä sellaisten tehokkaiden konejärjestelmien, kaluston, kojeiden ja teknologisten prosessien suunnitteluun, tuotantoon ja yleiseen käyttöön, jotka turvaavat tuotannon kaikkien prosessien, varsinkin aputöiden sekä kuljetus- ja varasto-opeeraatioiden koneistamisen ja automatisoinnin. On käytettävä laajemmin hyväksi mahdollisuuksia sellaisten muunnettavien teknisten välineiden luomiseksi ja käyttämiseksi, joiden ansiosta voidaan nopeasti aloittaa uusien valmisteiden tuotanto. Valmistettavien koneiden, kaluston, kojeiden ja teknologisten prosessien tulee teknisiltä ja taloudellisilta ominaisuuksiltaan tuottavuus- ja muuta hyötytehoyksikköä kohden olla kotimaamme ja maailman saavutuksia parempia.

On käytettävä tuotannon ja työn nykyaikaisia järjestelymenetelmiä tieteellis-teknisen edistyksen vaatimuksia vastaavasti.

On supistettava tuotantojaksojen pituutta siirtymällä jatkuvatoimisiin ja yhteensovitettaviin teknologisiin prosesseihin ja käyttämällä tehokkaita tuotantomenetelmiä. On lisättävä tuotteiden valmistusta sellaisessa muodossa, että ne olisivat paremmin valmiita seuraavaa käsittelyä varten. On lisättävä sellaisten uusien tekemateriaalien tuotantoa, jotka korvaavat luonnonmateriaaleja ja antavat paljon teknis-taloudellista hyötyä.

On lisättävä standardien osuutta tieteellisteknisen edistyksen nopeuttamisessa sekä valmiiden tuotteiden, raaka-aineen, materiaalien ja täydennystuotteiden laadun parantamisessa. On parannettava standardeja ja teknisiä ehtoja, vaadittava enemmän talouselimiltä, tuotantolaitoksilta ja yhtymiltä näiden ehtojen noudattamisessa. On parannettava teknistä valvontaa. On parannettava patentti- ja lisenssijärjestelmää.

On kehitettävä kaikkinaisesti työtätekevien luovaa aktiivisuutta uudistustoimintaa, keksijöiden ja järkipäistäjien liikettä. On parannettava tieteellisteknisen informoinnin järjestelmää.

On turvattava tieteellisteknisen edistyksen kokonaisvaltainen suunnittelu, rahoittaminen ja kannustaminen.

5. On parannettava kansantalouden johtamista tarkoituksella käyttää täydellisemmin hyväksi kehittyneen sosialismin talouden etuisuuksia ja mahdollisuuksia.

On tehostettava suunnitelman, taloudellisten viipusinten ja kannustinten, koko johtojärjestelmän vaikutusta tieteellis-teknisen edistyksen nopeuttamiseen, tuotteiden laadun parantamiseen, yhteiskunnallisen tuotannon tehokkuuden kohottamiseen ja kansantalouden lopputulosten saavuttamiseen. On lisättävä työntekijöiden ja kollektiivien vastuuta työn laadusta ja tuloksista.

On toteutettava toimia suunnittelun parantamiseksi. Suunnitelmissa on otettava täydellisemmin huomioon yhteiskunnalliset tarpeet ja niiden tyydyttäminen käyttämällä tehokkaammin työvoiv-

maa, aineellisia ja rahavaroja. Suunnitelmat on tasapainotettava parantamalla luontais- ja arvotasejärjestelmää, tuotantokapasiteettien ja työvoiman tasetta. On huolehdittava tarpeellisten valtionreservien luomisesta.

On parannettava toisiinsa nivellettävien kansantaloussuunnitelmien — pitkän aikavälin, viisivuotis- ja vuosisuunnitelmien järjestelmää. On liitettävä paremmin yhteen aloittain ja alueittain tapahtuva suunnittelu. Suunnittelussa on käytettävä laajemmin ohjelmallistavoitteellista metodologiaa, kokonaisvaltaisia ohjelmia on laadittava tärkeimmistä tieteellis-teknisistä, taloudellisista ja sosiaali-ongelmista. On parannettava taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen kokonaissuunnittelua tuotantolaitoksissa, yhtymissä, piireissä ja kaupungeissa.

On lisättävä tieteellis-teknisen edistyksen ja yhteiskuntataloudellisten prosessien ennusteiden pätevyyttä. Näitä ennusteita on käytettävä enemmän kansantaloussuunnitelmia laadittaessa.

On jatkettava työtä vastaisuudeksi laadittavan tieteellis-teknisen edistyksen ja sen yhteiskuntataloudellisten seurausten ohjelman parissa.

On parannettava kansantaloussuunnitelmien kehittämisen järjestelyä ja menetelmiä, lyhennettävä suunnitelmien laatimisaikaa. On parannettava suunnitelman osoittimien järjestelmää, tehostettava niiden vaikutusta tuotannon teknisen tason kohoamiseen ja tuotteiden laadun parantamiseen, työn tuottavuuden kasvuvauhdin nopeutumiseen ja materiaalien ja rahavarojen säästeliääseen käyttöön.

On jatkettava työtä luontais- ja arvonormijär-

jestelmän laatimiseksi suunnittelun kaikilla tasoilla tarkoituksella parantaa tuotannon, aineellis-tekni- nisen huollon ja perusrakennustöiden taseiden ja suunnitelmien laatimista.

Kuluttajatuotantolaitosten osuutta tuotanto- suunnitelmien laatimisessa on lisättävä käyttäen laajasti tilausten ja taloudellisten sopimusten jär- jestelmää. On parannettava taloussuhteita valmiita tuotteita valmistavien sekä raaka-aineita, ma- teriaaleja ja osia valmistavien tuotantolaitosten ja järjestöjen välillä mahdollisimman suuren kansan- taloushyödyn saavuttamiseksi.

On joudutettava siirtymistä rakennusjärjestöjen toiminnan suunnitteluun ja niiden työn arviointiin valmiiden ja tilaajalle luovutettujen kohteiden sekä käynnistyttävien kohteiden mukaan.

On lujitettava kaikkinaisesti suunnitelmakuria kansantalouden kaikilla aloilla. On lisättävä ta- lousjohtajien vastuuta valtion antamien tehtävien ja sopimusvelvollisuuksien täyttämisestä.

On tehostettava liittotasavaltojen suunnittelu- elinten, ministeriöiden ja hallintojen sekä ministe- rineuvostojen vastuuta valtiosuunnitelmien laati- misesta, tieteellis-taloudellisesta pätevyydestä ja täyttämisestä. On parannettava tilinpito- ja tili- velvollisuusjärjestelmää sekä tilastoinformaatiota johtamisen ja suunnittelun lisääntyviä vaatimuk- sia vastaavasti.

On täydellistettävä taloudenhoidon ja taloudel- lisen kannustuksen muotoja sekä yhtymien, tuo- tantolaitosten ja järjestöjen toiminnan arviointi- perusteita pitäen lähtökohtana tuotannon loppu- tulosten parantamisen välttämättömyyttä. On te-

hostettava taloudellisten kannustimien osuutta tuotannon tehokkuuden kohottamisessa, tuotteiden laadun parantamisessa, tieteellisteknisen edistykseen nopeuttamisessa, tuotantolaitosten työtahdin turvaamisessa, työvoiman ja materiaalien käytön parantamisessa.

Tulee lisätä yhtymien, tuotantolaitosten ja rakennustyömaiden kiinnostuneisuutta sellaisten suunnitelmien laatimisesta ja täyttämistä, joissa otetaan mahdollisimman täydellisesti huomioon tuotannon mahdollisuudet ja reservit. Pitää tehostaa taloudellisen kannustuksen varantojen suuruuden sekä työntekijöiden lisäpalkkioiden riippuvuutta toimitussuunnitelman täyttämistä sopimusten ja tilausten mukaisesti. On jatkettava työtä palkkarahaston suunnittelun ja käytön valvonnan parantamiseksi.

On suoritettava toimenpiteet tukkuhintojen ja tariffien täydellistämiseksi entisestään. On lisättävä niiden osuutta tieteellis-teknisen edistykseen nopeuttamisessa, tuotteiden valikoiman uusimissa ja laadun parantamisessa ja aineiden järjestyksessä käytössä. Uusien tuotteiden, erityisesti koneiden ja kaluston tukkuhintoja säädetäessä on edellytettävä niiden hintatason alentuvan hyötytehon yksikköä kohden.

On lisättävä taloudellisen itsekannattavuuden, finanssien ja luoton vaikutusta tuotannon kehitykseen, taloudenhoidon laadullisten osoittimien parantamiseen, tuottamattomien kulujen ja hukan supistamiseen sekä valtion tulojen lisäämiseen.

On parannettava tilitystä kansantaloudessa. Luottosuhteita rakennustöiden alalla on kehitettä-

vä. Toimivien tuotantolaitosten uudistamiseen ja niiden konekannan uusimiseen on käytettävä laajemmin pankkiluottoja.

On turvattava valtakunnallisen aineellis-tekni-
sen huoltojärjestelmän kehitys ja täydellistämi-
nen, lisättävä huoltoelinten osuutta järkiperaisten
taloussuhteiden ja tuotantolaitosten pysyvän huol-
lon järjestämisessä sekä aineellisten varojen käyt-
tötehon kohottamisessa kansantaloudessa. Laajaa
sarjatuotantoa harjoittavat yhtymät ja tuotanto-
laitokset tulee siirtää lopullisesti soveltamaan vä-
littömiä pitkäaikaisia yhteyksiä ottamalla keski-
näisten yhteyksien perustaksi pitkän aikavälin ta-
loudelliset sopimukset. Pitää jatkaa työtä tukku-
kaupan kehittämiseksi alueellisten huolto- ja
myyntijärjestöjen tukkuvarastojen, varastojen ja
myymälöiden kautta. On parannettava varastota-
loutta. On parannettava tuotantojätteiden keräyk-
sen järjestämistä ja jalostusta siihen erikoistu-
neissa tuotantolaitoksissa.

**Hallinnon organisaatorakennetta on täydellis-
tettävä.** Teollisuudessa on vietävä päätökseen hal-
linnon yleiskaavojen mukaisesti yhtymien muodos-
taminen, jatkettava työtä tuotannon keskittämi-
seksi ja spesialisoimiseksi, hallintorenkaiden ra-
kenteen parantamiseksi ja niiden määrän vähen-
tämiseksi. Teollisuus- ja tuotantoyhtymien perus-
tamisen yhteydessä on toteutettava toimenpiteitä
ministeriöiden, alojen välisten sekä toimintaelinten
koneiston rakenteen ja toiminnan parantamiseksi.

Perusrakennustoiminnassa on laadittava ja otet-
tava käyttöön hallinnon yleiskaavat. Niissä on
otettava huomioon siirtyminen 2- ja 3-renkaiseen

hallintojärjestelmään, pienten rakennusjärjestöjen laajentaminen sekä tuotannon erikoistamistason kohottaminen.

On kehitettävä kolhoosien yhteisiä, kolhoosien ja neuvostotilojen sekä valtion osuuskuntayhtymiä kuin myös maataloustuotteita tuottavia, jalostavia ja markkinoivia maatalous- ja teollisuusyhtymiä.

On parannettava ei-tuotannollisten alojen johtamista.

On turvattava automaattisten ohjausjärjestelmien ja tietokonekeskusten kehitys ja tehokkuuden kohottaminen yhdistämällä niitä johdonmukaisesti yleisvaltiolliseen informaation keräys- ja käsittelyjärjestelmään. Toimistotekniikan tuotantoa ja käyttöä on laajennettava asiainhoidon järkipäätämiseksi sekä hallintotyön järjestelyn parantamiseksi.

On edellytettävä taloustyöntekijöiden koulutuksen parantamista ja ammattitaidon kohottamista.

On noudatettava tiukasti säästäväisyyspolitiikkaa johtoon käytettävissä varoissa.

On kehitettävä tehokkaita toimenpiteitä työtätekevien saamiseksi tuotannon johtamiseen.

6. On laadittava ja toteutettava toimenpiteitä ympäristönsuojelun, luonnonvarojen järkipäätämisen ja niiden uusimisen alalla.

Uusimpia tieteellisteknisiä välineitä käyttämällä on tutkittava luonnonvaroja sekä valvottava ympäristön tilaa ja sen saastuttamisen lähteitä.

On sovellettava hyötykaivannaisesiintymien käyttöönoton uusia tehokkaita menetelmiä ja järjestelmiä sekä niiden tuottamisen, rikastuttamisen

ja jalostamisen edistyksellisiä teknologisia prosesseja tarkoituksella kohottaa hyötykaivannaisten tuotantoa, turvata kivennäisraaka-aineen täydellisempi jalostaminen sekä vähentää jyrkästi jätteen vahingollista vaikutusta ympäristöön. On kehitettävä ja otettava aktiivisemmin käyttöön teknologisia prosesseja, jotka turvaavat jätteen vähentämisen ja niiden mahdollisimman täydellisen hyväksikäytön, sekä suljettuja vedenkäyttäjärjestelmiä.

On kehitettävä erikoistuotantoa niiden koneiden, kaluston ja materiaalien valmistamiseksi, joita tarvitaan tehokkaiden puhdistuslaitteiden rakentamiseen tuotantolaitoksissa ja kaupungeissa.

On laadittava uusia menetelmiä ja välineitä, joita tarvitaan kamppailussa vahingollisten jätteen ilmakehään joutumista vastaan, tuotanto-, liikenne- ym. melua, tärinää sekä sähkö- ja magneettikentän ja säteilyn vaikutusta vastaan.

On kohotettava maaperän hedelmällisyyttä, parannettava sen suojelua veden ja tuulen vahingolliselta vaikutukselta ja sekä toistamiseen tapahtuvalta suolapitoisuuden kasvulta, kuivumiselta, vetymiseltä ja teollisuusjätteen aiheuttamalta saastumiselta. On noudatettava tiukkaa säästäväisyyttä hedelmällisten maiden antamisessa muihin kuin maatalouden tarpeisiin. Maat on otettava uudelleen maatalouskäyttöön louhintatöiden sekä turvetyömaiden lakkauttamisen jälkeen.

On toteutettava toimenpiteitä maa-, vesi- ja metsävarojen kokonaisvaltaiseksi ja järkipäiseksi käyttämiseksi ja suojelemiseksi.

On täydellistettävä tuotannon ympäristöön koh-

distaman vaikutuksen ennusteita ja otettava huomioon sen mahdolliset seuraukset luonnoksia laadittaessa ja hyväksyttäessä.

7. On kehitettävä ja syvennettävä johdonmukaisesti kaikinpuolista yhteistyötä sosialististen maiden kanssa sekä edistettävä sosialismin maailmanjärjestelmän lujittumista. On kehitettävä taloudellisia sekä tieteellisteknisiä yhteyksiä kehitysmaihin samoin kuin kehittyneisiin kapitalistisiin valtioihin.

Määritellään seuraavat SNTL:n kansantalouden alojen kehityksen, kansan elintason kohottamisen, tuotantovoimien sijoittamisen, liittotasavaltojen talouden sekä valtion ulkomaisten taloussuhteiden kehittämisen suunnat ja tehtävät.

III. TEOLLISUUDEN KEHTYYS

Teollisuuden perustehtävä on kansantalouden ja väestön laatutuotteiden tarpeen yhä täydellisempi tyydyttäminen sekä kaluston uudistamisen ja tuotannon voimaperäistämisen turvaaminen kaikilla aloilla.

Tämän tehtävän ratkaisemiseksi tulee:

lisätä teollisuustuotteiden tuotantoa viisivuotiskaudella 35—39 prosenttia, mm. tuotantovälineiden tuotantoa 38—42 prosenttia ja kulutustava-

roiden tuotantoa 30—32 prosenttia. Samoin tulee lisätä huomattavasti kulutustavaroiden tuotantoa kaikilla aloilla;

lisätä työn tuottavuutta teollisuudessa 30—34 prosenttia;

parantaa teollisuuden rakennetta; lisätä niiden alojen osuutta, jotka määräävät eniten teknistä edistystä — koneenrakennuksen, kemian ja petrokemian teollisuuden sekä sähkövoimalouden;

laajentaa koneiden, kaluston ja kojeiden edistyksellisten ja taloudellisten lajien tuotantoa kansantalouden kaikilla aloilla. Uudistaa jatkuvasti valmistettavia tuotteita, kohottaa niiden teknistä tasoa ja laatua sekä parantaa tuotteiden käyttöominaisuuksia. Turvata niiden koneiden ja aineiden tuotannon perustaminen ja laajentaminen, jotka vastaavat käyttövaatimuksia maan eri ilmasto-vyöhykkeillä ja erityisesti Ääripohjolan oloissa;

lisätä rakennelmiin käytettävien aineiden tuotantoa, laajentaa valikoimaa ja parantaa käyttöä. Turvata rauta- ja kevyiden värimetallien sekä metalliseosten valssaustuotteiden, muovien sekä puuraaka-aineen ja muiden tehokkaiden aineiden pohjalta valmistettujen liimattujen ja puristettujen materiaalien taloudellisimpien lajien tuotannon nopea kasvu. Käyttää täydellisemmin raaka-ainetta, jalostaa sitä pitemmälle sekä saada siitä enemmän valmiita tuotteita;

parantaa polttoaine- ja voimaloustartaseen rakennetta. Yhdistää järkipäisesti polttoaineen eri lajeja; käyttää laajemmin öljyn ja kaasun ohella myös kivihiiltä, polttoliusketta sekä vesi- ja ydinvoimaa. Parantaa polttoaineen käyttöä sekä käyt-

tää täydellisemmin sekundäärisiä polttoaine- ja energiavaroja;

lisätä kiinteitä tuotantovaroja 40 prosenttia ja kohottaa johdonmukaisesti niiden aktiivisen osan, so. koneiden ja kaluston osuutta;

jatkaa tuotannon keskittämistä, kohottaa sen erikoistamisen ja yhteistoiminnan tasoa, ottaa laajasti käyttöön edistyksellisiä teknologisia prosesseja, työn ja tuotannon järjestelyn edistyksellisiä menetelmiä sekä vaatia tiukemmin teknologisen kurin noudattamista. Laajentaa teollisuuslaitosten ja suunnitteluorganisaatioiden kokeellista perustaa. Kehittää edistyksellisten pakkausmateriaalien tuotantoa.

Määritellään teollisuusalojen kehityksen seuraavat perussuunnat.

Sähkövoimaloudessa on 1980 tuotettava 1 340—1 380 miljardia kilowattituntia sähkövoimaa. On otettava käyttöön 67—70 miljoonan kilowatin voimakapasiteetti voimaloissa, mm. ydinvoimaloissa 13—15 miljoonan kilowatin kapasiteetti. On jatkettava 4—6 miljoonan kilowatin tehoisten höyryvoimaloiden rakentamista, niiden voimakoneistojen tehon tulee olla 500 000 ja 800 000 kilowattia, sekä sellaisten ydinvoimaloiden rakentamista, joiden reaktorien teho on 1—1,5 miljoonaa kilowattia.

Sähköntuotannossa on otettava huomioon huokean kiinteän polttoaineen laajempi käyttö. On rakennettava suuria höyryvoimaloita, jotka toimivat Ekibastuzin sekä Kanskin-Atshinskin esiintymien hiilellä.

Vesivoimaloudessa on jatkettava pääasiassa sellaisten suurten hydroteknisten laitteiden raken-

tamista, jotka antavat mahdollisuuden ratkaista kokonaisvaltaisesti sähkövoiman tuotantoon, maiden kasteluun, kaupunkien ja teollisuuslaitosten vesihuoltoon, laivaliikenteen ja kalanviljelyn kehitykseen sekä tulvien ehkäisemiseen liittyvät tehtävät.

Atomivoimataloutta on kehitettävä muita nopeammin Neuvostoliiton Euroopan-puoleisessa osassa. On nopeutettava nopeilla neutroneilla toimivien reaktorien rakennustöitä ja käyttöönottoa. On valmistauduttava atomivoiman käyttöön kaukolämmitystarkoituksissa.

On jatkettava töitä maan yhtenäisen voimajärjestelmän muodostamiseksi yhdistämällä Siperian ja Keski-Aasian voimajärjestelmät Euroopan voimajärjestelmään rakentamalla 500 000, 750 000 ja 1 150 000 voltin voimansiirtolinjoja.

On parannettava sähkövoimakaluston työn teknis-taloudellisia osoittimia ja otettava tässä tarkoituksessa nopeammin käyttöön 500 000 kilowatin tehoisia helposti säänneltäviä voimakoneistoja sekä rakennettava vettä akkumuloivia vesivoimaloita ja kaasuturbiinilaitteita.

Vuoteen 1980 mennessä on polttoaineen ominaiskulutusta voimaloissa vähennettävä 325—328 grammaan kilowattituntia kohden.

Sähkövoimataloudessa on kohotettava työn tuotavuutta 27—29 prosenttia.

Öllyteollisuudessa on vuoteen 1980 mennessä lisättävä öljyntuotantoa, kaasukondensaatti mukaan luettuna, 620—640 miljoonaa tonniin.

On parannettava luonnonöljyvarojen käyttöä, saatava enemmän öljyä öljykerrostumista sekä

suoritettava tieteellisiä tutkimuksia ja teollisia kokeilutöitä öljyn saamiseksi bitumipitoisista kivilajeista.

On jatkettava tämän alan kaluston uusimista, teknologisten prosessien täysautomatisointia ja automatisoitujen johtojärjestelmien käyttöönottoa öljykentillä, kohotettava öljyntuotanto viisivuotiskauden loppuun mennessä näillä alueilla vähintään 85 prosenttiin koko öljyntuotannosta.

On nopeutettava uusien öljyesiintymien käyttöönottoa ja käytettävä laajasti tehdasvalmisteisia täyslaitteita öljysäiliöitä, jalostamoja ja kuljetusvälineitä rakennettaessa.

On lisättävä poraustöiden tehokkuutta. Aukkojen rakennusaikaa on supistettava 25—30 prosenttia lisäämällä porausvauhtia, ottamalla käyttöön helposti asennettavia porauslaitteita, uudentyypisiä talttaporia, louhosmoottoreita, huuhteluaineita ja kestäviä vuoraus- ja poraputkia sekä parantamalla töiden järjestelyä ja käyttämällä parhaita menetelmiä aukkojen käyttöönotossa.

On vähennettävä jyrkästi öljykaasun hukkaa ja turvattava 43—45 miljardin öljykaasukuutiometrin käyttö vuoteen 1980 mennessä. On nopeutettava kaasunjalostamojen rakennustöitä.

Öllyteollisuudessa on lisättävä työn tuottavuutta 28—30 prosenttia.

Öljynjalostusteollisuudessa on lisättävä öljyn esikäsitteilyn määrää 25—30 prosenttia. On parannettava öljynjalostusteknologiaa sekä otettava käyttöön uusia teknologisia prosesseja, tehokkaita kiihdytteitä ja ajanmukaista kalustoa.

On lisättävä korkeaktaanisten bensinien, vähän

rikkiä sisältävän diesel- ja lentokonepolttoaineen, aromaattisten hiilivetyjen ja korkealaatuisten voiteluaineiden tuotantoa. On turvattava öljyn perusteellisempi jalostus ja lisättävä sekundääristen prosessien osuutta. On järjestettävä nestemäisten parafiinien suurtuotanto mikrobiologisen teollisuuden tarpeisiin ja synteettisten pesuaineiden tuottamiseksi. On laajennettava petrokemian raaka-aineen tuotantoa ja valikoimaa.

On alettava rakentaa pääasiassa kombinoituja ja suurennettuja teknologisia laitteita. Öljynjalostusta on siirrettävä lähemmäs öljytuotteiden suurkanalutusalueita.

Öljynjalostusteollisuudessa on lisättävä työn tuottavuutta 39—41 prosenttia.

Kaasuteollisuudessa on vuoteen 1980 mennessä lisättävä kaasuntuotanto 400—435 miljardiin kuutiometriin. On otettava käyttöön noin 35 000 kilometriä kaasujohtoja. Öljy- ja luonnonkaasua on käytettävä kompleksisesti ja saatava niistä kondensaattia, rikkiä, heliumia ja muita sivuaineita.

On jatkettava maanalaisten kaasusäiliöiden rakennustöitä, pääasiassa maamme eniten polttoainetta käyttävillä alueilla; tässä tarkoituksessa on käytettävä mahdollisimman hyvin loppuun hyödynnetyt kaasu- ja öljyesiintymät.

On kehitettävä ja otettava käyttöön parhaita teknisiä välineitä ja menetelmiä kaasun ja kaasukondensaatin tuotannossa, kuljetuksessa, jalostuksessa ja säilytyksessä, mm. niiden käyttämiseksi Ääripohjolassa. On otettava huomioon luotettavien korkeatuottoisten porausaukkojen rakentaminen käyttämällä uusia menetelmiä niin että kaasu vir-

taa voimakkaammin aukkoon, rakennettava automatisoituja laitteita kaasun porauksen tehostamiseksi ja kaasujohtoja 1 420 millimetrin läpimittaisista putkista, jossa paine on vähintään 75 ilmakehää, sekä kompressoriasemia, joissa on 25 000 kilowatin tehoisia kaasunpumpppauslaitteita. Kaasujohtoja varten on valittava taloudellisesti edullisimmat linjat. Kaasujohtojen käytön tehokkuutta on lisättävä suorittamalla järjestely- ja teknisiä toimenpiteitä sekä lisäämällä kompressoriasemien määrää ja tehoa.

On jatkettava maan yhtenäisen automatisoidun kaasunhuoltojärjestelmän luomista.

On nopeutettava tieteellisiä tutkimus- ja koneellisia konstruointitöitä periaatteellisesti uusien kaasunkuljetusmenetelmien luomiseksi.

Kaasuteollisuudessa on lisättävä työn tuottavuutta 43—45 prosenttia.

Hiiliteollisuudessa on vuoteen 1980 mennessä nostettava tuotanto 790—810 miljoonaan tonniin.

On parannettava laajassa mitassa tekniikkaa ja teknologiaa ja tältä pohjalta nopeutettava hiilen louhintavauhtia sekä parannettava hiilen laatua ja kohotettava työn tehokkuutta alalla.

Rekonstruointi- ja modernisointityöt on ensi sijassa keskitettävä niihin kaivoksiin ja louhoksiin, joissa huipputeknologian ja uusien koneiden käyttö turvaa suurimman hiilenlouhinnan lisäyksen sekä nostaa tuntuvasti työn tuottavuutta ja parantaa muita teknisiä ja taloudellisia osoittimia.

On ryhdyttävä laajoihin toimiin hiilen louhimiseksi avomenetelmin maamme itäalueilla.

Jotta voitaisiin lisätä tuntuvasti polttoaine- ja

energiaresursseja tulevaisuudessa on kehitettävä toimivia kivihiilialueita — Donetskin, Kuznetskin, Karagandan, Petshoran ja muita alueita — sekä nopeutettava Etelä-Jakutian kivihiilialueen kehittämistä. On aloitettava työt Kanskin-Atshinskin polttoaine- ja energiakompleksin luomisen nopeuttamiseksi ja Ekibastuzin kivihiilialueen hyödyntämisen täydellistämiseksi.

On kehitettävä polttoliuksen louhintaa maamme Euroopan-puoleisessa osassa.

On nopeutettava koneistettujen kalustokompleksien suunnittelua ja niiden sarjatuotannon järjestämistä kivihiilen louhimiseksi ohuissa loivissa ja jyrkissä kerroksissa sekä lisättävä kaivin- ja lastauskoneiden ja kivihiiliteollisuuden muun kaluston tuotantoa.

On suunniteltava ja otettava käyttöön uusia välineitä turvallisten työolojen takaamiseksi kivihiili- ja polttoliusketeollisuuden tuotantolaitoksissa ja tehostettava tieteellisiä tutkimustöitä sekä suunnittelu- ja kokeilutöitä välineiden luomiseksi ilman ihmisiä tapahtuvaan kivihiilen louhintaan.

Kivihiiliteollisuuden työn tuottavuutta on lisättävä 22—24 prosenttia.

Rautametallurgiassa on vuoteen 1980 mennessä kohotettava teräksen tuotanto 160—170 milj. tonniin ja valssaustuotteiden valmistus 115—120 milj. tonniin.

On parannettava tuntuvasti metallituotteiden laatua ja lisättävä niiden valikoimaa sekä säästettävä tällä tavoin vuonna 1980 kansantaloudessa 5—6 milj. tonnia metallia. On lisättävä 50—100 prosenttia seuraavien tehokkaiden metallituotela-

jien tuotantoa: kylmävalssatun levyn, päällystetyn valssilevyn, erikoisprofiilin, lämpökäsittelyllä vahvistettujen valssaustuotteiden sekä vähän lejeeratusta teräksestä, ruostumattomasta valssilevyistä, kylmävalssatusta muuntajateräksestä, ajanmukaisesta, monista aineista lejeeratusta nopeasti leikkaavasta teräksestä ja kylmävalssatusta teräsnauhasta valmistettujen metallituotteiden.

On lisättävä tuntuvasti kestävien putkien, ennen kaikkea öljyputkien ja uudella tavalla yhdistettävien putkien, ohutseinäisten putkien, kylmävalssatun dynaamisen teräksen, korkealaatuisten metallivalmisteiden, rautajauheiden ja lejeeratusta teräksestä ja terässeoksista sekä tarkkuusseoksista valmistettujen jauheiden sekä metallikeramiikan tuotantoa. On järjestettävä valssattujen I-palkkien sekä erityispäällysteisten öljy- ja kaasujohtoputkien tuotanto. On lisättävä elintarvikkeiden pakkaukseen tarvittavan rautapellin tuotantoa.

On uusittava teollisuusalan konekantaa, modernisoitava käytössä olevia metallurgisia koneikkoja ja otettava käyttöön tehokkaita koneikkoja.

On täydellistettävä ja otettava laajemmin käyttöön metallin tuotannon ja laadun edistyksellisiä parantamismenetelmiä: teräksen sulatusta happikonverttereissa ja sähköuuneissa, uudelleensulatusta tyhjiö-, sähkökuona-, plasma- ja elektronisädemenetelmin, jatkuvaa valua sekä sulan teräksen käsittelyä synteettisellä kuonalla, jalokasvulla ja tyhjiömenetelmillä. On lisättävä hapen ja luonnonkaasun käyttöä metallurgisessa tuotannossa. Metallin lämpökäsittelyn alalla on kehitettävä tuotantokapasiteettia. Tulee ottaa teollisessa

mitassa käyttöön teknologia raudan erottamiseksi malmista suoran pelkistyksen avulla sekä taloudellisia rautamalmien rikastamis- ja malmirikastepallojen tuotantomenetelmiä. On supistettava teräksen käyttöä valssaus tuotteiden tuotannossa.

Rikastamojen rakentamista on nopeutettava ja turvattava korkealaatuisen metallurgisen raaka-aineen, muun muassa rautapellettien, tuotannon lisäys 130 prosenttia sekä lisättävä markkinoille menevän malmin rautapitoisuutta. Rautametalliro-mun esikäsitteilyä on parannettava. Masuunien ja teräksen valussa syntyvän kuonan jalostusta on lisättävä.

Rautametallurgian työn tuottavuutta on lisättävä 23—25 prosenttia.

Värimetallurgiassa on nostettava alumiinin, kuparin ja nikkelin tuotantoa 20—30 prosenttia, titaanin tuotantoa 40 prosenttia sekä lisättävä seostettujen, harvinaisten ja jalometallien ja toisarvoisten värimetallien ja luonnontimanttien tuotantoa.

On kehitettävä puolijohdeaineiden sekä erityisen puhtaiden ja erikoismateriaalien tuotantoa elektroni- ja sähkötekniselle teollisuudelle ym. aloille. On järjestettävä uusien erittäin kestävien metalliseosten sekä hiili- ja muiden tuotteiden valmistus. On valmistettava tuntuvasti enemmän tarkkoja levyjä kestävästä metalliseoksista metallinleikkuukojeita varten.

Metallituotteiden laatua on parannettava ja valikoimaa laajennettava. On järjestettävä uusien taloudellisten valssausprofiilien tuotanto värimetalleista. On laajennettava kuparivalssaus tuotteita.

den, alumiininauhan, lehtimetallin, putkien ja muiden valssaustuotteiden tuotantoa käyttämällä yhdistettyjä valu- ja valssausmenetelmiä.

Värimetallurgian tuotantolaitosten uudistamista ja niiden konekannan uusimista tulee jatkaa. Pitää turvata Norilskin rikastamon jatkuva kehittäminen, lisätä värimetallien tuotantoa tämän laitoksen valmistamasta raaka-aineesta sekä nopeuttaa muiden suurten ja tehokkaiden teollisuuskompleksien rakennustöitä.

Tulee nopeuttaa värimetallurgian raaka-aineperustan kehittämistä, etenkin lyijyn ja sinkin, kuparin, volframmin, molybdenin ja kullan. Tulee kehittää edelleen avolouhintaa käyttämällä korkea-tuottoisia koneita ja mekanismeja sekä laajentaa itsekulkevan kaluston ja vibraatiotekniikan nykyaikaisten yhdistelmien käyttöä maanalaisissa louhintatöissä.

Värimetallien saantia malmeista ja raaka-aineen kompleksista käyttöä on tehostettava. Louhittaessa on malmin hukkaa supistettava. Pitää ottaa käyttöön korkeatehoisia malmien rikastusmenetelmiä sekä hydrometallurgisia ja muita edistyneitä teknologisia prosesseja.

Värimetallurgian työn tuottavuutta on lisättävä 23—25 prosenttia.

Kemian ja petrokemian teollisuuden tuotantoa tulee lisätä 60—65 prosenttia.

Tulee toimia kemianteollisuuden sisäisten määräsuhteiden parantamiseksi ja käytössä olevan tuotantokapasiteetin käytön tehostamiseksi.

Väkilannoitteiden tuotannon pitää olla vuonna 1980 143 milj. tonnia (muun muassa rehun kemial-

listen lisäaineiden 5 milj. tonnia). Väkilannoitteiden ravinnepitoisuuden tulee olla vähintään 40 prosenttia. Fosfaattilannoitteiden tuotantokapasiteetin lisäämistä on nopeutettava. Rikastettujen ja yhdistelannoitteiden tuotantoa pitää lisätä. Vuonna 1980 typpi-, fosfaatti- ja kaliumlannoitteita on tuotettava maataloudelle enimmäkseen granuloituina jotta niitä voidaan kuljettaa pakkaamattomina erikoiskuljetusvälineissä ja käyttää kuivissa lannoitesekoituksissa.

Kemiallisten kasvinsuojeluaineiden tuotantoa ja valikoimaa on laajennettava tuntuvasti.

Synteettisten hartsien ja muovien tuotantoa on lisättävä 90—110 prosenttia. Muovien laatua on parannettava ja kestoaikaa lisättävä.

Vuonna 1980 pitää tekokuitujen ja -lankojen tuotannon olla 1 450 000—1 500 000 tonnia. Tulee lisätä väestön kulutukseen tarkoitettua tekokuidun ja -langan valikoimaa ja parantaa laatua. Tulee lisätä uusien korkealaatuisten tekokuitujen ja -lankojen tuotantoa. On kehitettävä laatuvarien ja lakamaaliaineiden tuotantoa.

Synteettisen kautsun tuotantoa on lisättävä 40—60 prosenttia ja täysin luonnonkautsun korvaavien kautsujen tuotantoa on kehitettävä muita nopeammin.

Autonrenkaiden tuotantoa tulee lisätä 35—40 prosenttia ja parantaa niiden kestävyyttä. On lisättävä huomattavasti radiaalirakenteisten renkaiden tuotantoa. On lisättävä teknisten kumituotteiden tuotantoa ja parannettava niiden laatua.

On parannettava magneettinauhan, sähköneriste-

aineiden sekä filminauhan laatua sekä lisättävä niiden tuotantoa.

Kansantalouden tarpeet on tyydytettävä täysin kemian teollisuuden pienissä erissä valmistamien tuotteiden, mm. erittäin puhtaiden aineiden polymeerimateriaalin kemiallisten lisäaineiden, tekstiili- ja apuaineiden, säilöntäaineiden, katalyysaattoreiden ym. tuotteiden osalta.

Tulee lisätä kotitaloudessa käytettävien kemian teollisuuden tuotteiden valmistusta sekä kulutustavaroiden, lääkkeiden ja lääkintätarpeiden pakkaamiseen käytettävien kalvo- ym. aineiden tuotantoa; on myös lisättävä näiden tuotteiden ja aineiden valikoimaa ja parannettava niiden laatua.

On kehitettävä uusia tuotantoprosesseja, joissa käytetään tehokkaita, teknologisen peruskaluston tuottavuutta lisääviä katalyyttisiä järjestelmiä.

Kemian teollisuuden teknistä uudistamista on jatkettava laajasti ja otettava käyttöön suuritehoisia laitteita ja keskeytyksettömiä yksivaiheisia teknologisia prosesseja, joissa kemiallisten reaktioiden energia käytetään maksimaalisesti hyväksi.

Kemian teollisuudessa tulee lisätä työn tuottavuutta 59—61 prosenttia.

Geologisia tutkimustöitä on laajennettava huomattavasti mineraali- ja raaka-ainevarojen lisäämiseksi, ennen kaikkea toimivien kaivosteollisuuslaitosten alueella sekä maan kehittyvillä seuduilla.

On lisättävä etsintä- ja tutkimustöiden taloudellista tehokkuutta ja valmistettava hyötykaivannaiset paremmin käyttöönotettavaksi. Tutkittujen kivennäisraaka-ainevarojen tulee lisääntyä teollisuuden louhinta-alojen kehitystä nopeammin.

On nopeutettava uusien öljy-, kaasu- ja kaasukondensaattiesiintymien etsintää ja tutkimista ensi sijassa Keski-Obin rannikolla, Tjumenin alueen pohjoisosassa, Itä-Siperiassa, Jakutian ASNT:ssa, Komin ASNT:ssa, Argangelin alueella, Keski-Aasiassa ja Kazahstanin SNT:ssa (Kaspianmeren syväne). On valmistettava käyttöön ne uudet öljy- ja kaasuesiintymät, jotka on löydetty maamme Euroopan puoleisen osan esiintymien läheisyydestä. Tulee laajentaa geologisia etsintätöitä ja ennen kaikkea öljy- ja kaasuesiintymien etsintää matalanmeren vyöhykkeillä. Koksiutuvan ja voimataloudessa käytettävän hiilen etsintää on tehostettava etenkin Neuvostoliiton Euroopan puoleisella alueella. On tehostettava rikkaiden ja helposti jalostettavien rauta- ja värimetallurgian tarvitsemien malmien, arvokkaiden metallien ja timanttien, ydinvoimatalouden ja väkilannoitteiden raaka-aineiden sekä maanalaisten vesivarojen etsintää.

Geologisten etsintätöiden koneistusta on parannettava. On kehitettävä ja otettava käyttöön uutta tehokasta kalustoa, automaattisia porauslaitteita ym. laitteita ja kojeita. On laajennettava edistyksekkien geofysikaalisten ja geokemiallisten menetelmien sekä avaruuslaitteiden ja lentokaluston käyttöä geologisissa tutkimuksissa.

Tulee turvata kansantalouden kaikkien alojen teknisen uudistuksen pohjana olevan koneenrakennuksen kehitys. Koneenrakennus- ja metallinjalostustuotteiden tuotantoa tulee lisätä viidessä vuodessa 50—60 prosenttia. Tulee jatkaa töitä sellaisten kone- ja kojejärjestelmien luomiseksi, jot-

ka antavat mahdollisuuden koneistaa ja automatisoida kokonaisia teknologisia prosesseja raaka-aineesta valmiiseen tuotteeseen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää periaatteellisesti uusissa teknologisissa prosesseissa käytettävän kaluston kehittämiseen ja soveltamiseen. Teknisesti vanhentuneet tuotteet on poistettava ajoissa tuotannosta.

Uusien koneiden, kojeiden ja laitteiden rakentamisen tiukkana vaatimuksena on maksimaalisen kansantaloudellisen hyödyn saaminen ja niiden hinnan pienentäminen tehoyksikköä (tuottavuusyksikköä) kohden.

On toteutettava koneerakennustuotannon voimaperäistämistoimenpiteitä. Tulee syventää ja laajentaa alojen sisäistä ja eri alojen välistä erikoistumista tuotteiden, niiden osayhdistelmien ja osien standardisoinnin ja yhdenmukaistamisen sekä teknologisten prosessien tyypittämisen pohjalta.

On nopeutettava vauhtia ja erikoistettava koneerakennuksessa yleisesti käyttöön sopivien valmisteiden tuotantoa.

Koneerakennusalan teknisen uudistumisen nopeuttamiseksi on uutta metallinjalostuskalustoa toimitettava pääasiassa koneerakennusalan tuotantolaitoksiin.

Kaikilla koneerakennuksen aloilla on lisättävä metallin käytön tehokkuutta ottamalla suunnitelmassa huomioon uusien, nykyaikaisten koneitten ja kaluston, taloudellisempien rautametallien valsausprofiilien ja muiden taloudellisten materiaalien käyttö sekä parantamalla metallinjalostusmenetelmiä.

On kehitettävä ja spesialisoitava koneenrakennusteollisuuden hankintoja. On otettava käyttöön automaattista kalustoa, jonka avulla voidaan saada erittäin tarkat aihiot ja lisätä huomattavasti työn tuottavuutta sekä parantaa työoloja valimoissa, konepajoissa ja hitsaamoissa.

On lisättävä ilmastointi- ja tuuletuskaluston tuotantoa.

Monimutkaista kalustoa on toimitettava tuotantolaitoksiin koko teknologista prosessia vastaavasti ja kalustoa toimittavien laitosten on osallistuttava sen asentamiseen ja kokeiluun sekä luovutettava se tilaajalle vasta sitten, kun se saavuttaa suunnitellun tehon (tuottavuuden).

Koneiden ja kaluston keskitettyä korjausta on kehitettävä edelleen. Kansantaloudelle on tuotettava riittävästi koneiden, kaluston, kojeiden ja laitteiden varaosia teknisiä normeja vastaavasti.

Koneenrakennuksessa ja metallinjalostuksessa työn tuottavuutta tulee lisätä 50 prosenttia.

Voimakoneenrakennuksessa on tuotettava tarvittavassa määrin 500 000 ja 800 000 kilowatin tehoisia voimakoneistoja, joiden on oltava tärkeimpiä aggregaatteja orgaanisella polttoaineella toimivissa voimaloissa. On turvattava myös suurten vesi- ja kaasuturbiinien tuotanto tarvittavassa määrin.

On järjestettävä termisten ydinreaktoreiden sekä niiden vähintään miljoonan kilowatin tehoisten turboaggregaattien sarjatuotanto. On kehitettävä kalusto 1 500 000 kilowattiin yltäviä termisiä ydinvoimakoneistoja varten.

On nopeutettava ydinvoimalakaluston valmistus-

ta kapasiteetin täyden käytön ja toimivien tuotantolaitosten uudistamisen pohjalta sekä rakentamalla uusia tehtaita ja kooperaamalla laajasti erillisten osayhdistelmien ja osien valmistusta muiden teollisuudenalojen kanssa.

On järjestettävä polttoaineen käytön puolesta taloudellisten 250 000 kilowatin tehoon yltävien höyry- ja kaasuaagregaattien tuotanto sekä 100 000 kilowattiin yltävien kaasuturbiiniagregaattien tuotanto huippukuormituksen kattamiseksi. On lisättävä veto- ja puhalluskoneiden tuotantoa ja tyydytettävä täysin sähkövoimalouden ja muiden alojen tarpeet näiden koneiden osalta.

On suunniteltava 6 000—25 000 kilowatin kaasua ja sähkökäyttöisten kauko-ohjattavien automaattisten kaasunpumpauslaitteiden uusia malleja, luotava teollisuudessa kokeiltavia kappaleita ja järjestettävä niiden sarjatuotanto. On lisättävä huomattavasti uusien kaasunpumpauslaitteiden kestoaikaa ja lisättävä niiden korjaustenvälistä toiminta-aikaa 100—200 prosenttia.

Raskaan koneenrakennuksen ja liikennevälineiden rakentamisen alalla on luotava: tehokkaita laitteita teräksen jatkuvavalua varten sekä valssikoneikkoja; 400 tonnin vetoisia konverttereita; korkeatuottoisia valssikoneita keskeytymätöntä kuuma- ja kylmävalssausta varten; putkenhitsaus- ja putkenvalssauskoneikkoja, joissa sovelletaan keskeytymätöntä automatisoitua teknistä prosessia ja ohjelmoituja ohjauslaitteita; kalustoa metallien lämpö-, kemiallista ja sähkökemiallista muokkausta sekä valssatun metallin ja putkien suojapääl-

lystämistä varten; laitteita teräksen tyhjästä varten.

On nopeutettava värimetallurgian teknologisen kaluston ja koneistamislaitteiden valmistusta. On luotava sarja 100 tonnin vetoisia ja pienempiä raakakuparin ja raakanikkelin jalostuskonverttereita, joissa sekä perus- että apuprosessit on täysin automatisoitu.

Hiili- ja vuorimalmiteollisuuden maanalaisen louhintakaluston tuotantoa on laajennettava ja alettava valmistaa tehokkaita kaivinkoneita. 170 tonnin kantoisia ja pienempiä kuljetusvaunuja sekä korkeatuottoisia porauskoneita, joilla voidaan tehdä jopa 400 millimetrin läpimittaisia aukkoja.

On järjestettävä sellaisten uudentyyppisten tehokkaiden dieselmootoreiden tuotanto, joilla on nykyajan vaatimuksia vastaavat tekniset ja taloudelliset ominaisuudet; niitä tuotetaan laivoja, moottorivetureita, porauskoneita, tiekoneita ja raskaita kippiautoja varten.

On perehdyttävä kaksiosaisten 8 000 hevosvoiman tehoisten tavarajunien moottoriveturi- ja 6 000 hevosvoiman ja pienempitehoisten matkustajajunien moottoriveturi- ja kuljetusmoottoriveturi- ja 8-akselisten avovaunujen ja 125 tonnin kantoisten ja pienempien säiliövaunujen tuotantoon, vilja-, jauho-, väkilannoite- ym. tavaravaunujen tuotantoon sekä uuden suuritehoisen rautateiden rakentamis- ja korjauskaluston tuotantoon. On lisättävä tuntuvasti konttien tuotantoa, varsinkin tilavuudeltaan suurten.

On tuotettava enemmän nosto- ja kuljetus-, las-

taus- ja purkaus- sekä varastotöiden kehittyneitä koneistamisvälineitä, mm. kauko- ja tietokoneohjattavia lastinnostokoneita, ohjelmoituja riippukuljettimia ja automatisoitua kalustoa varastoja varten.

Sähköteknisessä teollisuudessa on kehitettävä nopeasti suurten sähkökoneiden, pienitehoisten sähkökoneiden, suuri- ja pienijännitteisten sähkökojeiden, mm. räjähdysvaarattoman, sähkölämpökäkaluston, käytössä entistä parempien akkumulaattoreiden, puolijohdetasasuuntaajien, taloudellisten valaisinten, maataloustuotannon koneistamisessa ja automatisoinnissa tarvittavan erittäin luotettavan sähkökaluston ym. kehittyneen sähkötekniikan kaluston tuotantoa. On nopeutettava töitä sellaisten tehokkaiden generaattorien luomiseksi, joissa sovelletaan suprajohtavuusperiaatetta.

Tulee järjestää:

1 000 000 — 1 200 000 kilowatin tehoisten turbo-generaattoreiden tuotanto atomi- ja höyryvoimaloille, 640 000 kilowatin tehoisten generaattorien tuotanto vesivoimaloille, suurjännitekaluston valmistus 1 500 kilovoltin tasajännitteisiä ja 1 150 kilovoltin vaihtojännitteisiä voimansiirtolinjoja varten;

automatisoitujen puolijohdetasasuuntaajilla varustettujen sähkökäynnistyslaitteiden tuotanto valssikoneita varten sekä sähkökaluston valmistus tehokkaita metallurgisia laitteita ja aggregaatteja varten;

korkeatuottoisen ja luotettavan sähkökaluston tuotanto öljy- ja kaasuaukkojen porausta, öljyn pumppausta ja kaasua ja öljyjohtoja varten sekä

koneistettuja komplekseja kivihiilen louhintaan;
yli 10 000 hevosvoiman tehoisten pääratojen tavarajunien sähkövetureiden tuotanto;

sähkökäynnistyslaitteiden tuotanto maataloustuotteiden jalostuksessa ja säilytyksessä tarvittavaa kalustoa sekä karjatiloja ja maanparannuskennelmiä varten;

korkeajännitelinjojen uusien sähkökaapelilajien ja lämmönkestävien sähköjohtojen tuotanto;

korkeatehoisten sähkömoottorien tuotanto tietokoneohjattua metallintyöstökalustoa varten.

Kemian ja petrokemian koneenrakennuksessa kaluston tärkeimpien lajien tuotantoa tulee lisätä 50—60 prosenttia.

On suunniteltava ja järjestettävä kaluston ja laitteiston tuotanto sellaisten periaatteissa uusien teknologisten prosessien pohjalle, joiden avulla voidaan voimaperäistää tuntuvasti tuotantoa kemian teollisuudessa, autonrenkaita ja teknistä kumia sekä lakkoja ja maaleja tuottavilla aloilla samoin tehokkaiden happilaitteiden suunnittelu ja tuotanto konverttereita ja masuuneja varten.

Tulee lisätä:

öljyn ja kaasun tuotannossa sekä kaasun ja kaasukondensaatin jalostuksessa tarvittavien automatisoitujen kompleksisten laitteiden, lämmönvaihtajien ja jäähdytyslaitteiden sekä läpimitaltaan suurten putkijohtojen sulku- ja säätelykaluston tuotantoa;

kaasunjaloitustehtaiden korkeatuottoisen kaluston, kompressorien ja muun laitteiston tuotantoa;

suurivetoisten yhdistelmälaitteistojen tuotantoa öljynjalostusteollisuudelle;

yksikköteholtaan suurten teknologisten laitteiden valmistusta väkilannoitteita tuottavalle teollisuudelle;

kaluston tuotantoa muovien jalostusta ja muovimateriaaleista tehtävien putkien ja muiden tuotteiden valmistusta varten;

automatisoitujen, mm. ohjelmoitavien sentrifugien tuotantoa sokeriteollisuudelle;

selluloosa- ja paperiteollisuuden kaluston tuotantoa.

On suunniteltava ja järjestettävä sellaisen yksikköteholtaan suuren selluloosa- ja paperiteollisuuden kaluston tuotanto, jossa on suljettu vedenkäyttöjärjestelmä. On alettava tuottaa kalustoa paperin valmistamiseksi kuivamenetelmällä. Pitää järjestää paperi- ja kartonkikoneiden uusien viiraja puristinosien tuotanto.

Tulee järjestää:

sellaisten koneiden ja laitteiden osayhdistelmien tuotanto, joiden avulla voidaan lisätä selluloosa- ja paperiteollisuuskaluston tuottavuutta;

universaaliksi asennettavaksi sopivien erikoiskuljettimien varustettujen porauslaitteiden valmistus, korkeatehoisten talttaporien, louhosmoottorien, öljyn ja kaasun porauksessa tarvittavan uuden kaluston ja pitkälle koneistettujen aggregaattien tuotanto öljyn ja kaasun porausaukkojen käyttöä ja korjausta varten;

kompleksisen teknologisen kaluston valmistus mikrobiologiselle ja lääketieteellisyydelle.

Työstökoneenrakennus- ja työkaluteollisuudessa on lisättävä metallintyöstökoneiden sekä takomajapuristinkaluston tuotantoa 50—60 prosenttia.

Pitää lisätä pienikokoisella elektronisella ohjaus- ja valvontajärjestelmällä varustetun automaattisen kaluston tuotantoa. On parannettava valmistettavan metallintyöstökaluksen rakennetta, jotta teollisuuden tarpeet tyydytettäisiin entistä täydellisemmin.

Tätä varten: pitää turvata tietokoneohjattujen työstökoneiden tuotannon nopea kehitys, raskaiden ja uniikkien työstökoneiden ja puristinkoneiden sekä erikoistarkkojen työstökoneiden tuotannon kehitys;

on lisättävä tuntuvasti erikoistyöstökoneiden ja automaattisten linjojen tuotantoa, järjestettävä erikokoisten osien työstöön muunnettavien kompleksisten automaattilinjojen valmistus sarjavalmisteita tuottaville aloille;

pitää suunnitella korkeatuottoinen metallintyöstökaluksisto, jota ohjataan tietokoneiden avulla, jotta tältä pohjalta voidaan järjestää työlohkoja ja -osastoja tuotteita pieninä erinä ja sarjatuotantona valmistavilla aloilla;

on suunniteltava kalusto ja järjestettävä sen tuotanto sarjatuotteiden kokoamisen automatisoimiseksi koneenrakennusteollisuudessa;

pitää järjestää sellaisten automaattisten tietokoneohjattavien manipulaattorien sarjatuotanto, joiden avulla voidaan koneistaa ja automatisoida raskaat ruumiilliset ja yksitoikkoiset työt.

Pitää kehittää nopeasti automatisoitujen valulaitteiden sekä takomo- ja puristinkoneiden, tarkkojen aihoiden valmistuksessa tarvittavien linjojen ja kaluston tuotantoa.

On järjestettävä kompleksisten linjojen valmis-

tus rakennustöissä tarvittavien teräsrakenteiden ja liimattujen puurakenteiden tuottamiseksi.

Tulee laajentaa metallintyöstössä tarvittavien työkalujen tuotantoa etenkin käyttämällä luonnon- ja tekotimantteja ja muita erittäin kestäviä materiaaleja ja seoksia sekä tietokoneohjattujen työstökoneitten leikkuuterien ja hoitovälineiden tuotantoa. Pitää suunnitella ja järjestää työkalujen tuotanto mineraali- ja keramiikkamateriaaleista. Pitää tyydyttää koneenrakennuksen, metallintyöstöteollisuuden ja muiden alojen tarpeet erittäin kestävien tahkoamisaineiden osalta.

On lisättävä kojeiden ja automatisointivälineiden tuotantoa 60—70 prosenttia ja tietokoneiden tuotantoa 80 prosenttia. Pitää kehittää universaalisen ja ohjaavien tietokonekompleksien, perifeerilaitteitten sekä informaatiota rekisteröivien ja lähetävien kojeiden ja laitteiden tuotantoa automaattisia prosessinohjausjärjestelmiä ja kansantalouden alojen optimaalisen johdon automaattisia järjestelmiä varten, samoin elektroni-, kassa- ja punnituskoneiden tuotantoa. On järjestettävä automaattisten manipulaattorien ohjelmoinnin turvaavien kojeiden ja laitteiden teollinen tuotanto.

Pitää turvata sellaisten uusien kojeiden ja radioelektronilaitteiden suunnittelu ja tuotanto, joiden perustana on mikroelektroniikan ja lasertekniikan laaja käyttö. On laajennettava kojeiden tuotantoa maatakoutta sekä ympäristön tilan valvomista varten. On lisättävä tieteellisissä tutkimuksissa sekä insinööri- ja johtamistyön koneistamisessa tarvittavien kojeiden ja kaluston tuotanto. On turvattava kuvan kirkkauden tehosti-

mella varustetun lääketieteellisen röntgenkaluston tuotanto.

Tulee parantaa tuotantoprosessissa, tuotteiden luetteloinnissa ja laadunvalvonnassa käytettävien kajojen tarkkuutta ja luotettavuutta.

Autoteollisuudessa on vuonna 1980 turvattava 2,1—2,2 milj. auton, mm. 800 000—825 000 kuorma-auton tuotanto. Tulee lisätä julkiseen liikenteeseen tulevien linja-autojen, suurivetoisten autojen sekä perävaunujen ja rekkojen tuotantoa. On kehitettävä kaivosteollisuuden tarvitsemien 75 tonnin, 120 tonnin ja suurempien kippiautojen ja rekka-autojen tuotantoa. On parannettava huomattavasti autojen teknistä tasoa, laatua ja käyttöominaisuuksia. Tulee lisätä dieselmoottorien käyttöä autoteollisuudessa. On alettava kehittää uusia kaasuturbiineilla varustettuja tehokkaita vetovaunuja ja moniakselisia autoja maastokäyttöön. On jatkettava töitä autojen luotettavuuden ja kestoajan lisäämiseksi sekä huollon helpottamiseksi.

On laajennettava erikoisautojen tuotantoa ottaen huomioon maatalouden, kaupan, väestön palvelun, terveydenhoidon, teollisuuden, rakennusym. alojen tarpeet sekä laajennettava erilaisia ilmasto-oloja varten tarkoitettujen autojen tuotantoa. Tulee lisätä maaseudun käyttöön menevien maastokelpoisten henkilöautojen tuotantoa.

On tehostettava töitä sellaisten laitteiden luomiseksi, jotka vähentävät pakokaasujen aiheuttaman ilman saastumista. On laajennettava kaasua polttoaineena käytettävien autojen tuotantoa ennen kaikkea suurten kaupunkien autotalouksia varten.

Tulee toteuttaa joukko toimenpiteitä, joiden tar-

koituksena on lisätä teollisuudenalan vastuuta autokannan varaosahuollosta. Tulee parantaa huomattavasti autojen peruskorjauksen järjestämistä sekä yksityisessä käytössä olevien henkilöautojen huoltoa.

On kehitettävä laakeriteollisuutta ja etenkin laakereita erikoiskojeisiin tuottavaa teollisuutta.

Traktorin- ja maatalouskoneenrakennuksessa on vuonna 1980 tuotettava 580 000—600 000 traktoria, joiden yhteenlaskettu teho on 55 milj. hevosvoimaa. On kehitettävä tehokkaiden traktoreiden tuotantoa ja lisättävä niiden yksikkötehoa.

Vuonna 1980 tulee tuottaa kasvinviljelyä varten tarkoitettuja maatalouskoneita 2,8 mrd. ruplan arvosta. Tulee kehittää huomattavasti niiden koneiden tuotantoa, joita tarvitaan viljatalouden ja juurikkaanviljelyn täyskoneistamiseksi sekä puuvillan, perunan, melonikasvien, vihannesten, hedelmien, marjojen ym. kasvien viljelyn ja korjuun koneistustason kohottamiseksi.

On kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että sadonkorjuukoneet eivät pilaa maataloustuotteiden laatua.

Vuonna 1980 on tuotettava 125 000 Niva-, Kolos- ja Sibirsk-leikkuupuimuria. On lisättävä korkeatuottoisten koneiden tuotantoa kasvien kemiallista suojaamista, heinäniittyjen ja laidunten parantamista, maan eroosion ehkäisemistä sekä vuoristo- maaviljelyn koneistamista varten.

On laajennettava maatalouskoneiden ja perävau- nujen tuotantoa tarkoituksena K-700 ja T-150 -traktoreiden teknisten mahdollisuuksien täydelli- sempi käyttö.

On kohotettava traktorien, leikkuupuimurien ja muiden maatalouskoneiden laatua ja luotettavuutta.

Karjatalous- ja rehuntuotantokoneita tuottavan koneenrakennusteollisuuden tulee vuonna 1980 valmistaa koneita ja kalustoa 2,2 mrd. ruplan arvoista. On lisättävä karjatalouskomplekseissa ja -tiloilla käytettävien koneiden tuotantoa. On kehitettävä sellaisten korkeatuottoisten koneiden ja kaluston tuotantoa, joita käytetään heinäjauhon sekä rakeisen puristerehun valmistamiseen. Tilojen koneistustason kohottamiseksi ja rehujen valmistukseen on kehitettävä laadullisesti uusia, mm. itsekulkevia, koneita ja aloitettava niiden tuotanto.

On laajennettava orgaanisten ja väkilannoitteiden kylvämisessä ja maiden kalkitsemisessä käytettävien koneiden ja laitteiden tuotantoa sekä aloitettava suurivetoisten lannoituskoneiden tuotanto.

Rakennus-, tie- ja kunnallistalouden koneita valmistavassa teollisuudessa tulee kehittää ja ottaa tuotantoon teollisuuden, maatalouden ja maanparannuksen alalla suoritettavissa rakennustöissä ja asuntojen ja teiden rakentamisessa käytettäviä koneita sekä hydraulikkaa ja automatiikkaa laajasti hyväksikäytettäviä koneita.

On järjestettävä sellaisen uuden kaluston sarjatuotanto, jota käytetään moottoriteiden rakentamisessa pikamenetelmin.

On turvattava uusien, entistä täydellisempien metron ja tunnelien rakentamiseen käytettävien koneiden tuotanto.

On järjestettävä sellaisten erikoisten rakennuskoneiden tuotanto, jotka nopeuttavat öljy- ja kaa-

sujohtojen rakentamista sekä parantavat niiden laatua.

Sementin kuivamenetelmätuotantoa varten on rakennettava korkeatuottoisia automaattisia teknologisia linjoja. On aloitettava sellaisen kaluston sarjatuotanto, jolla täyskoneistetaan seinä-, katto- ym. rakennusaineiden, saniteetti- ja teknisen fajanssin, mineraalivanusta valmistettujen lämmön- ja ääneneristimien sekä keramiikasta ja luonnonkivestä valmistettujen rakennusaineiden tuotantoa.

Tulee laajentaa rakennus- ja asennustöissä käytettävien työkalujen sekä viimeistelytöissä käytettävien koneiden valikoimaa ja kohottaa niiden teknistä tasoa.

On järjestettävä sellaisten tehokkaiden metsä- ja uittotöissä käytettävien koneiden ja kaluston tuotanto, jotka mahdollistavat tärkeimpien metsänhakkuutöiden suorittamisen ilman lihasvoimaa.

Tulee kehittää sellaisten koneiden ja kaluston tuotantoa, joita käytetään väestönpalvelulaitoksissa, kaupunkien puhtaanapitolaitoksissa, tuotanto-osastoissa ja myymälöissä. On kehitettävä myös palontorjuntavälineiden tuotantoa.

Kevyttä ja elintarviketeollisuutta palvelevassa koneenrakennuksessa teknologisen kaluston tuotantoa on lisättävä 30—40 prosenttia.

On laajennettava kevyen teollisuuden tuotantoprosessien koneistamiseksi ja automatisoimiseksi tarkoitetun uuden kaluston, mm. automaattisesti ohjattavien, äänivaimentimilla varustettujen koneiden ja laitteiden tuotantoa. On aloitettava entistä paremman kaluston tuotanto raakapuuvillan ja pellavan esikäsitteilyä varten; kehuurikaluston tuo-

tanto; pneumaattisten kehruukoneiden tuotanto langan kehräämistä varten villa- ja kemiallisista kuiduista sekä ohuista puuvillalangoista; monisysteemisten trikookoneiden ja erikoiskaluston tuotantoa; vaatetusteollisuutta varten; automaattisten linjojen tuotanto ei-kudottujen kankaiden valmistusta varten; sukkulattomien kutomakoneiden ja jatkuvatoimisten kutomakoneiden tuotanto; sellaisen värjäys- ja viimeistelykaluston tuotanto, jossa käytetään laajasti yhdenmukaistettuja osia ja jota käytetään mm. silkki- ja trikookankaiden viimeistelyyn sekä lankojen ja kuitujen värjäykseen paineen alaisena; kaluston tuotanto automatisoituja kehruu- ja kutomatehtaita varten väärtinättömän kehruumenetelmän ja sukkulattoman kutomismenetelmän pohjalta; korkeatuottoisen kaluston tuotanto kemiallisten kuitujen valmistamiseksi.

On valmistettava enemmän suuritehoista teknologista täyskalustoa elintarviketeollisuuden aloja varten sekä kohotettava tuntuvasti kaluston teknistä tasoa ja kestävyyttä. On lisättävä pakkaus-koneiden ja liukuhihnojen tuotantoa, keskeytymättä toimivien sterilisaattorien ja muun kaluston tuotantoa. On ryhdyttävä toimiin koneiden ja kaluston suunnittelemiseksi ja tuottamiseksi sokeri-, liha-, maito-, säilyke-, leipomo-, jauho- ja ryyni-, väkirehu- ja muiden teollisuudenalojen automatisoituja teollisuuslaitoksia ja osastoja varten sekä kaluston tuottamiseksi nopeasti pilaantuvien maataloustuotteiden kolhooseissa ja neuvostotiloilla tapahtuvaa esikäsitteilyä varten.

On lisättävä kirjojen painannassa käytettävien

valolatomakoneiden, offsetpainokoneiden ja automaattilinjojen tuotantoa.

On perehdyttävä sellaisen kaluston sarjatuotantoon, jolla voidaan täyskoneistaa lasintuotantoprosessi.

On laajennettava kylmätiskien, aterioiden anostus- ja jakelulinjojen, astianpesukoneiden, jalkineiden ja vaatteiden korkeatehoisten korjauskoneiden sekä muiden myymälöissä, ravitsemusliikkeissä ja palvelulaitoksissa tarvittavien nykykaisten koneiden tuotantoa.

On lisättävä teknologisen kaluston tehoa.

On otettava huomioon rakennusaineteollisuuden sekä rakennuselementtejä ja osia valmistavan teollisuuden kehittäminen edelleen. Rakennusaineiden tuotantoa on viisivuotiskaudella lisättävä 30 prosenttia.

On valmistettava enemmän uusia rakennusaineita, tehokkaita koottavia rakennuselementtejä, kevyitä ja taloudellisia suuria rakennelmia sekä parempilaatuisia, tehtaassa pitkälle viimeistelyjä valmisteita, joiden ansiosta voidaan kohottaa teollistamistasoa, käyttää vähemmän materiaaleja rakennustöihin ja vähentää rakennuskustannuksia sekä tehdä rakennuksista ja laitoksista viihtyisiä ja arkkitehtonisesti ilmeikkäitä.

Sementintuotannon on oltava vuonna 1980 143—146 milj. tonnia. Nopeutettua vauhtia on kehitettävä sementin tuotantoa kuivamenetelmin uusinta teknologiaa käyttäen. On lisättävä korkealaatuisten erikoissementtilaatujen — nopeastikövetuvan, pingotetun ja koristesementin — tuotantoa.

On tuotettava enemmän lasia ja laajennettava lasituotteiden valikoimaa, mm. vakiomittaisen ikkuna-, kiillotetun, lämmöneristys- ja rakennuslasin tuotantoa. On vakiinnutettava lasin kaksivaiheisen muovaamisen, korkeassa lämpötilassa tapahtuvan lasimassan keiton sekä lasilevyn koneistetun leikkuun suuritehoisia tuotantoprosesseja.

Tehtaissa on lisättävä teräksisten rakennuselementtien tuotantoa 40—50 prosenttia, koottavien teräsbetonirakenteiden ja -osien tuotantoa 20—30 prosenttia ja liimattujen puurakenteiden tuotanto noin 6-kertaiseksi. On lisättävä olennaisesti tehdasvalmisteisten suurten ja kevyiden rakennuselementtien tuotantoa.

Rakennustöiden metallinkäytön supistamiseksi on valmistettava suurtuotannossa korkealaatuisia teräsbetoni-, asbesti- ja sementti-, muovi- ja muita putkia, paneleita ja rakennuselementtejä sekä osia, joissa ei ole metalia.

On nopeutettava suurikokoisten rakennus- ja viimeistelyvalmisteiden tuotantoa asbestista ja sementistä, samoin ruberoidin, lasiruberoidin ja muiden kestävien pehmeiden kattomateriaalien sekä tehokkaiden lämmön- ja ääneneristysaineiden tuotantoa.

On laajennettava saniteettikaluston sekä viimeistely- ja päällystysaineiden lajivalikoimaa ja parannettava niiden laatua ja ulkonäköä sekä tuotettava enemmän keramiikkalaattoja, luonnonkivimateriaaleja, huokostäytettä sekä kennobetonista, pestyistä ja jakotislatsuista malmittomista ja paikallisista rakennusaineista tuotettuja valmisteita. Rakennusmateriaalien tuotannossa on käytettävä

laajemmin teollisuudenalojen sivutuotteita ja teollisuusjätteitä. Seinämateriaalien tuotanto on koneistettava ja automatisoitava.

Työn tuottavuutta rakennusaineteollisuudessa on lisättävä 24—26 prosenttia.

Tuotteiden valmistusta metsä-, puunjalostus- sekä selluloosa- ja paperiteollisuudessa on lisättävä 22—25 prosenttia.

Tulee laajentaa puutavaran tuotantoa ja jalostusta Siperian ja Kauko-idän alueilla. Neuvostoliiton Euroopan-puoleisen osan metsävaroja on käytettävä järkipäisemmin. Puutavaran hyväksikäyttöä on parannettava. Tulee lisätä tuotantokapasiteettia puunjalostusteollisuuden jätteiden, vähäarvoisten puulajien ja lehtipuulajien kemiallisen sekä kemiallismekaanisen jalostuksen alalla.

Huonekalutuotantoa tulee lisätä 40—50 prosenttia. Eriytyistä huomiota on kohdistettava valmistettävien huonekalujen valikoiman laajentamiseen, laadun parantamiseen, kestävyYTEEN ja mukavuuteen. Pitää laajentaa teknisesti entistä täydellisemmin suunniteltujen standardityyppisten asuintalojen tuotantoa sekä muiden puunjalostustuotteiden valmistusta väestön lisääntyvien tarpeiden tyydyttämiseksi.

Paperin ja pahvin tuotantoa on lisättävä 15—25 prosenttia. Kirjapainoteollisuudessa ja auto-maattisessa tietojenkäsittelyssä tarvittavan paperin sekä elintarvikkeiden ja teollisuustavaroiden pakkaukseen tarvittavan paperin ja pahvin tuotantoa pitää kehittää nopeasti ja laatua parantaa. Paperijätteitä tulee käyttää laajemmin paperin- ja pahvintuotannossa.

On otettava käyttöön korkeatuottoista kalustoa ja edistyksellisiä teknologisia prosesseja metsä-, puunjalostus-, selluloosa- ja paperiteollisuudessa.

Työn tuottavuutta metsä- ja puunjalostusteollisuudessa on lisättävä 25—27 prosenttia sekä selluloosa- ja paperiteollisuudessa 23—25 prosenttia.

Kevyessä teollisuudessa tuotteiden valmistusta on lisättävä 26—28 prosenttia. Vuonna 1980 kankaiden tuotannon tulee olla 12,5—13,1 mrd. neliömetriä ja trikootuotteiden valmistuksen 1 800—1 900 milj. kappaletta. Kankaantyyppisten kutomattomien materiaalien tuotantoa tulee nostaa 240—250 prosenttia sekä mattojen ja mattotuotteiden 110 prosenttia. On kohotettava villa- ja puuvillasukkien tuotantoa ja laatua.

Uusien laatukankaiden, trikoo- ja ompelutuotteiden, jalkineiden, vaatteiden, luonnon- ja teko-turkiksista valmistettujen tuotteiden ja muiden kulutustavaroiden tuotantoa on kehitettävä nopeasti ja valikoimaa laajennettava. On lisättävä nykyaikaisten lisätarvikkeiden ja viimeistelymateriaalien tuotantoa tarvittavana valikoimana vaatteiden, jalkineiden sekä tekstiili- ja nahkavalmistusten tuotantoa varten.

Pitää turvata tavaroiden laadun tuntuva parantaminen, sekä valikoiman uusiminen ja laajentaminen käyttämällä laajasti tekokuituja, polymeerisiä aineita ja korkealaatuisia värjäysaineita. Nykyisten kemiallisten materiaalien pohjalla tulee luoda uusia tuotantolaitoksia tekonahan, teko-turkisten ja muiden materiaalien valmistamiseksi monenmallisia ja -värisiä vaatteita ja jalkineita var-

ten ottaen huomioon väestön kaikkien ikäluokkien tarpeet.

On lisättävä työvaatteiden ja -jalkineiden tuotantoa. Tuotteiden on vastattava esteettisyyden vaatimuksia ja työsuojelusäännöksiä.

Urheilu- ja matkailutavaroiden, huonekalu-, sisustus- ja verhokankaiden tuotantoa tulee lisätä.

Tulee turvata kevyen teollisuuden työn tehokkuuden kohottaminen tuotantolaitosten konekantaa uusimalla, kalustoa modernisoimalla, korkea-tuottoisia teknologisia prosesseja ja täyskoneistusvälineitä käyttämällä sekä tuotantoa automatisoimalla. Vaatetus- ja jalkineiteollisuuden työtä on parannettava tuntuvasti ja tuotantolaitosten spesialisointia laajennettava.

On lisättävä tieteellisten tutkimusjärjestöjen ja mallinsommittelulaitosten osuutta uusien tuotteiden suunnittelussa ja tuotannon järjestämisessä sekä tuotannon teknologian ja organisoinnin parantamisessa.

Kevyen teollisuuden työn tuottavuutta on lisättävä 23—25 prosenttia.

Kulttuurihyödykkeiden ja kotitaloustarvikkeiden tuotantoa tulee lisätä 60 prosenttia. Näiden tavaroiden tuotantoa on lisättävä elektroniikka- ja radioteollisuudessa 200 prosenttia, puolustusteollisuudessa 90 prosenttia, kemian ja tietoliikenneteollisuudessa 80 prosenttia, sähkötekniisessä teollisuudessa sekä kevyen ja elintarviteollisuuden koneita rakentavassa teollisuudessa 60 prosenttia, lentokoneteollisuudessa, kojeenrakennuksessa ja rautametallurgiassa 50 prosenttia, auto-, metsä- ja puunjalostus- sekä rakennusaineteollisuudessa 40

prosenttia sekä selluloosa- ja paperiteollisuudessa 20 prosenttia.

On lisättävä huomattavasti kotitalouskoneiden ja -kojeiden tuotantoa.

On laajennettava seuraavien uusien kulttuurihyödykkeiden ja kotitaloustarvikkeiden tuotantoa: pakastimien, yksi- ja moniosaisien automaattisesti sulavien 300 litran jääkaappien, ilmastointilaitteiden, väri- ja matkatelevisioiden, korkealaatuisten radiovastaanottimien, videonauhureiden, elokuva- ja valokuvauskoneiden, kätevien kaasua ja sähköliesien, automaattisten pesukoneiden ja mankelien, erilaisten valaisimien, korkealaatuisten ruokailukalustojen, emali-, posliini- ja fajanssiastioiden, autotarvikkeiden ja kulkuneuvojen huoltotarvikkeiden, kotitaloustöitä helpottavien tuotteiden ja muiden kysytyjen tuotteiden.

Pitäää järjestää nykyaikaisen puutarha- ja kasvitarkkaluston, omakotitalojen lämmityslaitteiden ja vesijohtojen sekä muiden maaseutuväestön elinoloja parantavien nykyaikaisten valmisteiden laaja tuotanto.

Elintarviketeollisuuden tuotteiden valmistusta tulee lisätä 23—25 prosenttia. Ruokatarvikkeiden laatua, biologista arvoa ja makuominaisuuksia on parannettava tuntuvasti ja valikoimaa laajennettava.

Tulee kehittää nopeasti erilaisten korkealaatuisten lasten- ja diettiravintoaineiden, paketoitujen elintarvikkeiden, puolivalmisteiden ja einestuotteiden, pakastettujen vihannesten ja hedelmien, patavalmiiden säilöttyjen ruokien, hedelmä- ja vihanneismehujen, kivennäisveden ja oluen tuotantoa.

On lisättävä kuluttajan kannalta kätevässä pakkaus- ja elintarvikkeiden tuotantoa.

Vuoteen 1980 mennessä on kohotettava jäädytetyn lihan osuus 80 prosenttiin lihan myyntimäärästä. Kokomaitotuotteiden tuotantoa on lisättävä 20 prosenttia, juuston 40 prosenttia ja savustetun sianlihan ja nakkimakkaran 70—80 prosenttia.

Liha- ja maitoteollisuudessa sekä sokeri-, säilyke- ja muilla kausiluontoisilla tuotannonaloilla on käytettävä tehokkaammin tuotantokapasiteettia.

Maatalouden tuottamaa raaka-ainetta ja siihen sisältyviä hyödyllisiä aineita tulee käyttää täydellisimmin täysiarvoisten elintarvikkeiden tuottamiseksi.

Pitää turvata elintarvikkeiden uusien pakkaus- ja erikoiskuljetusvälineiden, irtokuljetuksen sekä muiden kehittyneiden kuljetus- ja säilytysmuotojen ja keinojen laaja käyttö.

Tulee ottaa laajasti käyttöön korkeatuottoisia pakkaus- ja automaattipullotuslinjoja, jatkuvasti toimivia sterilisaattoreita, ohjelmoitavia automaattisia linkoja ja muuta uusinta kalustoa. Jäähdytyslaitosten tilavuutta ravintoaine-, liha- ja maitoteollisuudessa on lisättävä 30 prosenttia.

On lisättävä tuntuvasti kuivamaidon, kokomaidon vastikkeiden, liha- ja luujauhon sekä kala- ja luujauhon tuotantoa karjatalouden tarpeisiin.

On lisättävä markkinoilla menevien kalatuotteiden, mm. säilykkeiden tuotantoa 30—32 prosenttia.

Kalastuslaivaston käytön tehokkuutta tulee kohottaa ja täydentää laivastoa uusilla korkeatuottoisilla aluksilla. Tulee parantaa käytössä olevia

ja luoda uusia tehokkaita kalastusmenetelmiä ja -välineitä sekä kalustoa ja kojeita, joiden avulla voidaan koneistaa ja automatisoida kalan ja muiden meren antimien pyyntiä ja teknologista käsittelyä.

Tulee jatkaa valtamerten pyyntialueiden tutkimista ja käyttöä. Kalanpyyntiä Neuvostoliiton rannikkovesissä on kehitettävä.

On lisättävä arvokalakantaa sisävesistöissä. On edellytettävä kalanviljelyn kasvavan valtion lamikkotalouksissa 70 prosenttia.

On laajennettava kalanjalostuslaitosten sekä erikoismyymälöiden verkostoa kalatuotteiden kulutusalueilla. Tulee valmistaa enemmän korkealaatuisia valtamerikalatuotteita kysynnän edellyttäminä valikoimina ja pakkauksina. On turvattava elävän ja jäähdytetyn kalan, fileen, kylmäsavustetun, palvatun ja kuivatetun kalan ja kalatuotteiden tuotannon ja myymälöihin toimittamisen laajentaminen. On lisättävä kalan sekä muiden merenantimien käyttöä eri elintarvikkeiden tuotannossa, mm. kalamakkaroiden ja -nakkien sekä puolivalmisteiden ja kalajauhon.

Työn tuottavuutta on lisättävä elintarviketeollisuudessa 24—26 prosenttia, liha- ja maitoteollisuudessa 17—19 prosenttia ja kalanjalostusteollisuudessa 16—18 prosenttia.

Jauho- ja ryyniteollisuuden tuotteiden valmistuksen kasvuksi on turvattava 21—23 prosenttia. On lisättävä korkealaatuisten jauhojen tuotantoa sekä riisin ja tattarisuurimoiden valmistusta.

Tulee ottaa käyttöön viljavarastoja yhteenlasketulta vetoisuudeltaan 30 milj. tonnia.

Rehuteollisuuden tuotteiden valmistusta on lisättävä vähintään 50 prosenttia. Vuonna 1980 rehusekoitteita on valtion teollisuuslaitoksissa valmistettava 53 milj. tonnia sekä valkuais- ja vitamiinilisäaineita vähintään 4 milj. tonnia.

Perustehtävänä on pidettävä valtion, talouksien yhteisten, kolhoosien ja neuvostotilojen rehusekoittelaitosten tuotantokapasiteetin nopeutettua kehittämistä, jotta voidaan turvata maksimaalisesti rehuviljan jalostaminen rehusekoitteeksi käyttäen erilaisia lisäaineita. Vuonna 1980 rehusekoitteita on tuotettava kolhooseissa ja neuvostotiloilla 24—28 milj. tonnia.

Työn tuottavuutta on jauho- ja ryynteollisuudessa sekä rehusekoiteteollisuudessa kohotettava 24—26 prosenttia.

Mikrobiologista teollisuutta tulee kehittää nopeasti. Tämän alan tuotteiden valmistusta on lisättävä 100—110 prosenttia. On turvattava rehuvalkuaisaineiden, premiksien sekä mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden tuotannon huomattava kasvu. On lisättävä huomattavasti aminohappojen, rehuantibiottien, fermenttien sekä muiden mikrobiologisen synteysin tuotteiden valmistusta. Tulee kiinnittää erityistä huomiota rehuvalkuaisaineiden laadun parantamiseen ja tuotannon taloudellisuuden kohottamiseen.

On laajennettava tutkimustöitä, jotka on suunnattu korkeatuotteisten ja pysyvien biologisesti aktiivisia aineita tuottavien teollisten mikro-organismikantojen valmistamiseen, mikrobiologisten tuotteiden yhä täydellisemmän valmistusteknologian luomiseen uusien, halvempien raaka-ainela-

jien pohjalta sekä tuotteiden valmistamisen lisäämiseen raaka-aineyksikköä kohden. Tulee varustaa edelleenkin mikrobiologista teollisuutta korkea-tuottoisilla teknologisilla linjoilla ja suuritehoisilla laitteistoilla.

Työn tuottavuutta on mikrobiologisessa teollisuudessa kohotettava 62—64 prosenttia.

Lääketeollisuuden tuotteiden valmistusta on lisättävä 44—46 prosenttia.

On kehitettävä ja tuotettava uusia tehokkaita lääkkeitä sekä automaattisia yhdenmukaistettuja elektronikojeita ja laitteita väestön terveydentilan joukkotarkastuksia ja taudinmäärityksen ja potilaiden hoidon parantamista varten. On lisättävä huomattavasti synteettisten hormonien, insuliinin, endokriinilääkkeiden, lapsille tarkoitettujen valmiiden lääkkeiden, silmälasin linssien ja -sankojen, lääkärinvälineiden, laboratoriakaluston sekä sairaalatyön koneistamiseen tarvittavien välineiden tuotantoa. On otettava käyttöön uusia teknologisia prosesseja vitamiinien ja muiden preparaattien tuotannossa.

Terveydenhoitolaitosten ja väestön tarpeiden tyydyttämiseksi tämän alan tuotteilla on lisättävä niiden tuotantoa sekä lääketeollisuuslaitoksissa että muilla aloilla.

Lääketeollisuudessa työn tuottavuutta on lisättävä 36—38 prosenttia.

Paikallisen teollisuuden tuotantoa tulee lisätä 30—40 prosenttia käyttäen maksimaalisesti paikallisia raaka-aineita, materiaaleja ja sekundäärisiä resursseja. Paikallisen teollisuuden tuotantolaitoksia on teknisesti uusittava ja spesialisoitava.

Kysynnän tyydyttämiseksi on laajennettava soittimien, taideteosten, muistoesineiden sekä kotitaloutta, virkistystä, matkailua, urheilua ja liikuntaa varten tarkoitettujen esineiden tuotantoa.

IV. MAATALOUDEN KEHITYS

Maatalouden päätehtävä on maataloustuotannon kehityksen ja vakaisuuden turvaaminen, maanviljelyksen ja karjatalouden tehokkuuden kaikkinaisen lisääminen väestön tarpeiden tyydyttämiseksi ravintoaineilla ja teollisuuden tyydyttämiseksi raaka-aineilla sekä maataloustuotteiden valtionreservien perustamiseksi.

Keskimääräistä vuotuista maataloustuotantoa on lisättävä 14—17 prosenttia edelliseen viisivuotiskauteen verrattuna.

On voimaperäistettävä johdonmukaisesti ja määrätietoisesti maataloustuotantoa sekä lujitettava sen aineellis-teknistä perustaa. Tuotantoprosessien täyskoneistusta ja automatisointia sekä maatalouden kemiallistamista ja maanparannusta tulee laajentaa. On nopeutettava tieteen, tekniikan ja parhaan kokemuksen tulosten käyttöönottoa. Tulee parantaa maataloustuotannon järjestely- ja johtamismuotoja. Sitä on spesialisoitava ja keskitettävä talouksien välisen yhteistoiminnan sekä maatalous- ja teollisuusyhtymien ja tuotantolaitosten perustamisen pohjalta.

Maataloustuotannon sijoitusta on parannettava ottaen huomioon maamme jokaisen alueen luonnon-

olojen järkipöytäinen hyväksikäyttö. Maataloutta on kehitettävä nopeasti Venäjän federaation ei-mustanmullan vyöhykkeellä.

On ryhdyttävä toimenpiteisiin maan aineellisteknisten välineiden ja työvoiman käytön parantamiseksi sekä alennettava tuotteiden omakustannushintaa. Viiden vuoden aikana keskimääräistä vuotuista työn tuottavuuden tasoa on kohotettava kolhooseissa ja neuvostotiloilla 27—30 prosenttia.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää maanviljelys- ja karjataloustuotteiden laadun parantamiseen. On otettava käyttöön maatalouskasvien tuottoisimpia lajikkeita ja hybridejä, eläinrotuja sekä nykyai-kaista tuotantoteknologiaa. On ryhdyttävä toimen-
piteisiin häviön ehkäisemiseksi maatalous- ja raaka-
ainetuotannossa sekä kuljetuksen, säilyttämisen ja
jalostuksen aikana.

Maanviljelyksessä on tärkeänä tehtävänä lisätä kaikkinaisesti viljan tuotantoa, vakaannuttaa vilja-
taloutta parantamalla viljelysalojen suunnittelua,
kohottamalla satoisuutta, käyttämällä tehokkaasti
väki- ja orgaanisia lannoitteita ja laajentamalla
mahdollisimman paljon viljelyalaa parannetuilla
mailla sekä riittävän kosteiden alueiden mailla,
käyttämällä runsassatoisia lajikkeita ja hybridejä
sekä parantamalla viljanviljelyn agrotekniikkaa.

Viljan keskimääräinen vuotuinen kokonaissato on kohotettava 215—220 milj. tonniin. On lisättävä huomattavasti voimakkaiden ja kestävien vehnä-, ruis-, tattari-, hirssi- ja riisilajikkeiden tuotantoa. On laajennettava maissin, ohran, kauran, palko- ja muiden rehukasvien viljelyalaa ja kohotettava niiden kokonaissatoa. On nopeutettava töitä sellaisten suurten vyöhykkeiden muodostamiseksi, joiden pa-

rannetuilla mailla voidaan varmasti tuottaa markkinoitavaa viljaa. On lisättävä tuntuvasti maissin tuotantoa kastelumaille. On vietävä päätökseen viljakasvien viljelyn täyskoneistaminen.

Vuonna 1980 raakapuuvillaa on tuotettava vähintään 9 milj. tonnia. Hienokuitulajikkeiden satoisuutta on lisättävä ja niiden viljelyaloja laajennettava. Puuvilla- ja kylvömailasen vuoroviljelyn käyttö on saatava päätökseen, on suoritettava toimenpiteitä sellaisten runsassatoisten, taudinkestävien puuvillalajikkeiden ottamiseksi viljelykseen, joiden kuitu on hyvälaatuista. On kohotettava puuvillan viljelyn, kastelun ja korjuun tasoa.

Sokerijuurikkaan, keskimääräinen vuotuinen tuotanto on kohotettava 95—98 milj. tonniin, on lisättävä huomattavasti sen satoisuutta ja sokeripitoisuutta. On ryhdyttävä toimiin sokerijuurikkaan viljelyn spesialisoinnin ja keskittämisen tehostamiseksi perusviljelyalueilla. On järjestettävä sokerijuurikkaan kylvö kastelumaille siihen suotuisimmilla Volgan varren, Pohjois-Kaukasian, Etelä-Ukrainan ja Moldavian alueilla. Sokerijuurikasviljelyn täyskoneistus tulee viedä päätökseen pääpiirteissään. Sokerijuurikasta viljelevien talouksien lannoite- ja kemiallisten kasvinsuojeluaineiden tarpeet tulee täydellisesti tyydyttää.

On turvattava teknisiltä ominaisuuksiltaan korkealaatuisen pellavan, öljykasvien, etenkin aurinkokukan, soijan, sinapin ja risiinikasvin siementen sekä eteeristen öljykasvien ja muiden teknisten lääkekasvien tuotannon lisäys.

Perunan, vihannesten ja melonikasvien tuotantoa on lisättävä, niiden valikoimaa ja laatua parannettava. Kastelumaille on vietävä päätökseen

niiden viljelyalueiden luominen, joilla järjestetään taattu vihannesten ja varhaisperunan tuotanto kaupunkien ja teollisuuskeskusten väestölle. Pitää turvata tomaattien, kurkkujen, sipulin, valkosipulin ja vihannesten riittävä tuotanto väestölle sekä jatkaa erikoistuneiden talouksien ja kasvihuonekombinaattien järjestämistä. Vihannes- ja perunanviljelykseen käytettäviä työkustannuksia tulee vähentää tuntuvasti täydellistämällä teknologiaa ja täyskoneistamalla töitä.

Pitää lisätä hedelmien, marjojen, viinirypäleiden, teelehden ja humalan tuotantoa voimaperäistämällä sitä sekä muodostamalla suuria hedelmätarhoja ja viiniviljelmiä teollisella pohjalla. Viljelykasvien lajikkeita tulee parantaa ja lisätä hedelmäpuiden talvilajikkeiden osuutta. Marjatarhoja on laajennettava.

Pitää parantaa väestön huoltoa tuoreilla vihanneksilla ja hedelmillä ympäri vuoden. Tätä varten on kolhooseihin ja neuvostotiloille rakennettava enemmän säilytyspaikkoja.

Maanviljelyskulttuuria on parannettava. On turvattava maiden, ensi sijassa kyntömaiden, suojeleminen ja järkiperäinen käyttö, suoritettava maanparannustöitä maaperän suojelemiseksi veden ja tuulen kulutukselta etenkin maamme etelä- ja itäalueilla.

On parannettava tuntuvasti siemenviljelystä. On spesialisoitava ja keskitettävä edelleen valiosieminten tuotantoa, siirrettävä siemenviljelys teolliselle pohjalle ottamalla huomioon talouksien yhteistöiminnan etuisuudet.

On toteutettava suuria toimenpiteitä vankan rehtalouden luomiseksi, tällöin on käytettävä laajasti maanparannuksen suuria mahdollisuuksia. On

tyydytettävä täydellisemmin karjatalouden rehuvalkuaisainetarpeet.

On laajennettava mahdollisimman paljon herneen, lupiinin, kylvömailasen ja muiden paljon valkuaisaineita sisältävien kasvien kylvöaloja. On kylyttävä soijaa Venäjän federaation ja Ukrainan eteläalueiden, Moldavian ja Taka-Kaukasian tasavaltojen kastelumailla. On kehitettävä Keski-Aasian tasavaltoihin ja Etelä-Kazahstaniin sopivia soijalajikkeita ja laadittava teknologia niiden viljelemiseksi. Näissä tarkoituksissa on luotava talouksien verkko, varustettava ne tarpeellisilla koneilla ja turvattava ne täydellisesti väkilannoitteilla ja herbisideillä.

On kohotettava rehunviljelyskulttuuria. On lisättävä kylvörehukasvien satoisuutta ja luonnonniittyjen tuottoisuutta. On laajennettava runsassatoisten kasteltavien heinämaiden ja laidunten alaa sekä kastelulaidunten alaa aavikko- ja puoliaavikkoalueilla.

On lisättävä tuntuvasti korsi- ja tuorerehujen tuotantoa, jotta voitaisiin täysin tyydyttää yhteiskarjatalouden sekä karjaa pitävien kolhoosilaisten, työläisten ja talouksien tarpeet. Jokaisessa kolhoosissa ja jokaisella neuvostotilalla on luotava rehuvaroja kaiken varalta.

On parannettava korsirehujen laatua ennen kaikkea vähentämällä niiden ravintoarvon häviö rehuja korjattaessa, säilytettäessä sekä valmistettaessa karjan ruoaksi. Heinäjauhoa, hapanrehua, briektoituja, granuloituja ja kemiallisesti säilöttyjä rehuja on valmistettava enemmän. Rehuntuotannossa ja rehujen valmistuksessa on siirryttävä nopeammin töiden täyskoneistukseen.

Karjan rehua on käytettävä täydellisemmin ravintoaine-, liha- ja maitoteollisuuden jätteitä. On järjestettävä paremmin ruoanjätteiden keräys kauppa- ja yhteisruokailulaitoksissa sekä väestöltä.

Karjataloudessa on lisättävä lihan, maidon, kananmunien, villan ja muiden tuotteiden tuotantoa tehostamalla nauta- ja siipikarjan tuottoisuutta, lisäämällä karjakantaa, käyttämällä tehokkaasti rehuja, parantamalla tuntuvasti karjanhoito-oloja ja karjan ruokintaa sekä karjanjalostusta, koneistamalla töitä ja ottamalla käyttöön edistyksellistä teknologiaa.

Lihan keskimääräinen vuosituotanto on kohotettava 15—15,6 milj. tonniin (teuraspainossa), maidon 94—96 milj. tonniin ja kananmunien 58—61 mrd. kappaleeseen.

On kehitettävä kaikkinaisesti nauta- ja siipikarjataloustuotannon spesialisointia ja keskitystä ja siirrettävä vähitellen se teolliselle pohjalle. On rakennettava enemmän valtion, kolhoosien ja talouksien yhteisiä karjatalouskomplekseja, koneistettuja farmeja ja suurkanaloita, uudistettava toimivia nauta- ja karjatalousfarmeja sekä varustettava ne uusilla koneilla ja teknologialla.

Lihan tuotantoa, etenkin nauta- ja siipikarjan tuotantoa, on lisättävä kasvattamalla voimaperäisesti nuorta nautakarjaa ja laajentamalla teuraskananhoitoa. On kehitettävä erikoistunutta teuraskarjanhoitoa. Tulee tehostaa sianhoitoa lihan tuottamiseksi ja lisättävä pekonisianlihan tuotantoa. On lisättävä huomattavasti lypsylehmien päälukua kolhooseissa, neuvostotiloilla ja muissa valtion maatalouslaitoksissa, kohotettava lehmien lypsävyyttä ja parannettava oleellisesti karjan uusiutu-

mista. On turvattava lammas- ja vuohikannan lisääminen sekä niiden tuottoisuuden kohottaminen.

On käytettävä laajemmin mahdollisuuksia hevosen-, poron-, turkiseläin- ja kaniininhoidon, kalanviljelyn, mehiläis- ja silkkiäishoidon kehittämiseksi.

Eläinlääkintähuoltoa on parannettava ja eläinten sairastumis- ja kuolintapauksia vähennettävä. On lisättävä biologisten sekä kemiallisten lääkitäaineiden samoin kuin tarvittavien instrumenttien, kaluston ja kojeiden toimittamista karjanhoidon ja eläinlääkintähuollon tarpeiden tyydyttämiseksi.

On pidettävä voimassa maataloustuotteiden vakaiden hankintakiintiöiden periaatetta ja kannustettava talouksia myymään tuotteita valtiolle yli suunnitelman korottamalla ostohintoja.

Sekä suunnitelman edellyttämien että suunnitelman ylittävien hankintojen määrä on otettava huomioon sopimuksissa, jotka hankintajärjestöt solmivat kolhoosien ja neuvostotilojen kanssa viideksi vuodeksi ja erikseen joka vuodeksi. Maataloustuotteita on hankittava sopimusten mukaisesti.

Perusmaataloustuotteita (mm. yli suunnitelman) on hankittava keskimäärin vuodessa: viljaa 90 milj. tonnia, sokerijuurikasta 89,5 milj. tonnia, raakapuuviillaa 8,5 milj. tonnia, pellavakuitua 511 000 tonnia, vihanneksia 17 milj. tonnia, peruna 16,8 milj. tonnia, hedelmiä ja marjoja 5,6 milj. tonnia, viinirypäleitä 5,4 milj. tonnia auringonkukkaa 6 milj. tonnia, nauta- ja siipikarjaa (elopainossa) 17,4 milj. tonnia, maitoa 60,5 milj. tonnia, kananmunia 34,3 mrd. kappaletta ja villaa 511 000 tonnia.

Hankintamuotoja tulee parantaa. On kehitettävä laajemmin kolhoosien, neuvostotilojen ja hankinta-

laitosten välittömiä yhteyksiä teollisuus- ja kauppalaitoksiin sekä kohotettava niiden vastuuta valmistamiensa ja markkinoimiensa tuotteiden laadusta. Tulee parantaa maataloustuotteiden kuljetusta ja säilyttämistä sekä ottaa käyttöön konttikuljetusta. Tuotteiden vastaanottoa on lisättävä välittömästi tuottamispaikoissa ja kuljetettava niitä hankkijoiden kuljetusvälineillä. On voimistettava hankinta-asemien aineellista ja teknistä perustaa sekä rakennettava uusia ja uudistettava entisiä hankinta-asemia, viljavarastoja, jäähdytyslaitoksia ja kasvisvarastoja.

Maanparannustöitä on jatkettava laajasti. Valtion pääomasijoituksilla on otettava käyttöön 4 milj. hehtaaria kastelumaita, kuivattava 4,7 milj. hehtaaria maita ja vesitettävä 37,6 milj. hehtaaria laidunmaita aavikoilla, puoliaavikoilla ja vuoristoalueilla.

On laajennettava kastelumaiden viljelyä Venäjän federaation Euroopan-puoleisen osan kaakkoisalueilla, Pohjois-Kaukasiassa, Etelä-Ukrainassa, Moldaviassa, Kazahstanissa sekä Keski-Aasian ja Taka-Kaukasian tasavalloissa. Maanparannustöitä on suoritettava nopeaa vauhtia Venäjän federaation ei-mustanmullan vyöhykkeellä. Maiden kuivatamista Itämeren tasavalloissa, Polesjen alangolla sekä Kaukoidässä tulee jatkaa.

On suoritettava tieteellisiä tutkimuksia ja laadittava niiden pohjalta luonnoksia, jotka liittyvät osan veden siirtämiseen pohjoisten ja Siperian joista Keski-Aasiaan, Kazahstaniin ja Volgan vesistöalueelle.

On nopeutettava tieteen ja tekniikan saavutusten soveltamista maanparannustöissä. On turvat-

tava vesitalousrakennus- ja maanparannustöiden teollistaminen, edistyksellisen kastelukaluston käyttö sekä maanparannusjärjestelmien ohjauksen automatisointi ja koneistus. Vesivaroja on käytettävä yhä tehokkaammin. Toimivien maanparannusjärjestelmien teknistä tilaa on parannettava. On turvattava vesitalousrakennus- ja maanparannustöiden teollistaminen, edistyksellisen kastelukaluston käyttö sekä maanparannusjärjestelmien ohjauksen automatisointi ja koneistus. Vesivaroja on käytettävä yhä tehokkaammin. Toimivien maanparannusjärjestelmien teknistä tilaa on parannettava. On turvattava kastelu- ja kuivausjärjestelmien kokonaisvaltainen rakentaminen ja parannettujen maiden käyttö maataloudessa. Pitää tehostaa vesirakennusjärjestöjen vastuuta rakennettavien maanparannusjärjestelmien laadusta. Pitää turvata kastelumaiden ja kuivattujen maiden tehokas käyttö sekä maanviljelyskasvien satoisuuden kaikkalainen lisääminen näillä mailla.

Toimenpiteitä maatalouden kemiallistamisen voimistamiseksi tulee suorittaa johdonmukaisesti. Vuonna 1980 väkilannoitteiden toimitus maataloudelle on oltava 115 milj. tonnia ja rehun kemiallisten lisäaineiden tuotanto 5 milj. tonnia, on lisättävä fosforihappo- ja sekoitelannoitteiden osuutta väkilannoitteiden toimitusten yleismäärässä. Väkilannoitteiden käytön tehokkuutta tulee lisätä, niiden hukkaa kuljetus-, säilytys- ja levitysvaiheessa on vähennettävä. Pitää rakentaa laajemmin koneistettuja varastoja väkilannoitteiden säilyttämiseksi käyttämällä teollisvalmisteisia kevyitä koottavia rakenteita. Kolhoosien ja neuvostotilojen

agrokemiallisen palvelun järjestelmää pitää täydellistää.

Vuoden 1980 loppuun mennessä kemiallisten kasvinsuojeluaineiden toimitusta maataloudelle tulee kohottaa 628 000 tonniin vuodessa (ekvivalenttiyksikköä) mm. herbisidien 245 000 tonniin.

Pitää ryhtyä toimenpiteisiin kasvinsuojelupalvelun täydellistämiseksi ja lujittamiseksi. Tulee turvata maatalouskasvien tuholaiten torjuntaan käytettävien biologisten menetelmien kehittäminen edelleen.

Happamien maiden kalkitustöitä, suolamaiden lannoittamista kipsillä ja niiden parantamista sekä turpeen käyttämistä väkilannoitteiden valmistamiseen tulee tehostaa.

Tieteellisten tutkimusjärjestöjen huomio pitää keskittää maataloustuotannon voimaperäistämisen, spesialisoinnin ja keskittämisen, teolliselle pohjalle siirtämisen sekä kolhoosien ja neuvostotilojen tuotannon tehokkuuden kohottamisen perusongelmiin. Pitää parantaa karjan- ja kasvinjalostustoimintaa uusien, entistä satoisampien maatalouskasvilajikkeiden ja hybridien ottamiseksi viljelykseen sekä nauta- ja siipikarjan nykyisten rotujen parantamiseksi ja uusien korkeatuottoisten rotujen jalostamiseksi. Kasvien suojelemiseksi taudeilta ja tuholaisilta sekä eläinten sairauksien ehkäisemiseksi ja näiden sairauksien hoitamiseksi on tehostettava työtä kehittämällä tähän tarvittavia aineita.

On suoritettava toimenpiteitä maataloustieteen koe- ja kokeellisten tuotannollisten talouksien aineellisen perustan kehittämiseksi nopeasti.

Kasvin- ja karjanjalostuskeskusten rakentamista pitää jatkaa. On turvattava tieteen ja tekniikan

saavutusten sekä parhaan kokemuksen laaja hyväksikäyttö kolhoosien, neuvostotilojen ja muiden maatalouslaitosten tuotannollisessa toiminnassa.

Tulee myöntää 171,7 mrd ruplaa perussijoituksia, mm. 115,7 mrd ruplaa valtion perussijoituksia, maatalouden kehittämiseen koko työkompleksin mitassa, mukaan luettuna tuotantolaitosten, asuintalojen, kulttuuri- ja väestöpalvelulaitosten rakentaminen ja koneiden ostaminen. Pitää turvata se, että kolhoosit saavat tarvitsemansa aineelliset tekniiset resurssit, jotka vastaavat niiden 56 mrd. suuruisia pääomasijoituksia. Pääomasijoituksia pitää ensi sijassa käyttää maatalouden tärkeimpien tehtävien täyttämiseen: viljan ja teknisten kasvien tuotannon lisäämiseen sekä karja- ja rehutalouden kehittämiseen. Ei saa sallia pääomasijoitusten hajottamista. Pitää noudattaa tiukasti kohteiden rakentamisen määräaikoja. Toimivia tuotantokohteita on uudistettava laajemmin.

Maatalouskohteiden suunnittelua on parannettava, niiden arviolaskelmien mukaisia rakennuskustannuksia on vähennettävä, on käytettävä kevyitä koottavia rakennuselementtejä sekä sovellettava edistyksellisiä suunnittelu- ja teknologisia ratkaisuja.

Maaseudulla rakennustöitä suorittavien valtion ja kolhoosien yhteisten rakennusjärjestöjen tuotantopohjaa tulee lujittaa. On pyrittävä mahdollisimman paljon teollistamaan rakennustöitä, kehittämään maaseudun rakennuskombinaatteja ja paikallisten rakennusaineiden tuotantoa.

On jatkettava maatalouden konekannan uusimista, tuotannossa on otettava käyttöön teollisia liu-

kumenetelmiä ja edistyksellistä teknologiaa. On edellytettävä töiden sähköistämistason sekä maataloustöiden koneistustason nopeasti kohoavan. Vuonna 1980 maaseudulla tulee käyttää sähkövoimaa 130 mrd kilowattituntia.

Viisivuotiskauden aikana maataloudelle tulee toimittaa 1 900 000 traktoria, 1 350 000 kuorma-autoa, 538 000 leikkuupuimuria, 1 580 000 traktorin perävaunua, mm. 200 000 perävaunua hapanrehun kuljetusta varten, 100 000 kaivinkonetta, 106 500 raivaustraktoria, 47 750 tiehöylää, maatalouskoneita 23 mrd ruplan arvosta, mm. karjataloudelle ja rehuntuotantoa varten 10,3 mrd ruplan arvosta.

Kolhooseissa ja neuvostotiloilla tulee lisätä auto- ja traktorikannan käytön tehokkuutta. On parannettava maatalouskoneiden säilyttämistä. Ei saa sallia niiden ennenaikaista ottamista pois käytöstä. On suoritettava toimenpiteitä maatalouskoneiden korjausperustan parantamiseksi ja kehittämiseksi sekä parannettava koneiden huoltoa ja korjaustöiden laatua.

Kolhooseissa ja neuvostotiloilla tulee saada päätökseen siirtyminen autojen ja kaluston tekniseen spesiaalihuoltoon. On lisättävä maatalouskoneyhtymien osuutta ja vastuuta autojen ja traktoreiden kunnossapidosta ja tehokkaasta käytöstä.

Kolhooseissa ja neuvostotiloilla tulee parantaa työn järjestelyä. On laajennettava ja parannettava konemiesten, karjataloustyöntekijöiden, maanparantajien ym. ammattien edustajien tuotantotoimien johtajien ja spesialistien koulutusta.

Kolhoosien ja neuvostotilojen on autettava maaseudun asukkaita yksityisaputaloutensa hoitamisessa.

Metsätaloudessa tulee lisätä metsien tuottoisuutta, markkinoille menevän puun saantia jokaiselta metsähehtaarilta sekä käyttää järkipäisesti metsävaroja. On nopeutettava metsätaloustekniikoiden uusimista, metsätalouden kemiallistamista sekä edistyksekkien teknologisten menetelmien käyttöönottoa tärkeimmissä metsätaloustöissä.

Viiden vuoden aikana metsää on istutettava valtion alueella 10—11 milj. hehtaarille ja suojametsää on istutettava 1,4 milj. hehtaarille, on kuivatava 1,5 milj. hehtaaria suometsiä ja suoritettava metsätalouden järjestely 230 milj. hehtaarilla. Metsien suojelua kuloilta sekä vahinkoa aiheuttavilta hyönteisiltä ja taudeilta on parannettava edelleen.

V. KULKULAITOKSEN JA TIETOLIIKENTEEN KEHITYS

Kululaitoksen päätehtävä on kansantalouden ja väestön entistä täydellisempi tyydyttäminen kuluneuvoilla, tavara- ja matkustajaliikenteen nopeuttaminen koko kululaitoksen työn tehokkuuden ja laadun parantamisen sekä maamme talousalueiden välisten liikenneyhteyksien parantamisen pohjalta.

Lastien kuljetusta kaikilla kuljetusvälineillä on lisättävä 30 prosenttia ja matkustajien kuljetusta 23 prosenttia.

On turvattava kaikkien liikennevälineiden ja niiden teknisen varustelun kehitys ottamalla käyttöön uusia erikoisliikennevälineitä, lisäämällä niiden kantavuutta, kohottamalla liikkuvan kaluston ja laivaston tehoa sekä laajentamalla teiden rakennustöitä ja ennen kaikkea käyttöön otettavilla pohjoisalueilla, Siperiassa ja Kaukoidässä näiden alueiden tuotantovoimien kehittämiseksi nopeasti.

Liikenteessä on laajennettava automaatiikka- ja kaukokytkentälaitteiden sekä kuljetusten ja teknologisten prosessien automaattisten ohjausjärjestelmien käyttöönottoa.

Kulkulaitoksen työn tehokkuutta on lisättävä. Tässä tarkoituksessa:

on ryhdyttävä toimenpiteisiin liikennevälineiden käytön parantamiseksi, vaunujen, laivojen ja autojen seisokkien supistamiseksi lastaus- ja purkaustöiden sekä teknisten operaatioiden aikana, niiden kantavuuden ja tilavuuden käyttämiseksi täydellisemmin ja tyhjänäajon supistamiseksi;

on jatkettava parhaiden mahdollisten lastinkuljetusmenetelmien laatimista ottaen huomioon epärationaalisten kuljetusten poistaminen ja jokaisen liikennevälineen parempi käyttö. On lisättävä huolto- ja markkinointielinten sekä lastinlähettäjiä vastuuta lastien normaalien kuljetussuuntien noudattamisesta;

on parannettava eri liikennevälineiden yhteistointintaa sekä kuljetusten järjestelyä. On turvattava lastaus- ja purkaustöiden oikea tahti viikon ja vuorokauden aikana;

on lisättävä konttikuljetuksia ja ennen kaikkea kuljetuksia suurikantoisissa konteissa. Tulee kohottaa lastaus- ja purkaustöiden koneistustasoa

kaikissa liikennevälineissä sekä tuotantolaitosten, rakennustyömaiden ja järjestöjen sivuradoilla.

Teollisuutta palvelevaa liikennettä on kehitettävä edelleen. Tulee ottaa laajemmin käyttöön jatkuvasti toimivia liukuhihna- ja putkijohtokuljetuksia mm., pneumaattisia kuljettimia ja kiertokuljettimia. Tuotantolaitosten rautatieliikenteen tulee siirtyä moottori- ja sähkövetureiden käyttöön. On laajennettava teollisuuslaitoksia palvelevan rautatieliikenteen eri alojen laitosten verkkoa yhdistämällä hallintojen liikenneosastoja. On lisättävä toimivien laitureiden tehoa ja otettava käyttöön tuotantolaitosten, rakennustyömaiden ja järjestöjen uusia koneistettuja laitureita.

Kulkulaitoksessa on suoritettava edelleen liikenneturvallisuustoimia.

On lisättävä kuljetuksia kansainvälisillä linjoilla.

On parannettava matkustajien palvelua kulkulaitosten kaikilla aloilla.

Rautatieliikenteessä tulee lisätä rautateiden välitys- ja kuljetuskykyä tärkeimmillä lastinkuljetussuunnilla, tehostaa järjestely- ja tavara-asemien toimintaa sekä supistaa tavaravaunujen kiertoaikaa. Tavara- ja matkustajajunien liikennöimisnopeutta on lisättävä. On lisättävä lastinkuljetusta vakituisilla linjoilla sekä tavarajunien keskipainoa.

Lastinkuljetuksia rautateitse tulee lisätä suunnilleen 22 prosenttia ja matkustajakuljetuksia 14—15 prosenttia.

Eniten kuormitetuilla rautateillä tulee rakentaa 2 800 kilometriä rinnakkaisraiteita, on sähköistettävä 2 500 kilometriä rautateitä sekä varustettava automaattisilla asetinlaitteilla ja keskitetyllä kauko-ohjausjärjestelmällä 16 000—17 000 kilometriä

rautateitä. On otettava käyttöön suunnilleen 3 000 kilometriä uusia rautateitä. Baikalin—Amurin rautatien ja siihen johtavien teiden rakentamista jatketaan.

Viiden vuoden aikana rautatieliikenteelle toimitetaan 2 200 sähköveturia, 6 400 moottoriveturia, 2 500 järjestelyveturia, 386 000 tavara- ja 16 600 matkustajavaunua.

Rautatieliikenteessä on kohotettava lastaus- ja purkaustöiden koneistustaso 93 prosenttiin. On lisättävä tuntuvasti radan juoksevien korjaustöiden koneistustasoa.

On järjestettävä paremmin matkustajien kuljetukset. On edelleenkin sähköistettävä rautatietä sekä suuria rautatiesolmuja, joissa esikaupunki-liikenne on vilkasta.

Rautatieliikenteessä on lisättävä työn tuottavuutta 18—20 prosenttia.

On otettava huomioon meriliikenteen jatkuva kehittäminen, tyydytettävä täydellisemmin kansantalouden kasvavat tarpeet ulkomaankauppa- ja sisävesikuljetusten kohdalla, parannettava rahtien toimittamista Ääripohjan ja Kaukoidän alueille, lisättävä kuljetuspalvelujen viennin määrää ja tehokkuutta. Meriliikenteen rahdinkuljetuksia on lisättävä suunnilleen 30 prosenttia.

On lisättävä merisatamien lastaus- ja purkauskäkyä pääasiassa rakentamalla erikoistuneita siirtokuormauskomplekseja, joiden laitureiden yhteispituus on 5,3 kilometriä, etupäässä Vostotshnyin, Nagajevon, Novorossiiskin, Tuapsen, Iljitshevskin ja Arkangelin satamiin. On jatkettava uuden sataman rakennustöitä Grigorjevskin limaanissa Mus-

tanmeren rannikolla. Lastaus- ja purkaustöiden täyskoneistus on meriliikenteessä kohotettava 92 prosenttiin.

Laivastoa on täydennettävä suurivetoisilla kuivalasti-, säiliö- ja monikäyttöaluksilla, joiden yhteiskantavuus on suunnilleen 5 milj. tonnia kuollutta painoa. On lisättävä erikoistuneen kuivalastilavaston — puutavaraa, kontteja sekä irtolasteja kuljettavien ja muiden erikoisalusten osuutta. On toteutettava toimia liikennekauden pidentämiseksi Koillisväylällä ja jäätyvissä satamissa. Merilaivastoa on täydennettävä tehokkailla jäänmurtajilla. On kehitettävä edelleen laivankorjausta, etenkin Kaukoidän ja Mustanmeren vesistöalueilla.

On kehitettävä edelleen jokiliikennettä, ensi sijassa Siperiassa, Kaukoidässä ja Ääripohjolassa. Jokiliikenteen rahdinkuljetuksia on lisättävä suunnilleen 22 prosenttia. On otettava käyttöön koneistettuja laitureita, joiden yhteispituus on noin 6 kilometriä, vietävä päätökseen Osetrovon sataman uudistustyöt. On lisättävä Maklakovon, Habarovskin, Amurin Komsomolskin ja Petshoran satamien purkaus- ja lastauskykyä. Nizhnevartovskiin on rakennettava satama. On ryhdyttävä Vietnamin—Itämeren kanavan uudistustöihin.

Jokiliikennelaivastoa on täydennettävä suurikantoisilla aluksilla, hinaajapuskureilla, kantavuudeltaan suuremmilla rahtimoottorialuksilla, mm. joki-meri-aluksilla, pienikantoisilla aluksilla, joilla voidaan kuljettaa lasteja pienillä joilla sekä ajanmukaisimmilla matkustaja-aluksilla.

On toteutettava toimia liikennekauden pidentämiseksi sisävesillä. Jokilaivastoa on täydennettävä

jäänmurtajilla. Jokiliikenteessä on pääpiirteittäin vietävä päätökseen lastaus- ja purkaustöiden täyskoneistus.

On otettava huomioon putkijohtokuljetusten kehittäminen. Viisivuotiskaudella on otettava käyttöön noin 15 000 kilometriä öljyjohtoja ja vähintään 3 500 kilometriä johtoja öljytuotteiden kuljettamiseksi. Tärkeimmillä putkijohtolinjoilla on luotava ja otettava käyttöön teknologisten prosessien automatisoituja ohjausjärjestelmiä.

Autoliikenteessä on lisättävä kuljetuksia noin 42 prosenttia. On otettava huomioon julkisen autoliikenteen ensisijainen kehittäminen, sen rahdinkuljetuksia on lisättävä 45 prosenttia ja matkustajien kuljetuksia linja-autoissa 28 prosenttia.

Liikennevälineitä on keskitettävä suuriin autotalouksiin. On lisättävä lastien keskitettyjä kuljetuksia. On pidennettävä kuorma-autojen työtä vuorokauden aikana.

On edellytettävä pitkän matkan autokuljetusten kehittämistä.

Tulee turvata valtakunnallisen ja tasavaltojen autotieverkoston ensisijainen kehitys laajentamalla samalla paikallisten autoteiden verkostoa varsinkin maatalousvoittoisilla alueilla.

Viisivuotiskautena on rakennettava ja korjattava vähintään 65 000 kilometriä kestopäällysteitä, mm. lähes 15 000 kilometriä valtakunnallisia ja tasavaltojen teitä. On parannettava autoteiden rakennus- ja korjaustöiden sekä huollon laatua.

On turvattava lentokuljetusten jatkuva lisääminen etenkin pitkille matkoille ja vaikeapääsyisille alueille. On lisättävä matkustajien kuljetusta lentoteitse 30 prosenttia.

Tulee ottaa käyttöön uudet matkustajalentokoneet IL-86 ja JAK-42, kuljetuslentokoneet IL-76 sekä paikallislinjoille ja maataloudelle tarkoitettuja lentokoneita. On turvattava tieteellisten tutkimus- ja koetöiden suorittaminen sellaisten uusien lentokoneiden ja helikoptereiden kehittämiseksi, joide lento-, tekniset ja taloudelliset ominaisuudet vastaavat siviili-ilmailun kehityksen tulevaisuuden vaatimuksia.

On jatkettava siviili-ilmailun toimivien lentokenttien ja lentoasemien sekä korjaamoiden uudistamista ja rakentamista, paikallisten lentolinjojen kehittämistä ja varustelua, samoin kuin lentokenttien ja lentokonehuollon koneistamista ja automatisointia. Lentokoneissa ja maan päällä on otettava laajemmin käyttöön navigaatio- ja radioteknisiä järjestelmiä, jotka turvaavat lentoliikenteen, koneiden nousun ja laskun automaattisen ohjauksen.

Tietoliikenteen kaikkien lajien laatua on kohotettava ja palvelua laajennettava. On jatkettava maan yhteisen automaattisen puhelinverkoston perustamista. Kaukopuhelinliikenteen yhteyskanavien pituutta tulee lisätä 60 prosenttia. On kohotettava huomattavasti kaukopuhelinliikenteen automatisointitasoa. On aloitettava työt valtakunnallisen tietojenvälitysjärjestelmän perustamiseksi. Puhelinten lukumäärää on lisättävä kaupungeissa ja maaseudulla 40 prosenttia. Tulee nopeuttaa valtakunnallisten lehtien toimittamista väestölle lisäämällä 100 prosenttisesti niiden keskusten määrää, jotka saavat sanomalehtisivujen lennätinkuvat. Tulee laajentaa koneistuksen ja automatisoinnin osuutta postitoimipaikoissa.

Kaikkien tietoliikennelajien työntekijöiden on kohotettava väestöpalvelun tasoa.

On turvattava radion ja television, mm. väritelevisio, jatkuva kehittäminen. On edellytettävä tekkokuiden yhä laajempaa käyttöä ensi sijassa televisiolähetysten välittämiseksi Länsi- ja Itä-Siperiaan sekä puhelin- ja lennätinyhteyden pitämiseksi maan etäisiin alueisiin.

VI. PERUSRAKENNUSTYÖT

Perusrakennustöissä tärkein tehtävä on pääomasijoitusten tehokkuuden kohottaminen, kiinteiden varantojen kasvun ja laadun parantamisen turvaaminen, uuden tuotantokapasiteetin nopea käyttöön-otto kansantalouden kaikilla aloilla parantamalla rakennustöiden suunnittelua ja järjestämistä, supistamalla rakennustöiden aikaa ja alentamalla rakennuskustannuksia.

Viisivuotiskauden aikana pääomasijoituksia kansantalouteen pitää lisätä 24—26 prosenttia.

Pääomasijoituksia tulee käyttää ennen kaikkea sellaista kohteiden rakentamiseen, jotka turvaavat tieteellis-teknisen edistyksen nopeuttamisen, sekä toimivien tuotantolaitosten konekannan uusimiseen ja uudistamiseen. Kaluston hankintaan tarvittavien varojen osuutta pääomasijoitusten yleismäärässä on lisättävä.

Tuotantolaitosten ja kohteiden rakennusmääräaikoja tulee tuntuvasti supistaa keskittämällä pääomasijoituksia, aineellisia ja työvoimavaroja, ko-

hottamalla rakennustöiden teollistamistasoa ja täydellistämällä niiden järjestelyä. Rakennustöissä pitää noudattaa tiukasti aloitettavien ja keskeneräisten rakennustyövolyymien säädetyjä normeja.

On parannettava kustannusarvioiden laatimista, tehostettava suunnittelu- ja tieteellisten järjestöjen vastuuta rakennussuunnitelmien korkeasta teknisestä ja taloudellisesta tasosta. Rakennustyömaiden ja -kohteiden on saatava ajoissa suunnitelmat ja kustannusarviot, niiden laatimisen ja tarkastuksen laatua tulee parantaa ja määräaikoja supistaa. Suunnittelu- ja tutkimustyötä pitää täydellistää. Suunnittelu- ja tutkimusjärjestöjen aineellisteknistä perustaa tulee lujittaa.

On parannettava rakennustöiden laatua ja kohotettava rakennustaiteellisten ja suunnitelmallisten ratkaisujen taloudellisuutta, samoin on kohotettava asutuskeskusten, asumalähiöiden sekä teollisuus- ja maatalouslaitosten rakentamisen taloudellisuutta. Asutuskeskuksia, tuotantolaitoksia ja muita kohteita rakennettaessa maata pitää käyttää säästäväisesti.

Tulee soveltaa laajemmin rakennustöiden materiaalihuoltoa yleisvaltiollisen aineellisen ja teknisen huoltojärjestelmän kautta rakennus- ja asennusjärjestöjen tilausten perusteella suunnitelmien ja kustannusarvioiden edellyttämien määrien mukaisesti.

Pitää kohottaa koneenrakennusministeriöiden ja -tuotantolaitosten osuutta ja vastuullisuutta niiden valmistaman kaluston toimitusten, asennuksen ja käyttöönoton turvaamisesta.

Tuotantolaitosten suunnittelu ja rakentaminen

pitää suorittaa yhtenäisesti asuintalojen, lastenhoitolaitosten sekä kulttuuri-, väestöpalvelu-, terveydenhoito-, valistus-, kauppa- ja kunnallislaitosten suunnittelun ja rakentamisen kanssa.

Rakennustöiden teollistamistasoa ja rakennuselementtien tehdasvalmisteisuuden astetta on kohotettava. Tulee laajentaa rakennusten ja rakennelmien täyskokoamista ja asentamista tehdasvalmiista suurelementeistä ja muista ajanmukaisista rakenteista.

Rakennustöissä pitää käyttää laajemmin uusia materiaaleja ja valmisteita, erikoiskestävistä ja kevyistä betonilajeista valmistettuja tehokkaita teräsbetonirakenteita, asbestisementtirakenteita, taloudellisia metallista valssattuja profiileja, alumiini-seoksista valmistettuja tuotteita ja liimattuja puurakenteita.

Tulee edellyttää talonrakennuskombinaattien ja maaseudun rakennuskombinaattien sekä kevyitä rakennuselementtejä ja valmisteita tuottavien tuotantolaitosten sekä rakennusteollisuuden eri piirien ja piirien yhteisten tuotantolaitosten kehittämistä edelleen.

Pitää jatkaa rakennusjärjestöjen konekannan uusimista ennen kaikkea toimittamalla niille tehokkaita korkeatuottoisia rakennuskoneita ja autoja, parantaa mekaanisten työkalujen ja apuvälineiden toimitusta työläisille, kohottaa tuntuvasti perusrakennustöiden ja etenkin viimeistelytöiden koneistustasoa. Pitää kehittää rakennuskoneiden ja kaluston korjaustöiden keskitystä.

On kehitettävä ja parannettava rakennustöiden urakkamenetelmää. Rakennustöissä on otettava entistä laajemmin käyttöön uusi taloudellisen itse-

kannattavuuden menetelmä — prikaatiurakkamene-
telmä. On ajoissa perustettava vakinaisesti toi-
mivia urakoivia rakennus- ja asennusjärjestöjä
alueille, joille on keskitetty suuria rakennustöitä,
tarpeen vaatiessa on käyttöön otettaville maan
alueille, varsinkin pohjoisessa, muodostettava siir-
rettäviä rakennusosastoja. Teollisuus- ja muita
laitoksia on vuoden mittaan otettava tasaisesti
käyttöön. On lisättävä rakennusjärjestöjen johta-
jien vastuuta laadusta ja rakennuskohteiden käyt-
tönotosta ajoissa.

Rakennustöissä on lisättävä työn tuottavuutta
29—32 prosenttia.

VII. TIETEEN KEHITYS

Neuvostotieteen tärkein tehtävä on laajentaa ja
syventää luonnon ja yhteiskunnan lainomaisuuk-
sien tutkimuksia, lisätä tieteen panosta komunis-
min aineellis-teknisen perustan rakentamisen, tie-
teellisteknisen edistyksen nopeuttamisen ja tuo-
tannon tehokkuuden lisäämisen, kansan elintason
ja sivistyksen kohottamisen sekä työtätekevien
kommunistisen maailmankatsomuksen muovaami-
sen ajankohtaisten ongelmien ratkaisuun.

On kehitettävä edelleen perus- ja sovellettuja tie-
teellisiä tutkimuksia yhteiskunta-, luonnon- ja tek-
nisten tieteiden alalla.

Tiedemiesten huomio on keskitettävä niihin tie-
teellisteknisen ja sosiaalisen edistyksen peruson-

gelmiin, joiden ratkaisusta suurimmassa määrin riippuu talouden, kulttuurin ja itse tieteen menestyksellinen kehitys. On otettava huomioon sellaisten tutkimusten kehittäminen, jotka avaavat periaatteellisesti uusia teitä ja mahdollisuuksia maan tuotantovoimien uudistamiselle sekä tulevaisuuden tekniikan ja teknologian luomiselle.

On lisättävä tieteellisten tutkimusten tehokkuutta ja suoritettava ne laadullisesti paremmin. On parannettava tieteen ja tuotannon yhteyksien muotoja. Tieteellisiä tuloksia on otettava nopeammin kansantalouden käyttöön.

On kohotettava Neuvostoliiton Tiedeakatemian osuutta maassa suoritettavien teoreettisten tutkimusten keskuksena ja tieteellisen työn koordinoijana.

Tieteenharjoittajien toiminnan järjestelyä on parannettava ja lisättävä heidän työnsä tehokkuutta. Tiedemieskollektiivien ja niiden johtajien on oltava suuremmissa vastuussa tutkimusten tasosta ja laadusta, siitä että heidän suosituksensa ovat perusteltuja. On tehostettava tieteellisten laitosten kollektiivien ja työntekijöiden kiinnostusta työnsä tuloksien kohottamisesta. On kehitettävä tieteellistä tutkimustoimintaa korkeakouluissa.

On parannettava tieteellisten tutkimuslaitosten sekä suunnittelu- ja konstruointijärjestöjen johtojärjestelmää, tieteellisten tutkimusten koordinoimista, suunnittelua ja rahoittamista.

On parannettava tieteenharjoittajien ja tiedemiespedagogien koulutusta ja ammattipätevyyden määrittelyä.

On lujitettava tieteellisten, suunnittelu- ja kons-

truointijärjestöjen aineellista perustaa varustamalla ne paremmin kojeilla, kalustolla, materiaaleilla, tietokoneilla ja järjestelytekniikalla sekä kehittämällä tieteellisiä ja kokeilujaostoja. On parannettava toimintaa tieteellisen ja patenti-informaation alalla.

On lujitettava yhteiskunta-, luonnon- ja teknisten tieteiden keskinäisiä yhteyksiä.

Tieteellisten tutkimusten kehityksessä määritellään seuraavat tärkeät suunnat.

Yhteiskuntatieteiden alalla:

jatketaan työtä NKP:n ja kansainvälisen kommunistisen ja työväenliikkeen maailmanhistoriallisen kokemuksen yleistämiseksi tieteellisesti;

tutkitaan kehittyneen sosialismin teoreettisia ongelmia, sen kommunismiksi kehittymisen lainomaisuuksia, niiden toiminnan ja käytännön mekanisme;

jatketaan kommunismin aineellis-teknisen perustan luomista, yhteiskuntasuhteiden parantamista, uuden ihmisen muovaamista ja sosialistisen elämäntavan kehittämistä koskevan teorian kehittelyä;

tieteellisteknisen vallankumouksen, ja yhteiskunnallisen tuotannon tehokkuuden kohottamisen ja voimaperäistämisen, kansantalouden johtamisen ja suunnittelun parantamisen sekä yhteiskuntataloudellisten prosessien ennustamisen ongelmia koskevia tutkimuksia kehitetään kaikkinaisesti;

Neuvostoliiton ja SEV-maiden sosialistista taloudellista yhdentymistä, talousyhteyksiä muiden ulkomaiden kanssa ja maailman nykyisen kehityksen ongelmia koskevien kysymysten tutkimista laajennetaan.

Yhteiskuntatieteiden osuutta antikommunismiin tehokkaassa vastustamisessa, porvarillisten ja revisionististen teorioiden kritiikissä ja marxismin-leninismien ideoiden väärentäjien paljastamisessa on lisättävä.

Luonnon- ja teknisten tieteiden alalla:

laajennetaan tutkimuksia teoreettisen ja sovelletun matematiikan alalla. Laajennetaan tieteellisiä töitä, jotka on suunnattu tietokoneiden laajaan ja tehokkaaseen käyttöön kansantaloudessa;

kehitetään teoreettisia ja kokeellisia tutkimuksia ydinfysiikan, plasmafysiikan, kiinteän kappaleen ja alhaisten lämpötilojen fysiikan, radiofysiikan ja elektronikan, kvanttielektronikan, mekaniikan, optiikan ja astronomian alalla tieteellis-teknisen edistyksen nopeuttamiseksi etenkin ydinenergeetiikan kehittämiseksi, lämpöydinenergeetiikan tieteellisteknisen perustan luomiseksi, nykyisten energian muuntamistapojen parantamiseksi ja uusien kehittämiseksi, periaatteellisesti uusien koneiden luomiseksi ja käyttöönottamiseksi, uusien konstruointi-aineiden, magneettisten puolijohde-, suprajohtevien ym. aineiden sekä teknisesti arvokkaiden kiteiden luomiseksi ja ottamiseksi laajasti käyttöön;

laajennetaan tutkimuksia kemiallisten yhdisteiden synteesin alalla uusia ominaisuuksia omaavien aineiden ja materiaalien saamiseksi. Kehitetään uusia kemiallisia prosesseja, joissa on tehokkaita katalyyttisiä järjestelmiä, jotka nopeuttavat huomattavasti kemiallisia reaktioita. Kehitetään sellaisen teknologian tieteelliset perusteet, jossa käytetään pääasiallisesti suljettua järjestelmää;

tehostetaan tutkimuksia molekyylibiologian alalla, ihmiselimestön elintoiminnan fysiologisten ja biokemiallisten sekä immunologisten perusteiden alalla, minkä tarkoituksena on nopeuttaa tärkeiden lääketieteellis-biologisten ongelmien ratkaisua, kamppailtaessa sydän- ja verisuonitauteja, onkologisia, umpieritys-, virus-, ammatti- sekä hermostotauteja vastaan. Jatketaan työolojen parantamista ja tervehdyttämistä sekä järkevää ravitsemusta koskevien ongelmien tutkimista;

kehitetään edelleen genetiikan teoriaa ja menetelmiä, minkä tarkoituksena on luoda keinoja uusien arvokkaiden kasvilajikkeiden, eläinrotujen ja pieneliöiden sekä fysiologisesti aktiivisten aineiden saamiseksi lääketieteelle, maataloudelle ja monille teollisuuden aloille;

kehitetään maaperän, maanumenten, kasvi- ja eläinmaailman, ilmatilan ja vesistöjen järkipärisen käytön ja suojelun tieteelliset perusteet. Laajennetaan maailman valtameren monipuolisia tutkimuksia. Kehitetään edelleen sään ja luonnonmullistusten ennustusmenetelmiä;

laajennetaan maankuoren ja maan ylävaipan tutkimista, minkä tarkoituksena on hyötykaivannaisesiintymien muodostumisprosessien ja sijainnin lainmukaisuuksien tutkiminen;

jatketaan avaruuden tutkimista ja valloitusta. Laajennetaan tutkimuksia, jotka koskevat avaruuslaitteiden käyttöä maan luonnonvarojen tutkimisessa, meteorologiassa, oseanologiassa, navigaatiassa, tietoliikenteessä ja kansantalouden muilla aloilla.

VIII. SOSIAALISEN KEHITYKSEN JA KANSAN ELINTASON KOHOTTAMISEN OHJELMA

Talouden kehityksen ja yhteiskunnallisen tuotannon tehokkuuden kohoamisen pohjalta on tyydytettävä täydellisemmin kansan kasvavat aineelliset ja henkiset tarpeet, kehitettävä johdonmukaisesti sosialistista elämäntapaa ja parannettava neuvostoyhteiskunnan yhteiskuntarakennetta. Näissä tarkoituksissa on otettava huomioon:

sosiaalis-taloudellisten ja tuotannollisten työolojen parantaminen, työn luovan luonteen voimistaminen, käsi-, vähän ammattitaitoa vaativan ja raskaan lihastyön kaikkalainen vähentäminen;

väestön tulojen lisääminen, kulutuksen tason kohottaminen ja sen rakenteen täydellistäminen, tavaramäärän ja -valikoiman parantaminen, väestön kulutustavarakysynnän tyydyttäminen täydellisemmin;

asuntojen rakentaminen laajamittaisesti ja asuntojen laadun parantaminen, mikä on tärkeimpiä suuntia kansan elintason kohottamisessa;

sellaisten palvelujen muotojen ja määrän lisääminen, jotka helpottavat kotityötä ja parantavat neuvostoihmisten vapaa-ajan viettoa;

työätekevien sivistys- sekä kulttuuri- ja teknisen tason kasvu, lääkintäpalvelun parantaminen, ympäristönsuojelun tehostaminen, suotuisampien edellytysten luominen äitien ja lasten terveyden suojelulle ja lasten kasvatukselle sekä ihmisen elin- ja toimintakyvyn pidentäminen;

neuvostoyhteiskunnan eri sosiaaliryhmien, kau-

punkien ja maaseudun asukkaiden hyvinvointi- ja kulttuuritason sekä työ- ja elinolojen lähentäminen;

mahdollisuuksien entistä laajempi hyväksikäyttö sosialistisen demokratian kehittämiseksi, työtätekevien yhteiskunnallisen aktiivisuuden ja aloitteellisuuden toteuttamiseksi, heidän saamiseen mukaan tuotannon johtoon. On kehitettävä kaikkinaisesti sosialistista kilpailua ja liikettä kommunistisesta suhtautumisesta työhön, tehtävä tunnetuksi parhaita kokemuksia;

aineellisten ja moraalisten kannustimien täydellisempi yhteensovittaminen ja niiden voimakkaampi vaikutus tuotannon tehokkuuden ja työn tuottavuuden kasvuun, tuotteiden laadun parantamiseen ja aineellisten resurssien säästeliääseen käyttöön.

Työläisten ja virkailijoiden keskipalkka on lisättävä 16—18 prosenttia ja viisivuotiskauden loppuun mennessä se on korotettava vähintään 170 ruplaan kuukaudessa. Tuotannon ja työn tuottavuuden kasvun perustalta on lisättävä **kolhoosilaisten tuloja** kolhoosien yhteistaloudesta keskimäärin 24—27 prosenttia.

Yhteiskunnallisista kulutusvarannoista on lisättävä maksuja ja huojennuksia väestölle 28—30 prosenttia.

On vietävä päätökseen toimenpiteet minimipalkan korottamiseksi, jolloin on samanaikaisesti lisättävä kansantalouden ei-tuotannollisilla aloilla työskentelevien keskipalkkaisten työntekijöiden perus- ja kuukausipalkkoja. On aloitettava uusi vaihe työläisten ja virkailijoiden minimi-, perus- ja kuukausipalkan korottamiseksi.

Kaukoidän alueilla on alettava maksaa palkkalisää työläisille ja virkailijoille jatkuvasta työsuh- teesta. On jatkettava piirilisän käyttöönottoa työ- läisten ja virkailijoiden palkkoihin niillä Uralin ja Kazahstanin alueilla, joille niitä ei ole määritelty.

Useilla teollisuusaloilla on maksettava suurem- paa lisäpalkkaa yötyöstä.

Työläisten ja virkailijoiden palkan alalla on joh- donmukaisesti:

tehostettava palkan kannustavaa osuutta työn tuottavuuden kohottamisessa, tieteellisteknisen edistyksen nopeuttamisessa, tuotteiden laadun pa- rantamisessa ja niiden omakustannushinnan vähen- tämisessä;

parannettava tariffijärjestelmää sen ollessa val- tion toteuttaman palkkasääntelyn perustana, lisät- tävä sen osuutta työntekijöiden ammattitason ko- hottamisen ja heidän työsaavutustensa lisäämisen kannustamisessa;

on käytettävä laajemmin edistyksellisiä muotoja työntekijöitä aineellisesti kannustettaessa lisää- mään tuotteiden valmistusta pienemmällä työnteki- jämäärällä, teollisuudessa ja muilla aloilla on so- vellettava sellaista muotoa, että koko prikaatille maksetaan työn lopputuloksista, on vakiinnutetta- va työn urakkapalkkausta, varsinkin rakennustöis- sä ja maataloudessa;

on täydellistettävä työläisten ja virkailijoiden palkintojärjestelmää, lisättävä palkintojen riippu- vuutta työn tuloksista, tuotteiden laadusta, tuo- tantotehtävien teknisesti perusteltujen normien täyttämisestä;

on parannettava työläisten ja virkailijoiden palk-

kojen keskinäissuhdetta kansantalouseloittain, liisättävä etuisuuksia palkanmaksussa niille työntekijöille, jotka toimivat luonnon- ja ilmasto-oloiltaan huonoilla alueilla, vaikeissa ja epäsuotuisissa työoloissa;

on tehostettava palkan osuutta työkurin lujittamisessa ja tuotantolaitosten työntekijöiden vaihtuvuuden vähentämisessä.

On parannettava kolhoosilaisten palkkausjärjestelmää seuraavin perustein:

lähentämällä johdonmukaisesti kolhoosien ja valtion maatalouslaitosten voimassaolevaa palkkatasoa sitä mukaa kuin työn tuottavuus ja työolot taasoittuvat;

lisäämällä palkan suuruuden riippuvuutta työn lopputuloksista;

turvaamalla yhtä vaikean, raskaan ja voimape- räisen työn palkkauksessa enemmän yhtäläisyyttä.

On huomioitava työolojen ja työsuojelun parantaminen. On käytettävä laajemmin hyväksi tieteen ja tekniikan saavutuksia, parannettava teknologiaa ja kalustoa työturvallisuuden takaamiseksi.

On jatkettava toimenpiteitä työssä käyvien naisten työ- ja elinolojen parantamiseksi.

Työssä käyville naisille on myönnettävä osittainen maksullinen loma lapsen hoitamista varten kunnes lapsi täyttää vuoden. Äideille on annettava laajemmat mahdollisuudet olla työssä vajaa työpäivä tai vajaa työviikko sekä työskennellä kotona.

On saatava lisää lastenhoitolaitoksia ja kouluja, joissa on kokopäiväryhmiä. Tulee rakentaa lastenseimiä ja -tarhoja 2,5--2,8 milj. lapselle. Pioneeri-

leirien ja teini-ikäisille ym. nuorille tarkoitettujen urheilu- sekä työ- ja virkistyskeskusten määrää on lisättävä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää lastenhoitolaitosten työn parantamiseen.

On luotava edellytykset kotitalouden hoitoon käytettävän ajan supistamiseksi kehittämällä väestönpalvelua ja yhteisruokailua sekä lisäämällä puolivalmisteiden ja erilaisten ruokien valmistusta ja myyntiä väestölle.

Sosiaalihuoltoa on täydennettävä. Työläisten, toimitsijoiden ja kolhoosilaisten minimieläkkeitä on nostettava.

On edellytettävä kolhoositalonpojiston, työläisten ja toimitsijoiden sosiaalihuollon lähettämistä. On säädettävä eläkkeet niille entisille kolhoosien jäsenille, joilla on tarvittavan pitkä työsuhde kolhooseissa sekä valtionlaitoksissa, järjestöissä ja virastoissa. Kolhoosilaisille, jotka ovat ensimmäisen luokan invalideja, on eläkkeen ohella maksettava lisäavustusta heidän hoitoaan varten.

Tulee lisätä avustusta lapsi-invalideille ja maksaa sitä lapsen iästä riippumatta.

On laajennettava huojennuksia monen lapsen äideille eläkkeen saamiseksi.

Tulee käyttää laajemmin mahdollisuuksia eläkeläisten ja invalidien osallistumiseksi yhteiskuntaa hyödyttävään työhön.

Tulee jatkaa valtionlainojen kuolettamista.

On jatkettava suuntaa tärkeimpien elintarvikkeiden ym. tavaroiden vakaiden valtion vähittäishintojen ylläpitämiseen: eräiden tavaroiden hintoja on alennettava, kun tähän muodostuvat suotuisat olot ja riittävät tavararesurssit.

Tulee lisätä vähittäistavaranvaihtoa 27—29 prosenttia valtion ja osuuskuntien kaupoissa.

On parannettava neuvostoihmisten ruokavaliota lisäämällä ravinto-opillisesti arvokkaiden ruokien, mm. liha-, maito-, vihannes- ja hedelmäruokien käyttöä.

On tuotettava riittävästi kevyen teollisuuden tavaroita sekä kulttuuri- ja kotitaloustavaroita, mm. huonekaluja, televisioita, jääkaappeja, elokuva-, valokuvakameroita, nauhureita ja pölynimureita. Tulee lisätä rakennusaineiden myyntiä väestölle.

Tulee laajentaa ja uusia tavaroiden valikoimaa, parantaa niiden laatua sekä lisätä niiden uusien muotitavaroiden tuotantoa ja myyntiä, joilla on suuri kysyntä. On vaikutettava aktiivisesti kysyntään ja väestön esteettisen maun kehittämiseen.

On lujitettava ja parannettava teollisuuden ja kaupan välisiä talousyhteyksiä pitäen lähtökohtana sitä, että kaupan tilausten on oltava perustana kulutustavaroiden tuotannon määrän ja valikoiman määrittelemisessä. On lisättävä teollisuus- ja kauppalaitosten vastuuta sopimusten täyttämässä.

Kauppa-alan aineellista perustaa on kehitettävä. Tulee lisätä nykyaikaisten tavaratalojen ja erikoismyymälöiden, mm. teollisuusministeriöiden perustamien erikoiskauppojen määrää. On otettava yhä enemmän käyttöön kehittyneitä kaupankäyntimuotoja, parannettava väestönpalvelua, sovellettava sopivia aukioloaikoja ja supistettava tavaroiden ostamiseen asiakkaan tarvitsemaa aikaa. Tulee rakentaa suuria koneistettuja tavaravarastoja, jäähdytyslaitoksia sekä vihannes-, peruna- ja hedelmävarastoja.

Tulee lisätä tukkukauppalaitosten ja -järjestöjen

vastuuta siitä, että kauppoihin toimitetaan keskeytymättä ja riittävästi erilaisia tavaroita.

Tulee kehittää edelleen yhteisruokailualaa, toimittaa sen laitoksiin nykyaikaista kalustoa ja teollisesti tuotettuja puolivalmisteita. Tuotteiden valikoimaa on laajennettava sekä parannettava niiden laatua ja palvelukulttuuria. On parannettava yhteisruokailua tuotantolaitoksissa sekä dieettiruokailua.

On parannettava kulutusosuuskuntien toimintaa maaseutuväestön kauppapalvelun alalla. On ryhdyttävä toimenpiteisiin sen tuotannollisen toiminnan kehittämiseksi, maataloustuotteiden ja raaka-aineen, villinä kasvavien hedelmien, marjojen ja sienien sekä lääkekasvien hankinnan laajentamiseksi ja paikallisten tavaravarojen ottamiseksi tavaravaihtoon. Kolhoosien kauppatorien työn järjestyä on parannettava.

Väestönpalvelun määrää on lisättävä 50 prosenttia, mm. maaseudulla 70 prosenttia. Palvelukulttuuria ja tilausten täyttämisen laatua on parannettava. Väestönpalvelulaitosten verkkoa on laajennettava ja ne on turvattava nykyaikaisella kalustolla.

Tulee parantaa säästökassojen työtä sekä ottaa laajemmin käyttöön tilisiirtoja yhtäältä väestön ja toisaalta kauppojen, kunnallis- ym. laitosten välillä.

On rakennettava 545—550 milj. neliometriä asuntoja kaikkien rahoituslähteiden varoilla. On parannettava asuinrakennustöiden laatua ja rakennettava mukavampia asuntoja sekä parannettava niiden suunnittelua.

Kaupunkeja on asemakaavoitettava ja rakennet-

tava kaupunkien kehittämiseksi laadittujen yleisuunnitelmien mukaisesti, kaupunkien ja muiden asutuskeskusten yleiskuntoa ja arkkitehtonista ulkonäköä on parannettava. Niiden keskitettyä vesihuoltoa on kehitettävä. Yhä enemmän asuintaloja on lämmitettävä suurista lämpökeskuksista, yhä useampiin taloihin on johdettava kaasu.

Asuintalojen käyttöä on parannettava ja niitä on pidettävä paremmassa kunnossa.

On lisättävä asunto-osuuskuntien rakennustöitä. On kannustettava omakotitalojen rakennustöitä pienissä kaupungeissa, kaupunkityyppisissä asutuksissa ja maaseudulla.

On parannettava edelleenkin väestön terveydenhoitoa. Lääkintätoiminnassa on käytettävä laajemmin nykytieteen saavutuksia sekä uusia taudinmääritys- ja lääkintämenetelmiä. On tehostettava tautien ennaltaehkäisyä. On tyydytettävä täydellisemmin väestön sekä lääkintä- ja profylaktisten laitosten tarpeet lääkkeiden ja lääkintävälineiden kohdalta. On tehostettava lääkärinavun laatua ja kohotettava järjestelytyön tasoa terveydenhoitolaitoksissa.

On kehitettävä ja parannettava terveydenhoidon aineellista perustaa niveltämällä järkiperaisesti yhteen monialaisten ja erikoistuneiden lääkintälaitosten rakennustöitä. Potilaspaiikkojen kokonaismäärä on vuoden 1980 loppuun mennessä lisättävä 3,3 miljoonaan. On rakennettava enemmän poliklinikoita ja apteekkeja uudisrakennusten alueille ja maaseudulle.

On laajennettava invalidi- ja vanhainkotien verkkoa. On edelleenkin perustettava proteesi- ja ortopedisia kuntoutuskeskuksia invalideille, lisättävä

yksityisten kulkuvälineiden sekä proteesi- ja ortopedisten valmisteiden tuotantoa ja parannettava niiden laatua. On ryhdyttävä toimiin invalidien tuotannollisen opetuksen parantamiseksi.

Tulee kohottaa ruokaan ym. tarpeisiin myönnettävien varojen normeja internaattitaloissa, synnytyslaitoksissa, lasten- ja eräissä erikoissairaaloissa ja -osastoissa.

Tulee parantaa lääkäreiden, proviisoreiden ja keskiasteen lääkintäyöntekijöiden koulutusta ja kohottaa heidän ammattitasoaan.

Kansanvalistusjärjestelmää on kehitettävä teollisteknisen edistyksen vaatimuksia sekä työtätekevien kulttuuri-, teknisen ja sivistystason määrätietoisen kohottamisen samoin kuin ammattitaitoisten työläisten ja specialistien kouluttamisen parantamisen tehtäviä vastaavasti.

Yleistä peruskouluopetusta on kehitettävä ja täydennettävä. Opetus- ja kasvatustyön tasoa on kohotettava peruskouluissa. Enemmän huomiota on kiinnitettävä nuorison työkasvatukseen, ammatinvalinnan ohjaukseen, eettiseen ja esteettiseen kasvatukseen. On parannettava opettajien koulutuksen ja jatkokoulutuksen laatua.

On rakennettava peruskouluja vähintään 7 milj. oppilaalle, mm. maaseudulle lähes 4,5 milj. oppilaalle.

Tulee kehittää pioneeripalatsien ja -talojen, nuorten teknikoiden ja luonnontieteilijöiden asemien, lasten urheilu- ja musiikkikoulujen sekä muiden lastenhoitolaitosten verkostoa.

On kohotettava ruokaan myönnettävien varojen normeja sisäoppilaitoksissa ja lastenkodeissa.

On turvattava korkeasti ammattitaitoisten työläisten koulutus kansantalouden kaikille aloille en-

nen kaikkea teknisissä ammattikouluissa, jotka ammatin ohella antavat peruskoulusivistyksen, sekä teknisissä opistoissa.

Peruskoulusivistyksen antaviin ammattikouluihin ja teknisiin kouluihin on hyväksyttävä yli kaksi kertaa enemmän oppilaita. Ammatti- ja teknillisen koulutuksen verkostossa on koulutettava lähes 11 milj. ammattitaitoista työläistä. Peruskoulusivistyksen saaneiden työläisten koulutusta on lisättävä vähintään 150 prosenttia teknisissä ammattiopistoissa. On otettava käyttöön teknisiä ammattikouluja 1,1—1,2 milj. oppilaalle sekä tarvittava määrä yhteisasuntoloja oppilaille.

On parannettava työläisten ja muiden joukkoammattien työntekijöiden koulutusta ja ammattitaidon kohottamista välittömästi tuotantolaitoksissa. On parannettava ilta(vuoro)peruskoulujen toimintaa.

On koulutettava 9,6 milj. korkeakoulu- ja amatillisen peruskoulusivistyksen omaavaa spesialistia. Erityistä huomiota on kiinnitettävä työntekijöiden kouluttamiseen tuotantovoimien voimaperäisen kehityksen alueille.

Korkea-, perus- ja teknisten ammattikoulujen tärkeimpänä tehtävänä on pidettävä spesialistien ja työläisten koulutuksen ja aatteellis-poliittisen kasvatuksen tason kohottamista.

On laajennettava peruskoulujen, teknisten ammattiopistojen, peruskoulusivistyksen antavien ammattikoulujen sekä korkeakoulujen aineellista perustaa. On otettava aktiivisemmin käyttöön opetusprosessien teknisiä välineitä ja uusia opetusmenetelmiä, mm. vieraita kieliä opetettaessa. Laboratorioita-, opetus- ja metodisia laitoksia sekä

verstaita on varustettava paremmin nykyaikaisella kalustolla, kojeilla, instrumenteilla ja opetusvälineillä.

Sosialistisen kulttuurin ja taiteen osuutta on kohotettava neuvostoihmisten aatteellis-poliittisessa, moraalisisessa ja esteettisessä kasvatuksessa sekä heidän henkisten tarpeittensa muovaamisessa. On voimistettava kulttuurilaitosten aineellista perustaa etenkin maaseudulla ja uusissa teollisuuspiireissä.

Kulttuuri- ja valistuslaitosten työn tasoa on kohotettava. Kirjastojen ja kerhotoalojen verkostoa on laajennettava. Kansanyliopistoja on kehitettävä ja täydellistettävä niiden toimintaa.

On parannettava museoiden työtä, historiallisten ja kulttuurimuistomerkkien suojelua.

Kustannustoimintaa, kirjapainoteollisuutta ja kirjojen myyntiä on kehitettävä. Julkaistavien kirjojen, sanoma- ja aikakauslehtien määrää on lisättävä ja niiden laatua on parannettava. Erityistä huomiota pitää kiinnittää oppikirjojen sekä lasten- ja nuorisokirjallisuuden julkaisemiseen. Kirjapainoteollisuuteen pitää ottaa laajemmin käyttöön off-setpainomenetelmää, valoladontaa ja automaattisia liukuhihnoja.

Tulee edellyttää television ja radion kehittämistä edelleen, lisätä väritelevisiolähetystyksiä ja stereofonisia radiolähetystyksiä. Vakaiden korkealaatuisten televisio- ja radiolähetysten kuuluvuusaluetta pitää laajentaa. Televisio-ohjelmien laatua pitää parantaa.

Väestön elokuvapalvelua on parannettava tuntuvasti, elokuvateattereiden verkkoa ja elokuvapalvelun aineellista perustaa on laajennettava. Filmien aatteellista ja taiteellista tasoa pitää kohottaa. On turvattava tieteellisten, opetus-, uutiskatsaus- ja

dokumenttifilmien tuotanto tarvittavissa määrin. Lasten- ja nuorisofilmien tuotantoa ja niiden aihepiiriä tulee laajentaa.

On parannettava työtätekevien aktiivisen ajanvieton järjestelyä tarkoituksella lujittaa väestön terveyttä ja parantaa vapaa-ajan hyväksikäyttöä.

Kylpylöiden ja parantoloiden, lepokotien ja täysihoitoloiden sekä kaupunkihotellien verkkoa tulee laajentaa erityisesti turistikeskuksissa, kylpyläkaupungeissa sekä lepovyöhykkeillä.

Pitää kehittää matkailupalvelua ja turismia. Turistikeskuksien, hotellien ja campingien rakentamista pitää jatkaa. Urheilu- ja matkailuvälineiden tuotantoa on laajennettava.

Pitää edistää työläisten ja virkailijoiden huvilasuuskuntien järjestämistä ja niiden toiminnan parantamista.

Joukkoliikuntaa ja urheilua pitää kehittää tuotantolaitoksissa ja virastoissa, oppilaitoksissa ja väestön asuinpaikoilla.

Kaupunki- ja maaseutuväestön tarpeita posti-, puhelin- ja lennätinyhteyden kohdalta tulee tyydyttää täydellisemmin.

Väestön liikennepalvelun parantamiseksi pitää kehittää edelleen kaupunkien välistä ja sisäistä sekä esikaupunkiliikennettä. Maaseutuväestön palvelua erilaisten kulkuneuvojen kohdalta tulee laajentaa tuntuvasti.

Pitää lisätä niiden palvelujen määrää ja lajeja, jotka liittyvät yksityiskäytössä olevien kulkuneuvojen määrän lisääntymiseen. Pitää kehittää huoltoasemien, osakeautotallien ja pysäköintipaikkojen verkkoa väestöllä olevien kulkuneuvojen huoltamiseksi.

IX. TUOTANTOVOIMIEN SJOITTAMINEN JA LIITTOTASAVALTOJEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Maan tuotantovoimien sijainnin parantamiseksi: on lisättävä itäalueiden taloudellista potentiaalia ja osuutta teollisuushyödykkeiden tuotannossa Neuvostoliitossa. On joudutettava kehitystä aloilla, joille on olemassa suotuisat luonnonedellytykset etenkin polttoaineteollisuutta ja paljon sähköä vaativia tuotannonaloja. Näiltä alueilta on saatava viisivuotiskaudeksi suunniteltua öljyn ja kaasun sekä alumiinin tuotannon lisäys, yli 90 prosenttia hiilen louhinnan lisäyksestä, noin 80 prosenttia kuparin, 45 prosenttia selluloosan ja noin 60 prosenttia kartongin tuotannon lisäyksestä;

Neuvostoliiton Euroopan puoleisessa osassa ja Uralilla teollisuutta on lisättävä pääasiassa kalustamalla teknisesti uudestaan ja uusimalla jo toimivia tuotantolaitoksia; samalla on rajoitettava uusien ja jo toimivien, paljon sähköä ja vettä tarvitsevien tuotantolaitosten rakentamista ja laajentamista;

on järkiperaistettava kuljetus- ja taloudellisia yhteyksiä ja kehitettävä tässä tarkoituksessa valta- teitä; niin ikään on rakennettava tehokkaita öljy- ja kaasujohtoja Siperian luoteisalueilta ja Keski- Aasiasta Neuvostoliiton Euroopan puoleiseen osaan sekä öljyjohtoja Siperian luoteisalueilta maan itä- alueiden öljynjalostamoihin;

on kehitettävä kokonaisvaltainen tulvantorjunta- järjestelmä Ukrainan SNTL:n länsialueilla ja Val- ko-Venäjän SNT:ssa;

on laajennettava tuotantovoimien sijoittamisongelmiin liittyviä tutkimustöitä.

On lisättävä liittotasavaltojen osuutta ja vastuuta näiden kysymysten ratkaisemisessa, jotka liittyvät tuotannon kehittämiseen sekä sosiaaliseen ja kulttuuritoimintaan, kulutushyödykkeiden tuotannon lisäämiseen, myymälä- ja väestöpalvelun laajentamiseen silmälläpitäen paikallisia ja kansallisia erikoisuuksia sekä luonnon-, työvoima- ja muiden varojen täydellisempään hyväksikäyttöön.

On turvattava talouden jatkuva nousu kaikissa liitto- ja autonomisissa tasavalloissa, taloudellisissa piireissä, autonomisilla alueilla ja kansallisissa piirikunnissa.

Venäjän sosialistisessa federatiivisessa neuvostotasavallassa tulee lisätä teollisuustuotannon määrää 35—39 prosenttia. On turvattava koneenrakennuksen, kaasu-, kemian ja petrokemian teollisuuden nopeampi kehitys.

Vuonna 1980 pitää öljyntuotannon — kaasukondensaatti mukaanluettuna — olla 545—555 milj. tonnia, kaasun 220—255 mrd kuutiometriä, kivihiilen 428—438 milj. tonnia, sähkövoiman 832—851 mrd. kilowattituntia, teräksen sulatuksen 94—98 milj. tonnia, rautametallista valmistettujen valsaustuotteiden 66—69 milj. tonnia, väkilannoitteiden 74 milj. tonnia, kankaiden 8,9 mrd. neliometriä, trikootuotteiden 830 milj. kappaletta, sokerin 3,5—4 milj. tonnia ja voin 720 000 tonnia.

Tulee rakentaa raskaita automaattisia teräksenvalulinjoja, putkentyöstökoneita, kojeiden laakereiden valmistukseen tarvittavia erikoistarkkoja työstökoneita sekä levyjen stanssaukseen tarvittavia automaattilinjoja valmistavia tehtaita ja eräi-

tä muita koneenrakennuksen tuotantolaitoksia.

On kehitettävä edelleen karjataloudessa ja rehuntuotannossa tarvittavia koneita rakentavaa teollisuutta sekä traktorin- ja maatalouskoneenrakennusta. Tulee järjestää tehokkaiden 330 hevosvoiman teollisuustraktoreiden sarjatuotanto. On valmistettava enemmän suuritehoisia viljanleikkuupuumureita ja perunankorjuukoneita sekä teknisten kasvien viljely- ja korjuukoneita.

Maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonais- tuotantoa on lisättävä 14—17 prosenttia. Jyväviljan keskimääräinen vuosituotanto on kohotettava 123—126 milj. tonniin, auringonkukansiemen 4 milj. tonniin, sokerijuurikkaan 32—33 milj. tonniin, pel-lavankuidun 265 000 tonniin, perunan 53—55 milj. tonniin, vihannesten 12,3 milj. tonniin, lihan (teuraspainossa) 7,5—7,7 milj. tonniin, maidon 45—51 milj. tonniin ja villan 235 000 tonniin.

On otettava viljelykseen 2,2 milj. hehtaaria kastelumaita, kuivattava 2,3 milj. hehtaaria soistuneita maita ja vesitettävä 5,2 miljoonaa hehtaaria laidunmaita. On lisättävä tuntuvasti kaikkien maatalouskasvien satoisuutta kastelu- ja kuivatetuilla mailla.

On laajennettava ja kunnostettava parantola- ja kylpylääalueita, etenkin Uralilla, Siperiassa ja Kaukoidässä.

Venäjän SFNT:n Euroopan puoleisessa osassa ja Uralilla

on lujitettava sähkövoimataloutta rakentamalla ja laajentamalla atomi- ja lämpövoimaloita, Leningradin atomivoimalan teho on nostettava 4 milj. kilowattiin, Kostroman höyryvoimalan 3,6 milj. kilowattiin ja Reftinskin höyryvoimalan 3,3 milj. kilo-

wattiin. Novovoronezhin, Smolenskin ja Kurskin atomivoimaloissa, Tsheboksaryn ja Nizhnekaman vesivoimaloissa, Rjazanin ja Stavropolin höyryvoimaloissa ja muissa voimalaitoksissa on otettava käyttöön uutta tuotantokapasiteettia. On tehostettava Permin lämpövoimalan rakennustöitä sekä alettava rakentaa kahta tehokasta atomivoimalaa ja Irganain sähkövoimalaa;

on kehitettävä alueellista tuotantokompleksia Kurskin rautamalmialueen kaivannaisresurssien pohjalta; tällöin on rakennettava Oskolin sähkömetallurginen kombinaatti teräksen tuottamiseksi metalloiduista pelleteistä, joita saadaan malmia suoranaisesti pelkistämällä;

on jatkettava suuren teollisuuskompleksin muodostamista kaasun tuottamiseksi ja jalostamiseksi Orenburgin kaasukondensaattiesiintymän pohjalta. SEV-maiden yhteistyönä on rakennettava kaasujohto Neuvostoliiton länsirajalle;

on otettava käyttöön Timin-Petshoran öljy- ja kaasualueen luonnonrikkauksia; öljyntuotannon on oltava siellä vuonna 1980 suunnilleen 25 milj. tonnia ja kaasun 22 mrd. kuutiometriä. Maan Euroopan puoleisen osan pohjoisalueilla on laajennettava ja uusittava selluloosa- ja puunjalostuslaitoksia.

On otettava käyttöön kantokyvyltään suuria autoja valmistavat Kaman tehtaot, vietävä päätökseen Nizhnekaman petrokemian tuotantokompleksin rakennustyöt ja järjestettävä laaja ammoniakin ja karbidin tuotanto Togliattin kaupungin alueella. On rakennettava raskaan koneenrakennuksen Volgan-Donin tehtaon ensimmäinen vaihe ja otettava käyttöön sen tuotantokapasiteetti sekä aloitettava tehtaon toisen vaiheen rakennustyöt.

On toteutettava maan suurten keskusten Moskovan ja Leningradin taloudellista ja sosiaalista kehitystä edistäviä toimenpiteitä sekä parannettava ja lisättävä niiden tuotannollisen ja tieteellisen pohjan tehokkuutta.

On kehitettävä edelleen kevyttä ja elintarviketeollisuutta, ensi sijassa uusimalla ja uudestikalustamalla kehittyneiden teollisuuskeskusten tuotantolaitoksia.

Uralilla on kehitettävä edelleen rauta- ja värimetallurgiaa, koneenrakennusta ja kemian teollisuutta. On kehitettävä Verhnekaman kaliumaluetta ja vietävä päätökseen Permin tekokautsutehtaan ensimmäinen vaihe. On parannettava suurten teollisuuskeskusten vesihuoltoa.

Venäjän federaation ei-mustanmullan alueella on tehostettava töitä maatalouden ja siihen liittyvien teollisuuden alojen kehittämiseksi kokonaisvaltaisesti. On toteutettava toimia maataloustuotannon aineellis-teknisen perustan lujittamiseksi ja voimaeräistämisen tehostamiseksi, laajennettava maanparannustöitä ja lisättävä tuntuvasti tältä pohjalta viljan, karjataloustuotteiden, pellavan, perunan ja vihannesten tuotantoa.

On suunniteltava vesien suojelutoimenpiteiden toteuttaminen Volgan-Kaman vesistöalueella. Volgan varren alueella on jatkettava kastelu- ja vesitysjärjestelmien rakennustöitä tarkoituksena sellaisen laajan alueen luominen, josta saadaan taatusti viljaa ja karjataloustuotteita. On alettava rakentaa Konstantinovskin hydroteknisiä laitteita Donjoelle. Krasnodarin aluepiirissä on tehostettava riisinviljelyä.

Siperiassa on nopeutettava polttoaineteollisuus-

den, rauta- ja värimetallurgian paljon sähköä vaativien laitosten, kemian, petrokemian sekä selluloosa- ja paperiteollisuuden kehitystä. On kehitettävä edelleen metsä- ja paperinjalostusteollisuutta.

Länsi-Siperiassa on jatkettava suuren alueellisen tuotantokompleksin — maan tärkeimmän öljy- ja kaasuperustan — luomista. Öljyntuotannon on vuonna 1980 oltava siellä 300—310 milj. tonnia ja kaasun 115—145 mrd. kuutiometriä. On jatkettava Tomskin petrokemian kombinaatin rakennustöitä. On ryhdyttävä Tobolskin petrokemian kompleksin rakennustöihin. On rakennettava öljykaasunjalostamoita ja putkijohtoja öljyn ja kaasun kuljettamiseksi sekä Surgutin — Nizhnevartovskin rautatie. On aloitettava Surgutin — Urengan rautatien rakennustyöt. On kehitettävä sähkövoimaloutta. Kuzbassin alueella on nostettava hiilentuotanto 162 milj. tonniin.

On aloitettava tehokkaan hiilikaivoksen rakennustyöt Kanskin — Atshinskin hiilialueella ja tältä perustalta Berezovkan höyryvoimalan rakennustyöt. On otettava käyttöön Atshinskin öljynjalostamon ensimmäinen vaihe. On jatkettava Sajanyin alueellisen tuotantokompleksin kehittämistä. On otettava käyttöön ensimmäiset voimakoneistot Sajany-Shushenskojen vesivoimalassa ja ensimmäiset elektrolyysiosastot Sajanyin alumiinitehtaassa sekä rakennettava sähköteknisten tehtaiden ensimmäinen vaihe Minusinskiin. On jatkettava Abakanin vaunutehtaan rakennustöitä. On alettava rakentaa Bogutshanskin vesivoimalaa. On saatettava pääpiirteissään loppuun Bratskin — Ust-Ilimin alueellisen tuotantokompleksin muodostaminen ja käynnistettävä täydellä teholla Ust-Ilimin vesivoimala

ja rakennettava selluloosatehdas SEV-maiden yhteistyönä. On jatkettava Gusinoje Ozeron höyryvoimalan rakennustöitä.

On kehitettävä entistä nopeammin maataloutta sekä niitä teollisuuden aloja, jotka jalostavat maatalousraaka-aineita.

Altain aluepiirissä on ryhdyttävä rakentamaan Aleiskin kastelujärjestelmän toista vaihetta ja Tsharyshkojen vesijohtojärjestelmää sekä jatkettava Kulundan kanavan rakennustöitä.

Kauko-idässä pitää turvata talouden kokonaisvaltainen kehitys sekä värimetallien, harvinaisten ja jalometallien, luonnontimanttien, metsä-, selluloosa- ja paperi- sekä huonekaluteollisuuden valmistajien tuotannon lisäys. Tulee viedä päätökseen Zejan vesivoimalan rakennustyöt, aloittaa Burejan vesivoimalan rakentaminen ja käynnistää Kolyman vesivoimalan ensimmäiset voimakoneistot. On jatkettava käytössä olevien satamien kehittämistä ja uusimista, laivaston uudistamista sekä Vostotshnyin syväsataman rakennustöitä.

Tulee laajentaa kalanpyyntiä, meren antimien ja korkealaatuisten kalaravintovalmisteiden tuotantoa sekä laajentaa niiden valikoimaa.

On lisättävä tuntuvasti geologisia ja tieteellisiä tutkimustöitä tuotantovoimien kehittämiseksi kokonaisvaltaisesti Baikalin-Amurin rautatien alueella. Tulee edellyttää luonnonresurssien hyväksikäyttö tällä alueella eri rataosien rakennustöiden päätymisen mukaisesti.

On ryhdyttävä muodostamaan Etelä-Jakutian alueellista tuotantokompleksia. On rakennettava Tyndan-Berkakitin rautatie. On aloitettava Ner-

jungrin kivihiililouhoksen, rikastamon ja höyryvoimalan rakennustyöt.

Pitää jatkaa maiden kuivatus- ja vesitystöitä erikoistuneiden neuvostotilojen ja karjatalouslaitosten muodostamiseksi tarkoituksella parantaa paikallisten maataloustuotteiden toimittamista Kauko-idän väestölle. Soijan ja riisin tuotantoa pitää lisätä.

Ukrainan SNT:ssa teollisuustuotannon määrää tulee kohottaa 30—34 prosenttia. Pitää edellyttää sähkövoimalouden, kemian, öljynjalostus-, työstökoneenrakennus-, työkalu- ja kojeenrakennusteollisuuden sekä koneita kevyelle ja ravintoteollisuudelle tuottavan teollisuuden kehitysvauhdin nopeutuvan sekä traktorin- ja maatalouskoneenrakennuksen kehittyvän. Maataloudessa ja rehuntuotannossa tarvittavien koneiden ja kaluston tuotantoa pitää lisätä. Tasavallan länsialueiden teollisuutta on kehitettävä muita nopeammin.

Tulee turvata Tshernobylin, Rovnon ja Etelä-Ukrainan atomivoimaloiden tehokapasiteetin käynnistäminen ja aloittaa kahden uuden atomivoimalan rakennustyöt. On aloitettava Tshigirinin ja Zujevkan lämpövoimaloiden rakennustyöt. Tulee ottaa käyttöön ensimmäiset voimakoneistot Dnestrin vesivoimalassa, jolla on kompleksinen merkitys sähkövoimaloudessa ja maanparannuksessa. Tulee rakentaa Novovolynskin teknologista kalustoa tuottava tehdas; rakennustyö tapahtuu SEV-yhteistyönä.

Tasavallan kivihiilentuotannon tulee olla vuonna 1980 226—229 milj. tonnia. Pitää suorittaa toimenpiteet kivihiiliteollisuuden kehittämiseksi Donbassissa ja sen konekannan uusimiseksi. On suoritet-

tava toimivien kivihiilikaivosten uusiminen ja rakennettava uusia.

Tulee turvata tuotantokapasiteetin lisäys rautametallurgiassa pääasiassa uusimalla toimivia tehtaita. Vuonna 1980 teräksen sulatus tulee kohottaa 58—61 milj. tonniin ja valssaustuotteiden valmistus 41—43 milj. tonniin. Rautamalmiteollisuutta pitää kehittää edelleen. Rautamalmiraaka-aineen laatua on parannettava. On käynnistettävä tuotantokapasiteettia väkilannoitteiden tuotannon alalla ja lisättävä vuonna 1980 väkilannoitteiden tuotanto 24,4 milj. tonniin. On edellytettävä öljyn esikäsittelyn lisääntyvän ja supistettava öljytuotteiden tuontia tasavaltaan maan muilta alueilta.

Kulutustavaroiden, etenkin silkkikankaiden, kutomattomien kankaiden ja trikootuotteiden tuotantoa pitää lisätä.

Tulee suorittaa sokeri-, säilyke-, liha- ja maitoteollisuuden tuotantolaitosten konekannan uusiminen sekä lisätä niiden tuotantokapasiteettia sellaiseen määrään, että se turvaa maatalousraaka-aineen jalostuksen parhaina mahdollisina aikoina.

Maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonais-tuotantoa on lisättävä 11—14 prosenttia. Viljan keskimääräinen vuosituotanto tulee kohottaa 46—48 milj. tonniin, sokerijuurikkaan 53—54 milj. tonniin, auringonkukansiementen 3—3,1 milj. tonniin, lihan (teuraspaino) 3,4—3,6 milj. tonniin ja maidon 21,5—22,3 milj. tonniin.

Tulee ottaa viljelykseen 503 000 hehtaaria kaste-lumaita, enimmäkseen Mustanmeren ja Asovanmeren seudun kuivilla alueilla; aloittaa Tonavan — Dnestrin kastelujärjestelmän rakennustyöt ja jatkaa Kahovkan kastelujärjestelmän rakentamista.

Tulee suorittaa valmistelutyöt Asovan kastelujärjestelmän rakentamiseksi. On suoritettava maiden kuivaus noin 660 000 hehtaarilla, enimmäkseen Polesjen seudulla. Tulee lisätä kaikkien maatalouskasvien satoisuutta kastelu- ja kuivatuilla mailla. On suoritettava maiden eroosion ehkäisytoimia.

Dneprin — Donbassin kanavan ja Harkoviin johdettavan kanavan ensimmäisten vaiheiden rakennustyöt tulee viedä päätökseen. On aloitettava Pohjois-Krimin kanavan toisen vaiheen rakentaminen.

Pitää jatkaa Mustanmeren, Asovanmeren ja Karpaattien parantola- ja kylpylävyöhykkeiden laajentamista ja kunnostamista.

Valko-Venäjän SNT:ssä tulee lisätä teollisuustuotantoa 39—43 prosenttia. Tasavallan länsiosassa teollisuutta tulee kehittää nopeammin kuin muilla alueilla.

Muita nopeammin on kehitettävä radioteknistä, elektroniikka-, työstökone- ja työkaluteollisuutta sekä viestintävälineiden tuotantoa. Samoin on kehitettävä edelleen autoteollisuutta. Traktoriteollisuuden alalla tulee saattaa päätökseen siirtyminen Belarus MTZ-80 -traktorien tuotantoon. On lisättävä karjataloudessa ja rehuntuotannossa käytettävien koneiden ja kaluston tuotantoa.

On kehitettävä edelleen öljynjalostus- ja kemian teollisuutta. Kemiallisten kuitujen tuotantoa tulee lisätä 100 prosenttia. Vuonna 1980 väkilannoitteita on tuotettava 14,3 milj. tonnia, mm. kalilannoitteita 10,7 milj. tonnia. Tulee laajentaa huomattavasti autonrenkaiden sekä mikrobiologisen teollisuuden tuotantoa. Silkkikankaiden tuotantoa on lisättävä 260 prosenttia.

Maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonais-

tuotantoa on lisättävä 11—14 prosenttia sekä jatkettava maatalouden spesialisointia lypsy- ja teuraskarjanhoitoon. Keskimääräinen vuotuinen viljan tuotanto on nostettava 6,9—7,2 milj. tonniin, lihan tuotanto (teuraspainossa) 900 000 tonniin ja maidontuotanto 6,3 milj. tonniin. Pellavakuidun, vihannesten ja rehujen tuotantoa on lisättävä. On jatkettava maiden kalkitusta ja hedelmällisyyden parantamista. Soistuneita ja kosteita maita on kuivattava 670 000 hehtaarin alalla. On vesitettävä 85 000 hehtaaria maita. On toteutettava toimenpiteet, joiden avulla Polesjen maat voidaan käyttää täysin hyväksi. Kaikkien maatalouskasvien ja etenkin parannetuilla mailla viljeltävien, satoisuutta on lisättävä.

Uzbekistanin SNT:ssä on lisättävä teollisuustuotantoa 35—39 prosenttia. Elektroniikka-, sähkötekniistä ja kemian teollisuutta on kehitettävä, kevyessä ja elintarviketeollisuudessa sekä puuvillan viljelyssä ja maanparannustöissä käytettävien koneiden ja kaluston tuotantoa on lisättävä. Tulee lisätä kevyen ja elintarviketeollisuuden tuotantoa. On lisättävä myös väri-, harvinaisten ja jalometallien tuotantoa sekä parannettava malmien kokonaisvaltaista käyttöä.

Tulee lisätä höyryvoimaloiden kapasiteettia sekä rakentaa uusi voimala Angrenin hiiliesiintymän pohjalta. On rakennettava puuvillakombinaatti.

Maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonais tuotantoa on lisättävä 21—24 prosenttia. Vuonna 1980 raakapuuvillaa tulee tuottaa 5,8 milj. tonnia. On perustettava uusi suuri hienokuitupuuvillan viljelyalue Karshin arolle sekä aloitettava työt Dzhizakin aron käyttöönottamiseksi. Tulee jatkaa

riisinviljelyn kehittämistöitä Karakalpakian ASNT:ssa. Lampaanhoitoa on kehitettävä muita aloja nopeammin sekä lisättävä villan ja kriminnahan tuotantoa. On käytettävä täydellisemmin kastelumaita maissin, riisin, vihannesten, melonikasvien, hedelmien, viinirypäleiden, mailasensiementen ja tupakan tuotannon lisäämiseksi. Tulee lisätä silkkipoppien tuotantoa. On vesitettävä 462 000 hehtaaria maita sekä 1,5 milj. hehtaaria laitumia. On suoritettava maanparannustöitä.

Kazahstanin SNT:ssa teollisuustuotantoa tulee lisätä 39—43 prosenttia. Rauta- ja värimetallurgiaa, koneenrakennusta, hiili-, öljy-, kemian, elintarvike- ja kevyttä teollisuutta on kehitettävä edelleen. Tulee lisätä traktoreiden sekä eroosion ehkäisemiseen käytettävien koneiden tuotantoa. On kehitettävä karjataloudelle koneita valmistavia tuotantolaitoksia.

Vuonna 1980 on louhittava 124—127 milj. tonnia hiiltä. Väkilannoitteita on tuotettava 3,8 milj. tonnia. Öljyn alkukäsittelyä tulee lisätä 280 prosenttia. On aloitettava suuren malmirikastamon rakennustyöt Katsharin malmiesiintymän pohjalta. On saatava Jermakin ferrolejeerinkitehtaan rakentaminen pääpiirteissään suoritetuksi sekä nostettava sen kapasiteetti suunnilleen kolminkertaiseksi.

On edellytettävä useiden suurten värimetallurgian rikastamojen rakentaminen. On nopeutettava Zhairimin polymetallisen malmiesiintymän käyttöönottamista. Voimataloutta tulee kehittää. On otettava käyttöön Ekibastuzin voimalan voimakooneistot sekä aloitettava Ekibastuzin toisen voimalan ja Shulbinin vesivoimalan rakennustyöt.

Tulee kehittää edelleen Pavlodarin — Ekibastuzin, Karataun — Dzhambulin ja Mangyshlakin tuo-

tantokomplekseja. On laadittava arviolaskelmat Pavlodarin traktoritehtaan uusimiseksi K-701-traktoreiden tuotantoa varten. On parannettava Keski-Kazahstanin teollisuusalueen vesihuoltoa.

Maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonaistuotantoa tulee lisätä 14—17 prosenttia. On toteutettava toimenpiteet viljantuotannon saamiseksi pysyväksi käyttöön otettujen uudismaiden ja nurmettuneiden maiden alueilla. Keskimääräinen vuotuinen viljantuotanto on nostettava 25—27 milj. tonniin, lihantuotanto (teuraspainossa) 1,1 milj. tonniin ja villantuotanto 107 800 tonniin. Lampaanhoidon kehittäminen on nopeampaa muilla aloilla. On perustettava uusia lampaanhoidotiloja. Etelä-Kazahstanissa on lisättävä riisin, puuvillan, vihannesten, hedelmien yms. tuotantoa kastelumailloilla. Tulee ottaa käyttöön 410 000 hehtaaria kastelumaita ja vesittää 24,8 milj. hehtaaria laidunmaita.

Gruusian SNT:ssa teollisuustuotantoa tulee lisätä 37—41 prosenttia. Sähkötekniikka, työstökone- ja työkalu- sekä kemianteollisuutta on kehitettävä muilla aloilla nopeammin. Tulee kehittää edelleen sähkövoimataloutta pääasiallisesti käyttämällä vesivoimavaroja sekä lisätä sähköntuotantoa 50 prosenttia. Ingurin vesivoimalan rakennustyöt on vietävä päätökseen. Tulee kehittää kevyttä, elintarvike- ja etenkin viiniteollisuutta. Toimivien tuotantolaitosten haaraosastoja tulee sijoittaa vuoristoalueille ja vuoriston reuna-alueille työvoiman käytön tehostamiseksi.

Maataloudessa keskimääräistä vuotuista kokonaistuotantoa tulee nostaa 21—24 prosenttia. Teknisten sekä monivuotisten subtrooppisten kasvien istutuksia on laajennettava ja satoisuutta lisättävä.

On täydennettävä harventuneet monivuotiset istutukset. Vuonna 1980 on tuotettava teenlehtiä 355 000 tonnia. Keskimääräistä vuotuista rypälesatoa on lisättävä suunnilleen 50 prosenttia. Karjataloustuotantoa on laajennettava ja karjatalouden tuottoisuutta lisättävä. Tulee ottaa kastelun piiriin 60 000 hehtaaria maita, kuivata 40 000 hehtaaria Kolhidan alankoa sekä tehostaa parannettujen maiden käyttöä.

Tulee kehittää edelleen kylpyläalueita ja turistikeskuksia Mustanmeren rannikolla ja vuoristoalueilla.

Azerbaidzhanin SNT:ssa teollisuustuotantoa on lisättävä 37—41 prosenttia. Tulee nopeuttaa sellaisten koneenrakennusteollisuuden alojen — mm. värimetallurgian, sähköteknisen ja kojeenrakennusteollisuuden — kehitystä, joilla ei käytetä paljon metallia, sekä kehittää kemian ja petrokemian teollisuutta käyttäen pääasiallisesti paikallista hiilivetyraaka-ainetta. On aloitettava Shamhorin vesivoimalan rakennustyöt. Bakun öljynjalostamoja tulee uusia. Kevyen ja elintarviketeollisuuden tuotantoa on lisättävä. On parannettava teollisuuden sijoitusta kehittämällä sitä länsi- ja keskialueilla, jotta työvoima tulisi paremmin käytetyksi.

Maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonais-
tuotantoa tulee lisätä 18—21 prosenttia laajentamalla pääasiallisesti rypäleiden, raakapuuvillan, tupakan ja etenkin varhaisvihannesten tuotantoa. Vuonna 1980 tulee tuottaa 600 000 tonnia raakapuuvillaa. Karjatalouden tuottoisuutta tulee lisätä. Nurmennet maat on otettava käyttöön. On parannettava kastelumaita ja niiden vesihuoltoa. On otettava käyttöön 45 000 hehtaaria uusia kastelu-

maita ja vesitettävä 400 000 hehtaaria laitumia. Kylpylöitä ja turistikeskuksia on kehitettävä.

Liettuan SNT:ssa teollisuustuotantoa tulee lisätä 32—36 prosenttia. On turvattava kojeenrakennuksen, radioteknisen, elektroniikka- ja kemian teollisuuden sekä koneita karjataloudelle ja rehuntuotantoon valmistavan teollisuuden muita nopeampi kehitys. Tulee järjestää öljytuotteiden ja ammoniakkin laaja tuotanto. Pellavakankaiden, huonekalujen, liha- ja maitosäilykkeiden tuotantoa, kalanpyyntiä sekä korkealaatuisten elintarvikkeina käytettävien kalatuotteiden tuotantoa tulee lisätä ja valikoimaa laajentaa.

On alettava rakentaa Ignalinan atomivoimalaa, jonka reaktoreiden yksikköteho on 1,5 miljoonaa kilowattia.

Maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonaisuustuotantoa pitää lisätä 10—13 prosenttia ja kiinnittää erityistä huomiota liha- ja lypsykarjatalouden sekä pekonisianhoidon kehittämiseen. Viljantuotantoa tulee lisätä. On suoritettava liian kosteiden maiden kuivaus 540 000 hehtaarin alalla.

Moldavian SNT:ssa teollisuustuotantoa tulee lisätä 45—49 prosenttia. Koneenrakennuksen osuutta on lisättävä. Maatalouskoneiden, sähkötekniisten tuotteiden, elintarviketeollisuuden teknologisen kaluston, sementin, puuvillakankaiden, hedelmä- ja vihannessäilykkeiden ja viinin tuotantoa on lisättävä tuntuvasti.

Maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonaisuustuotantoa tulee nostaa 35—38 prosenttia. Vihannesten ja viinirypäleiden tuotantoa pitää lisätä vähintään 50 prosenttia ja hedelmien 40 prosenttia. Pitää täydentää harventuneita hedelmä- ja viini-

istutuksia. Viijan ja erityisesti maissin tuotantoa on lisättävä. Tulee ottaa viljelykseen 65 000 hehtaaria kastelumaita.

Latvian SNT:ssa teollisuustuotantoa tulee lisätä 26—30 prosenttia. On edellytettävä tasavallan teollisuuden erikoistuvan edelleen tietoliikennevälineiden sekä elektroniikka-, sähkötekniisen, kemian, kevyen sekä liha- ja maitoteollisuuden valmisteen tuotantoon. Pikkubussien sekä huippuluokan radiovastaanottimien ja radiolevysoittimien tuotantoa pitää lisätä. Tulee edellyttää karjatalouden koneistamiseen tarvittavien koneiden tuotannon lisääntyvän. Pitää turvata kalanpyynnin ja laatu kala-tuotteiden tuotannon lisäys ja valikoiman laajentuminen. Satamatalouden kehittämistä tulee jatkaa.

Maatalouden vuotuista keskimääräistä kokonaisuustuotantoa tulee lisätä 15—18 prosenttia. Tulee edelleen erikoistua lypsy- ja lihakarjatalouteen ja pekoniasianhoitoon. Viljantuotantoa pitää lisätä. On suoritettava työt soistuneiden maiden kuivaamiseksi 382 000 hehtaarin alalla.

Riiianlahden rannikon kylpylöitä tulee kehittää edelleen.

Kirgisian SNT:ssa teollisuustuotannon määrää tulee lisätä 33—37 prosenttia enimmäkseen kehittämällä sähkövoimataloutta, koneenrakennusta sekä kevyttä ja elintarviketeollisuutta. Tulee edellyttää värimetallurgian kehittyvän edelleen. On aloitettava Kurpsain vesivoimalan rakennustyöt. Tulee panna alulle mattokombinaatin rakentaminen.

Maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonaisuustuotantoa tulee lisätä 12—17 prosenttia. Hieno- ja karkeavillaisten lampaiden hoitoa tulee kehittää

entistä nopeammin. Pitää turvata viljan, lihan ja villan tuotannon lisäys. Laidunmaita tulee parantaa ja tuottoisuutta lisätä. On otettava viljelykseen suunnilleen 35 000 hehtaaria kastelumaita ja vesittää 500 000 hehtaaria laidunmaita.

Tulee aloittaa työt valtakunnallisen parantolavyöhykkeen luomiseksi Issyk-Kulin -järven seudulle.

Tadzhikistanin SNT:ssa teollisuustuotantoa on lisättävä 38—42 prosenttia kehittämällä muita nopeammin sähkövoimaloutta, värimetallurgiaa ja kemianteollisuutta. On kehitettävä edelleen Etelä-Tadzhikistanin alueellista tuotantokompleksia. On otettava täydellä teholla käyttöön Nurekin vesivoimala ja alettava rakentaa Rogunin vesivoimalaa Vahsh-joelle. On saatava pääpiirteissään päätökseen alumiinitehtaan rakentaminen. Tulee ottaa käyttöön uutta kapasiteettia Javanin sähkökemian kombinaatissa sekä rakentaa posliinitehdas.

Tulee kohottaa maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonaistuotantoa 15—18 prosenttia. Vuonna 1980 raakapuuvillaa on korjattava 900 000 tonnia. Viinirypäleiden ja hedelmien tuotantoa on lisättävä. Tulee ottaa käyttöön 60 000 hehtaaria kastelumaita ja vesittää 100 000 hehtaaria laidunmaita. On kohotettava viljakasvien satoisuutta kastelumaille. On aloitettava Dangaran aron käyttöönotto.

Armenian SNT:ssa on lisättävä teollisuustuotantoa 43—47 prosenttia. On täydellistettävä edelleen teollisuusalojen rakennetta kohottamalla vaikeatuottoisten tuotannonalojen osuutta. On edellytettävä koneenrakennuksen vähän metallia kuluttavien alojen kehittyvän: elektroniikan, radiotekni-

sen, sähköteknisen ja työkaluteollisuuden sekä työstökoneen- ja kojeenrakennuksen. On turvattava sähkövoimalouden, värimetallurgian, kemian, kevyen ja elintarviketeollisuuden kasvu. On sijoitettava teollisuuslaitoksia keskisuuriin ja pieniin kaupunkeihin.

On rakennettava Armenian atomivoimalan ensimmäinen vaihe sekä Masisin — Nurnusin rautatie. On joudutettava Idzhevanin — Razdanin rautatien rakentamista.

On lisättävä maatalouden keskimääräistä vuotuista kokonaistuotantoa 22—25 prosenttia. On turvattava viinirypäleiden ja muiden hedelmien, eteeristen öljykasvien sekä karjanhoidon tuotannon kasvu. Tulee ottaa käyttöön 20 000 hehtaaria kastelumaita ja vesittää 60 000 hehtaaria laidunmaita. On edellytettävä toimenpiteitä, joiden avulla Araratin laakson suolapitoiset maat saadaan maatalouden käyttöön.

Turkmenian SNT:ssa teollisuustuotantoa tulee nostaa 30—34 prosenttia. Pitää turvata sähkövoiman tuotannon 100 prosentin lisäys, öljynjalostuksen 50 prosentin ja väkilannoitteiden tuotannon 130 prosentin lisäys. Tulee edellyttää kevyen ja ravintoaineteollisuuden kehittyvän. Kasvisöljyn tuotantoa pitää lisätä 100 prosenttia.

On otettava käyttöön Maryn höyryvoimalan kapasiteetti sekä jatkettava Tshardzhoun öljynjalostamon rakennustöitä sekä turvattava Shatlykin ja muiden uusien kaasuesiintymien käyttöönotto. Vuonna 1980 kaasuntuotannon on oltava 75—80 mrd kuutiometriä.

Maatalouden vuotuista keskimääräistä kokonaistuotantoa pitää lisätä 14—17 prosenttia. Vuonna

1980 raakapuuvillasadon on oltava 1,2 milj. tonnia. Viinirypäleiden ja melonikasvien tuotantoa on lisättävä. Pitää ottaa viljelykseen 85 000 hehtaaria kastelumaita ja vesittää 5 milj. hehtaaria laidunmaita sekä suorittaa maanparannustöitä. Tulee jatkaa Karakumin kanavan rakennustöitä ja ottaa viljelykseen sen alueella olevia maita.

Eestin SNT:ssa teollisuustuotannon määrää pitää lisätä 22—26 prosenttia. Tulee edellyttää sähköteknisen, kojeenrakennusteollisuuden ja polttoliusketta raaka-aineena käyttävän kemian teollisuuden kehittyvän muita nopeammin sekä kevyen ja kalateollisuuden ja maatalousraaka-aineita jalostavien teollisuusalojen kehitys. Pitää ottaa käyttöön voimataloudessa käytettävän polttoliuksen teknologista käsittelyä suorittava koelaitte Eestin voimalaitoksessa. Tulee laajentaa polttoliuksen palamisjätteiden käyttöä maiden kalkituksessa ja rakennusainetuotannossa.

Maatalouden vuotuista kokonaistuotantoa tulee lisätä 17—20 prosenttia ja samalla syventää sen spesialisoitumista liha- ja lypsykarjan sekä pekoni- sianhoitoon. Viljan tuotantoa pitää lisätä. Tulee kuivata 160 000 hehtaaria liian kosteita maita.

X. ULKOMAISTEN TALOUS- SUHTEIDEN KEHITYS

On kehitettävä kaikin puolin taloudellisia ja tieteellis-teknisiä yhteyksiä ulkomaiden kanssa käyttäen täydellisemmin Neuvostoliiton talouden, tieteen ja tekniikan lisääntyneitä mahdollisuuksia.

Tulee suorittaa toimenpiteitä, jotka tähtäävät

Neuvostoliiton osallistumiseen laajemmin kansainväliseen työnjakoon sekä ulkomaisten taloussuhteiden osuuden kohottamiseen kansantalouden tehtävien täyttämässä ja tieteellisteknisen edistykseen nopeuttamisessa.

Ulkomaankauppavaihtoa tulee viisivuotiskaudella lisätä 30—35 prosenttia.

Ulkomaankauppavaihdon rakennetta tulee parantaa lisäämällä vientituotteiden tuotantoa, parantamalla niiden laatua ja kohottamalla niiden kilpailukykyä sekä tuomalla tavaroita, jotka edistävät tehokkaammin Neuvostoliiton kansantalouden kehitystä. Pitää lisätä lisenssien ja muiden teknisten asiapapereiden myyntiä ja ostoa. Tulee laajentaa keskinäisesti edullisen taloudellisen ja tieteellisteknisen yhteistyön uusien muotojen käyttöä mm. yhteisten projektien toteuttamista.

Taloudellista ja tieteellisteknistä yhteistyötä socialististen maiden kanssa tulee kaikin puolin laajentaa ja syventää keskinäisen edun ja toverillisen keskinäisen avun pohjalta. On suoritettava toimenpiteitä, jotka on edellytetty socialistisen taloudellisen yhdentymisen kokonaisuohjelmassa sekä täytettävä vuosiksi 1976—1980 laadittu SEV-maiden monipuolisia yhdentymistoimia koskeva yhteisesti sovittu suunnitelma.

On jatkettava työtä Neuvostoliiton ja asiasta kiinnostuneiden muiden SEV-maiden ponnistusten yhdistämiseksi niiden täyttäessä yhteisvoimin tärkeimpien raaka-aineiden, polttoaineen, materiaalien, koneenrakennustuotteiden ja kulutustavaroiden tuotannon laajentamistehtäviä ja kulkulaitoksen kehittämistehtäviä yhdessä laadittujen pitkän aikavälin ohjelmien pohjalta. Tulee kehittää yhteisen

suunnittelutoiminnan uusia suuntauksia, parantaa suunnitelmien koordinoitua, ottaa SEV-maiden kesken harjoitettavan yhteistyön käytäntöön tuotanto- ja talousyhteyksien tehokkaimpia järjestelymuotoja sekä käyttää aktiivisesti tuotannon kansainvälisen erikoistumisen ja yhteistoiminnan mahdollisuuksia. On turvattava Neuvostoliiton ja muiden SEV-maiden ponnistusten kiinteämpi yhdistäminen ja koordinointi tieteellisteknisen edistyksen tehtävien ratkaisemisessa.

Tulee laajentaa ja lujittaa Neuvostoliiton ja kehitysmaiden pitkäaikaisia taloudellisia ja tieteellisteknisiä yhteyksiä pysyvällä ja keskinäisesti edullisella pohjalla edistäen näiden maiden kansallisen talouden, taloudellisen riippumattomuuden ja tieteellisteknisen potentiaalin kasvua.

Pitäen lähtökohtana yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten maiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteita ja ottaen huomioon kansainvälisen jännityksen lientyminen on edellytettävä kaupan sekä keskinäisesti edullisen taloudellisen ja tieteellisteknisen yhteistyön kehitystä pitkäaikaiselta pohjalta teollisesti kehittyneiden kapitalistimaiden kanssa.

On ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen päätöksiäkirjan niiden määräysten toteuttamiseksi, jotka kohdistuvat kansainvälisen yhteistyön laajentamiseen ja syventämiseen talouden, tieteen ja tekniikan, ympäristönsuojelun ym. aloilla.

On toteutettava toimenpiteet Neuvostoliiton ulkomaisten taloussuhteiden suunnittelun, johtamisen ja järjestelyn parantamiseksi. On lisättävä eri alojen ministeriöiden ja hallintojen osuutta ja vas-

tuuta ulkoisten talousyhteyksien kehittämisessä, vientituotannon lisäämisessä ja valikoiman laajentamisessa sekä ulkomailta toimitettavan kaluston avulla rakennettavien teollisuuslaitosten ym. kohteiden ajallaan tapahtuvassa rakentamisessa ja käyttöönottossa. On parannettava ulkomaisten talousyhteyksien kehityksen taloudellista kannustusta ja kohotettava näiden yhteyksien tehokkuutta.

Maan kaikkien kansojen ja kansallisuuksien murtumattoman veljellisen yhtenäisyyden vallitessa Neuvostoliitto kulkee varmoin askelin kohti kommunismia noudattaen Kommunistisen puolueen osoittamaa suuntaa. Saavutukset ovat kaikkien neuvostoihmisten luomisvoiman mahtava lähde ja innoittavat taisteluun sosialistisen synnyinmaamme kukoistuksen puolesta.

Uusi viisivuotiskausi, johon neuvostoyhteiskunta astuu, tulee olemaan taloudellisen ja kulttuuritoiminnan puolesta vielä huomattavampi. Päähuomio on kiinnitettävä ennen kaikkea yhteiskunnallisen tuotannon monipuoliseen voimaperäistämiseen ja tehokkuuden lisäämiseen. On välttämätöntä, että maan suuri taloudellinen ja tieteellistekninen potentiaali ja luonnonvarat käytetään maksimaalisesti kymmenennen viisivuotiskauden tehtävien menestyksellisen täyttämisen hyväksi. Näissä oloissa ratkaiseva merkitys on tieteellisteknisen edistyksen kaikkinaisella nopeuttamisella, työn tuottavuuden lisäämisellä, kaikkien mahdollisuuksien ja reservien käytön parantamisella ja kansantalouden johtamisen täydellistämällä.

Uusien suurten tehtävien toteuttaminen vaatii

työläisiltä, kolhoosilaisilta, sivistyneistöltä ja koko neuvostokansalta mittavia luovia ponnistuksia ja innokasta ja rakentavaa työtä.

On laajennettava koko kansan sosialistista kilpailua korkeiden työtulosten saavuttamiseksi ja kansantaloussuunnitelmien täyttämiseksi. On tehtävä kaikki, jotta kymmenennestä viisivuotiskaudesta tulisi tehokkuuden ja laadun viisivuotiskausi kansan hyvinvoinnin kasvun nimessä.

Tehokkuuden ja laadun viisivuotiskausi merkitsee, että jokaisen neuvostoihmisen ja jokaisen työkollektiivin on pyrittävä parhaisiin tuloksiin vähimmin kustannuksin, käyttämään täydellisemmin ja järkipäisemmin koneita ja kalustoa, aineellisia ja finanssivaroja sekä säästämään työaika, raaka-aineita, polttoaineita ja energiaa.

Tehokkuuden ja laadun viisivuotiskausi merkitsee, että jokaisen neuvostoihmisen ja jokaisen työkollektiivin on huolehdittava todella isännän tavoin tuotantolaitoksensa, rakennustyömaansa, neuvostotilansa ja kolhoosinsa toiminnan laadullisten osoittimien parantamisesta sekä pyrittävä jatkuvasti parantamaan työn laatua talouselämämme kaikissa renkaissa ja jokaisella työpaikalla.

Kymmenennen viisivuotiskauden tehtävien menestyksellinen täyttäminen vaatii puolueen toteuttaman taloudellisen ja kulttuuritoiminnan johtamisen parantamista. Parantaen jatkuvasti poliittista ja järjestelytyötä liittotasavaltojen kommunististen puolueiden keskuskomiteoiden, puolueen aluepiiri-, alue-, kaupunki- ja piirikomiteoiden sekä perusjärjestöjen tulee johtaa joukkojen innokasta työtä ja mobilisoida työtätekevät kamppailemaan sen puolesta, että jokainen tuotantokollektiivi täyt-

täisi viisivuotissuunnitelman menestyksellisesti sekä kasvattaa neuvostoihmisiä kommunistisen työhönsuhtautumisen hengessä. On pyrittävä vakiinnuttamaan todella puoluekantainen työtapa, lisättävä kaikkien työntekijöiden vastuuta suunnitelma-tehtävien täyttämistä sekä lujitettava kurinalaisuutta ja parannettava tehtävien täyttämisen tarkastusta.

Työtätekevien edustajien neuvostoilla on suuri osuus viisivuotissuunnitelman täyttämisen organisoinnissa. Niiden tulee vaikuttaa aktiivisemmin talouden ja kulttuurin kehitykseen, kiinnittää herkeämätöntä huomiota kulutustavaratuotannon lisäämiseen, kaupunkien ja kylien kunnostamiseen, kansanvalistukseen, terveydenhoidon, kaupan, julkisen ravitsemuksen ja väestöpalvelun parantamiseen.

Ammattiliittojen tehtävänä on kehittää työtätekevien tuotannollista aktiivisuutta sekä parantaa muotoja ja menetelmiä, joilla ammattiliitot osallistuvat tuotannon johtamiseen. Ammattiliittojen tulee kehittää sosialistista kilpailua ja liikettä kommunistiseen työhön suhtautumisen puolesta, tukea ja tehdä tunnetuksi edistyksellistä kokemusta, edistää työn tuottavuuden jatkuvaa kasvua, suunnata siihen kaikin puolin tieteellisteknisten yhdistysten ja keksijöiden toimintaa, käyttää taitavasti moraalisia ja aineellisia kannustimia, huolehtia jatkuvasti työläisten ja toimihenkilöiden työ- ja elinolojen sekä vapaa-ajan parantamisesta sekä valvoa tiukasti työläinsäädännön noudattamista.

Aktiivinen osallistuminen kymmenennen viisivuotissuunnitelman täyttämiseen on leniniläisen nuorisoliiton ja koko nuorisomme tärkein tehtävä.

Neuvostomaan jokaisen nuoren kunniakas velvollisuus on olla kommunistisen yhteiskunnan rakentajien eturintamassa. Nuorisoliiton tulee johtaa nuorisoa kamppailussa tuotantotehtävien täyttämisen ja ylittämisen, tietojen saamisen ja nykytieteen ja -tekniikan saavutusten omaksumisen puolesta sekä kasvattaa nuoria uskollisiksi sosialistiselle synnyinmaalle.

Kymmenennen viisivuotissuunnitelman täyttämisen lisää huomattavasti maamme talousmahtia ja parantaa kansan hyvinvointia. Kymmenennen viisivuotiskauden vuosina tulevat entistä täydellisemmin esiin kehittyneen sosialismin edut ja luovat voimat. Yhteiskunnan, kollektiivien ja jokaisen kansalaisen edut sulautuvat yhä paremmin yhteen.

Maamme sosiaalistaloudellisen kehityksen saavutuksella on suuri kansainvälinen merkitys. Uuden viisivuotissuunnitelman täyttäminen lujittaa Neuvostoliiton kansainvälistä asemaa, edistää sosialistisen maailmanjärjestyksen lujittamista ja kaikkien rauhan ja sosiaalisen edistyksen puolesta taistelevien voimien yhteenliittymistä.

NKP:n 25. edustajakokous ilmaisee varmuutensa siitä, että uhrautuvalla työllään neuvostokansaturvaa kymmenennen viisivuotissuunnitelman tehtävien täyttämisen ja ylittämisen. Se tulee olemaan uusi todistus neuvostoihmisten järkkymättömästä uskollisuudesta kommunismin yleville ihanteille.